

KRONIKA

STATUTÁRNÍHO MĚSTA OPAVY

2009

OBSAH

ÚVOD.....	5
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2009	6
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2009	10
OBYVATELSTVO	16
MĚSTO	21
KULTURA	36
ŠKOLSTVÍ.....	55
ZDRAVOTNICTVÍ	68
SOCIÁLNÍ SLUŽBY	76
SPORT.....	84
DOPRAVA.....	98
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	101
ZAMĚSTNANOST.....	103
OBCHOD A SLUŽBY	109
FIRMY	111
VEŘEJNÝ POŘÁDEK	114
ZAJÍMAVOSTI.....	118
POČASÍ	121
PRAMENY	123

ÚVOD

Úkolem této kroniky je informovat občany města Opavy i další čtenáře o podstatných událostech, které se odehrály v roce 2009.

Informace jsem rozdělila do tematických okruhů a ty pak do jednotlivých částí tak, aby si každý čtenář mohl snadno najít to, co je pro něj zajímavé. Při výběru událostí jsem se pak snažila řídit pokud možno co nejobjektivnějším hlediskem.

V úvodu si dovoluji ve zkratce zmínit ty nejpodstatnější události v životě města, kterým se pak více věnuji v příslušných kapitolách.

V roce 2009 oslavily dvě významné osobnosti města svá životní jubilea – Mons. Josef Veselý oslavil své osmdesátiny a zároveň mu byl prezidentem republiky propůjčen Řád Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy; své devadesáté narozeniny oslavil válečný veterán plukovník ve výslužbě Andrej Koba.

V červnu proběhly volby do Evropského parlamentu a byly zrušeny volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se měly konat v říjnu. Byla také zahájena dlouho očekávaná výstavba komunikace 1/11 – 1/57 z Ostravy do Opavy.

Celý rok probíhala rekonstrukce Obecního domu, která byla v prosinci úspěšně ukončena, a také rekonstrukce Domu umění s kostelem sv. Václava. Opernímu souboru Slezského divadla se podařilo v japonštině nastudovat japonskou operu Yuzuru, se kterou sklízel velmi příznivou odezvu. Rok 2009 byl rokem 20. výročí sametové revoluce, jehož oslavy probíhaly v průběhu celého listopadu a byly završeny koncertem Marty Kubišové.

Přeji Vám příjemné čtení.

Olga Ovčáčková

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2009

Leden

6. ledna se zastavily dodávky ruského plynu do Česka i zbytku Evropy. Na vině byl spor mezi Ruskem a Ukrajinou o ceně plynu. V Maďarsku a Bulharsku lidé v domácnostech trpěli zimou, na Slovensku zhruba tisíc velkých firem muselo ukončit výrobu. Česko žilo ze čtyřicetidenních zásob. Krize se vyřešila až 20. ledna, kdy ruský plynárenský monopol Gazprom obnovil dodávky suroviny přes Ukrajinu směrem na západ.¹

Únor

22. února proběhlo předávání Oscarů. Svižné udělování cen Americké filmové akademie ovládl indický Milionář z chatrče s osmi zlatými soškami. Mezi herci zvítězili Kate Winslet, Penelope Cruz, Sean Penn a Heath Ledger. Čech Petr Forejt na cenu za ozvučení filmu Wanted nedosáhl.²

Prvním španělským tenistou, který vyhrál Australian Open, se stal Rafael Nadal, který v úchvatném finále v Melbourne zvítězil nad Rogerem Federerem. Soubor o primát královny bílého sportu se stal jednoznačnou záležitostí Sereny Williamsové, která porazila Dinaru Safinovou.

Březen

U pobřeží tichomořského souostroví Tonga vybuchla 19. března podmořská sopka. Sloupy popela a dýmu stoupaly nad mořskou hladinu ve vzdálenosti asi deset kilometrů od jihozápadního pobřeží hlavního ostrova Tongatapu.³

Duben

Střední Itálii zasáhlo silné zemětřesení o síle 6,3 stupně Richterovy škály. Vyžádalo si přes 309 životů, na sto tisíc obyvatel kraje Abruzzo zůstalo bez přístřeší. Mezi mrtvými byli i dva čeští studenti.

¹ http://infografika.idnes.cz/zpravy/rocenka09/rocenka_2009.html

² http://kultura.idnes.cz/milionar-z-chatrce-ma-osm-oscaru-sosky-brali-i-penn-a-winsletova-pwi/show_oscar.aspx?c=A090222_172823_show_oscar_tt

³ http://zpravy.idnes.cz/pacifik-chrlil-popel-a-dym-pod-hladinou-vybuchla-sopka-podivejte-se-1fj-zahranicni.aspx?c=A090319_112648_zahranicni_zra

Květen

Chřipka A(H1N1), pro kterou se vžilo označení prasečí, dorazila do Evropy. Zrodila se v Mexiku, kde během dubna zabila na dvě desítky lidí. Evropská unie zaznamenala první případ ve Španělsku, další dva byly potvrzeny ve Velké Británii. Mnohé země včetně Česka zavedly bezpečnostní opatření.

Hokejisté Ruska potvrdili svou nadvládu. V odvetě loňského finále mistrovství světa znovu porazili Kanadu a obhájili titul světových šampionů.

Nejlepším fotbalovým týmem Evropy se stala Barcelona. Ve finále Ligy mistrů porazila Manchester United 2:0.

Červen

1. června se airbus letecké společnosti Air France z Rio de Janeira do Paříže zřítíl u brazilských břehů do Atlantského oceánu. Na palubě bylo 228 lidí 32 národností. Nikdo nepřežil. Pád zavinila kombinace mnoha faktorů, na jejichž začátku mohly stát nefunkční venkovní rychloměry a které nakonec vedly k rozpadnutí celého letounu.

V červnu Automobilka GM vyhlásila bankrot, USA postihl největší průmyslový krach. Společnost oznámila, že už není schopna splácet své dluhy, a ve firmě tak nastartoval řízený bankrot. V USA jde o třetí největší krach v historii a vůbec největší pád průmyslového podniku. Bankrotu už se nedalo zabránit a jeho vyhlášení se čekalo. Nejnovější vlnu bankrotů v USA rozpoutala finanční krize. Už v první polovině roku 2009 v USA zkrachovalo 99 veřejně obchodovaných společností.

25. června zemřel v Los Angeles popový idol Michael Jackson. Padesátiletého zpěváka doma zradilo srdce a záchranářům se ho již nepodařilo oživit.

Po třech neúspěšných finále za sebou konečně Roger Federer pozvedl trofej pro vítěze Roland Garros. Švýcarský tenista ve finále pařížského grandslamu porazil Švéda Robina Söderlinga. Čtrnáctým grandslamovým titulem vyrovnal Samprasův rekord a jako šestý tenista v historii završil svůj kariérní Grand Slam. Mezi ženami triumfovala Světlana Kuzněcovová.

Sedmý duel finále Stanley Cupu přinesl radost do tábora Pittsburghu, který po rozhodujícím vítězství oplatil Detroitu loňské finálové zklamání.

Červenec

Obyvatelé a návštěvníci východní Asie a středního Pacifiku byli 22. července svědky nejdelšího úplného zatmění Slunce v tomto století. Některým pozorovatelům Měsíc zakryl sluneční kotouč až na šest minut a 39 sekund. Podle astrofyziků mohly zatmění vidět až dvě miliardy lidí, což by byl rekord v dějinách lidstva. U indické řeky Gangy ušlapal tisíci se dav ženu. Úplné zatmění začalo v Indii ve 2:51 našeho času. Pokračovalo přes Nepál, Bangladéš, Bhútán, Barmu a Čínu. Pak opustilo pevninu a přes japonské souostroví Rjúkjú se přesunulo až do centrálního Pacifiku, kde devatenáct minut po šesté hodině ráno našeho času skončilo. Nejdéle bylo možné pozorovat zatmění v málo obydlené zóně Pacifiku. Slunce tam nebylo přes Měsíc vidět 6 minut a 39 sekund, což je rekord, který bude překonán nejdříve v roce 2132. Astronomové označují toto zatmění vzhledem k jeho délce za výjimečné. Jako každý rok se za ním vypravily tisíce nadšenců, mezi nimiž nechyběli ani Češi a Slováci.⁴

Na festivalu Pohoda ve slovenském Trenčíně se při bouřce zřítíl velký stan, ve kterém se nacházely stovky lidí. Na místě zahynul 29letý muž a přes padesát návštěvníků utrpělo zranění. Organizátoři akci okamžitě ukončili. V říjnu podlehl zraněním z festivalu devatenáctiletá dívka z Trenčína.

Roger Federer vyhrál po šesté v kariéře tenisový Wimbledon, získal tak patnáctý grandslamový titul. Ve finále sester Williamsových uspěla Serena.

Srpen

Při výbuchu v uhelném dole ve slovenské Handlove zahynulo všech dvacet zavalených horníků a záchranářů. Podle expertů zřejmě zvolili špatný postup při hašení náhlého požáru, když použili vodu, která reagovala s tlejícím uhlím a způsobila explozi. Vláda vyhlásila státní smutek.

V novém světovém rekordu 9,58 vteřiny si Usain Bolt doběhl v Berlíně pro titul mistra světa. Olympijský šampion vylepšil nejlepší čas historie, který přesně před rokem předvedl na hrách v Pekingu, o 11 setin vteřiny. Druhé zlato získal v dvojnásobné trati opět ve světovém rekordu v čase 19,19.

⁴ http://zpravy.idnes.cz/asie-a-pacifik-videly-nejdelssi-zatmeni-slunce-v-21-stoleti-pek-/zahranicni.aspx?c=A090721_112154_vedatech_stf

Říjen

Nobelovu cenu za mír dostal americký prezident Barack Obama. Výbor ocenil jeho výjimečné úsilí o posílení světové diplomacie a spolupráce mezi národy, hlavně odhodlání zbavit svět jaderných zbraní. Kandidátů byl rekordní počet – 172 osob a 33 organizací.

Novým mistrem světa ve formuli 1 se stal britský pilot Jenson Button z týmu BrawnGP. Motocyklový závodník Valentino Rossi se stal mistrem světa ve třídě MotoGP. K devátému titulu v kariéře mu stačilo třetí místo ve Velké ceně Malajsie.

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2009

Leden

Od 1. ledna 2009 Česká republika začala předsedat Evropské unii. Role předsedající země byla nejen organizační, ale také zprostředkovatelská, politická a reprezentační. V červenci předala vládu Švédsku. V první minutě roku 2009 se při příležitosti předsednictví rozzářilo v evropských barvách kyvadlo na pražské Letné. Strojovna metronomu byla modře osvětlena a nesla znak EU i logo českého předsednictví. Červeně svítící kyvadlo odměřovalo čas českého šéfování unii až do konce června.⁵

Celý rok se svět potýkal s hospodářskou krizí, která se projevila i v České republice mimo jiné také nárůstem nezaměstnanosti. Česko zažívalo nejprudší růst nezaměstnanosti v historii. Situace na trhu práce se zhoršovala rychleji, než se čekalo. Nezaměstnanost v lednu stoupla o osm desetin na 6,8 procenta, což je nejprudší skok, jaký kdy Česko zažilo. O práci se ucházelo 398 tisíc lidí, nejvíc od dubna 2007. Výrazně ubývalo nabídek práce. Počet volných míst klesl za měsíc o téměř třiadvacet tisíc, meziročně dokonce o více než 77 tisíc. Na jedno volné místo připadalo v průměru 5,8 uchazeče.⁶

Únor

U Paskova na Frýdecko-Místecku se na jednokolejné trati srazily osobní vlaky. Jeden ze strojvedoucích přehlédl návěst Stůj. Záchranáři ošetřili na místě 23 lidí, dva z nich transportoval vrtulník do nemocnice v Ostravě. Škoda dosáhla sedmi milionů korun.

Rychlobruslařka Martina Sáblíková se stala mistryní světa ve vícebojích. Jednadvacetiletá česká reprezentantka vedla v norském Hamaru už po polovině závodu. Po patnáctistovce sice klesla mimo medailové pozice, ale díky své parádní pětikilometrové trati, na níž deklasovala všechny soupeřky, se vrátila na zlatý stupínek. Také se potřetí v řadě stala celkovou šampionkou Světového poháru na dlouhých tratích.

⁵ http://zpravy.idnes.cz/cesko-zacalo-predsedat-eu-podivejte-se-co-to-znamen-a-co-se-bude-dit-1fz-domaci.aspx?c=A081222_111931_domaci_pje

⁶ http://ekonomika.idnes.cz/cesko-zaziva-nejprudsi-rust-nezamestnanosti-v-historii-pk9-ekonomika.aspx?c=A090209_090350_domaci_klu

Česká lyžařka Šárka Záhrobská získala stříbrnou medaili ze slalomu na mistrovství světa.

Liberec se stal na 11 dní hlavním městem lyžařského světa, odstartovalo mistrovství světa v klasickém lyžování, které bylo největší sportovní akcí, kterou kdy Česko pořádalo. Stát věnoval spolu s městem Liberec a Libereckým krajem na pořádání šampionátu přes dvě miliardy korun. Konečná ztráta byla 81 milionů a organizátoři čelili čtrnácti žalobám.

Březen

V březnu jako každoročně udělovala Česká filmová a televizní akademie České lvy. Za nejlepší film a režii získal tuto cenu film Karamazovi. Po třech soškách České filmové a televizní akademie si rozdělili Tobruk a nečekaně také Hlídač č. 47. Vůbec poprvé se udělovala cena za dokument, která připadla Občanu Havlovi; pro sošku si s režisérem Miroslavem Jankem přišel i bývalý prezident.

Při udělování Výročních cen Akademie populární hudby Anděl 2008 se zpěváky roku stali Lenka Dusilová a Dan Bárta, nejlepší skladbu natočila kapela roku Kryštof, albem roku akademici zvolili Horáčkův Ohrožený druh a za objev roku označili skupinu Toxique. Do síně slávy vstoupila kapela Katapult.

Duben

Dne 4. dubna přiletěl na jednodenní návštěvu Prahy americký prezident Barack Obama. Šéfa Bílého domu na ruzyňském letišti uvítali prezident Klaus a premiér Topolánek. Následující den americký prezident na pražském hradčanském náměstí přednesl projev, ve kterém vyzval k vytvoření světa bez jaderných zbraní.

Fotbalová reprezentace prožila revoluci. Výkonný výbor odvolal trenéra Petra Radu i s celým realizačním týmem. Navíc z národního týmu kvůli flámu po kvalifikačním utkání se Slovenskem vyřadil šest hráčů. Rada byl ve funkci kouče národního mužstva přesně 265 dní. V historii samostatného Česka je nejneúspěšnějším a nejkratší dobu sloužícím trenérem.

Květen

8. května vyslovila Poslanecká sněmovna nedůvěru vládě Mirka Topolánka a na její místo byla jmenována vláda Jana Fischera. Postu ministra financí, o který se vedly zřejmě největší spory, se ujal dosavadní náměstek úřadu Eduard Janota, opavský rodák.

Potřetí za sebou čeští hokejisté skončili na světovém šampionátu ve čtvrtfinále. Tým s hvězdnými útočníky Jágrem, Eliášem či Hemským zopakoval loňský neúspěch z kanadského Quebecu – v klíčovém duelu nestačil na Švédsko a prohrál 1:3.

Fotbalové Česko poznalo mistra ligy už dva týdny před koncem sezony. Titul obhájila Slavia, celkově získala už sedmnáctý v historii.

Červen

Volby do Evropského parlamentu, které probíhaly 5. a 6. června, vyhrála v České republice ODS s 31 %. O devět procent předstihla svého největšího konkurenta ČSSD. Češi poprvé vybrali zákonodárce jen ze čtyř stran. Do Bruselu se dostali ještě komunisté se zhruba 14 % a KDU-ČSL s 8 %.

Centrum Prahy zaplnilo sedm tisíc studentů, kteří demonstrovali za odložení státních maturit. „Jsme pokusné krysy“, stálo na transparentech. Projekt jednotných maturit, připravovaných deset let, měl začít již v tomto roce. Politici jej nakonec kvůli nepřipravenosti odsunuli o rok.

24. června zasáhly Českou republiku povodně, které si vyžádaly 15 životů. Nejprve zasáhly Moravu, kde největší škody voda napáchala na Novojičínsku. V Jeseníku nad Odrou smetla domy čtyřmetrová vlna podobná tsunami. Přívalové deště poté ničily celou zemi, nejvíce Strakonicko a Českobudějovicko.

Olympijské hry v roce 2020 v české metropoli nebudou, Praha ustoupila od záměru, aby usilovala o jejich pořádání. O zastavení prací spojených s přípravou kandidatury rozhodla městská rada. Šlo o součást návrhu opatření, která mají zmírnit dopady finanční krize na fungování metropole.

Červenec

V červenci Kanada znovu zavedla víza pro Čechy. Kanada se tak rozhodla kvůli zvyšujícímu se počtu žadatelů o azyl z Česka. V Kanadě letos požádalo o azyl 1 720 Čechů, druhý nejvyšší počet po Mexiku.⁷

Českou televizi povede i v příštích šesti letech Jiří Janeček. Dosavadní vládce Kavčích hor dostal ve třetím kole volby od Rady ČT potřebných deset hlasů, zatímco jeho soupeřka Jana Kasalová získala tři.

Cyklista Roman Kreuziger dojel v závěrečné etapě Tour de France pro celkové deváté místo.

Září

Ve dnech 26.–28. září Česko poprvé navštívil papež Benedikt XVI., který během návštěvy odsloužil mše v Brně a Staré Boleslavi. Nevyřešila se otázka majetkového vyrovnání státu s církví, ani se nikam neposunula mezistátní smlouva s Vatikánem. Papež přijel hlavně povzbudit víru a naději. Lidi si získal používáním češtiny i skromností.⁸

V září zrušil Ústavní soud České republiky jednorázový ústavní zákon č. 195/2009 Sb. o zkrácení volebního období Poslanecké sněmovny. Předseda ČSSD Jiří Paroubek poté oznámil, že jeho strana nepodpoří hlasování o rozpuštění poslanecké sněmovny, čímž bylo znemožněno dohodnuté rozpuštění sněmovny podle právě novelizované ústavy za účelem konání předčasných voleb.⁹

Na právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni vypukl plagiátorský skandál. Nejprve vyšlo najevo, že proděkan Ivan Tomažič opsal celé desítky stran ve své dizertační práci, kterou obhájil v roce 2006 u svého kolegy Milana Kindla. Oba ze školy odešli. Postupně vyvstaly pochybnosti o řadě dalších prací, někteří „rychlostudenti“ získali titul za dva měsíce a objevily se dohady o propojení školy s mafií. Fakultu začala prověřovat Akreditační komise a policie.

⁷ http://zpravy.idnes.cz/kanada-znovu-zavedla-viza-procechyd6k/domaci.aspx?c=A090713_201727_domaci_bar

⁸ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2009>

⁹ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2009>

Říjen

Sníh paralyzoval Česko, silničáři ho nestíhali odklízet. Desítky tisíc lidí zůstaly bez elektřiny, ČEZ vyhlásil v devíti okresech kalamitu. V Jablonci nad Nisou přestala fungovat teplárna. Silnice blokovaly hlavně auta na letních gumách a kamiony, nejvíce potíží bylo na Vsetínsku. V šesti krajích sníh omezil provoz na železnici. Jeseníky a Krkonoše ohlásily nebezpečí lavin. Podle meteorologů nebylo v zemi v půlce října tolik sněhu za posledních 30 let.

V šestapadesáti letech ozdobil svou pověst dostihové legendy kouzelným puncem – Josef Váňa s hnědákem Tiumenem vyhrál 119. ročník Velké pardubické. Ve slavné steeplechase tak triumfoval po šesté jako jezdec a posedmé coby trenér.

Listopad

Dne 3. listopadu český prezident Václav Klaus podepsal Lisabonskou smlouvu, která tak byla definitivně ratifikována všemi členskými státy Evropské unie. Prezident Klaus tak učinil poté, co Ústavní soud české republiky rozhodl, že tento dokument není v rozporu s českým ústavním pořádkem.¹⁰

Prosinec

Poslanci schválili státní rozpočet na rok 2010, který počítal s deficitem 163 miliard korun. Jenže díra v rozpočtu byla fakticky daleko vyšší. Sociálním demokratům totiž prošly přes odpor vlády tři pozměňovací návrhy, které proti původním obrysům rozpočtu zvýšily výdaje státu o zhruba 12 miliard. Prakticky tak rozcupovali úsporný balíček ministra financí Eduarda Janoty, který zvažoval rezignaci, ale nakonec zůstal ve funkci.

¹⁰ <http://cs.wikipedia.org/wiki/2009>

OPAVA

OBYVATELSTVO

K 1. lednu 2009 mělo Statutární město Opava 58 807 obyvatel, na konci roku k 31. prosinci 2009 to bylo **58 440** obyvatel. Počet zemřelých byl 656, počet narozených 640, přistěhovalých 740, vystěhovalých 1 091. Celkový úbytek obyvatel během roku byl 367.¹¹

Jan a Barbora či Bára. Staré hebrejské jméno a staré řecké jméno se v roce 2009 nejvíce líbilo rodičům, kteří jména novorozených dětí hlásí opavské matrice. Zatímco v České republice bylo v posledních deseti letech jednoznačně nejoblíbenějším jménem pro holčičky Tereza, v Opavě se nejčtenějším jménem roku 2009 stala **Barbora** (36). Tedy jméno, které v republice patří z hlediska četnosti spíše až na závěr první desítky. Na druhém místě byla v republice i na Opavsku Natálie (31). Dále následovala jména Eliška, Tereza, Adéla a Nela. Zajímavá je záliba v Nele, která v republice patřila spíše do druhé desítky nejoblíbenějších jmen. Její popularita byla vyšší jen v některých částech země. Do první dvanáctky nejčtenějších jmen patřily v Opavě ještě Karolína, Amálie, Emma, Alla, Nikol i Nikola a Sofie. Naopak mezi neobvyklá a ojedinělá dívčí jména patřila Adina, Melinda, Melisa, Jasmína nebo Lilien. Mezi chlapeckými jmény se v republice v posledních letech přetahují o popularitu Janové a Jakubové. V Opavě kralovali výrazně **Honzové** (34), za nimi následovali Lukášové (28) a Danielové (27). Stejný zájem byl o jména Dominik a Ondřej (26). Za nimi byli na zcela stejné vlně zájmu Adam, Matěj, Tomáš, Matyáš. Po nich Jakub, Filip a dále pak David, Štěpán, Matouš, Eliáš, Tadeáš, Sebastian. Mezi jména, která si rodiče vybírali jen v ojedinělých případech, patřil Prokop, Přemysl, Theodor nebo Vincent, ale také Kevin, Benedikt, Frederik, Ramon, Benjamín.

Prvním dítětem roku narozeným v Opavě a zároveň prvním chlapcem narozeným v České republice byl **Štěpán Riemel**, měřil 50 cm a vážil 3,17 kg.¹²

Nejstarší Opavanka paní **Marie Kohoutková** ostavila v únoru své 105. narozeniny. Obyvatelka domova důchodců na Rybářské ulici oslavila narozeniny společně s rozvětvenou rodinou, zaměstnanci domova a dalšími hosty. Navzdory vysokému věku si oslavenkyně připila nejen sektem, ale i štamprličkou becherovky.¹³

¹¹ http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

¹² Hláska č. 2/2010, str. 5

¹³ Hláska č. 3/2009, str. 5

Nejen Opavanům dobře známý kněz, básník a laureát Ceny Petra Bezruče **Josef Veselý** oslavil 28. července své významné životní jubileum – osmdesáté narozeniny. K tomuto výročí byla připravena kulturní akce, která proběhla v Knihovně Petra Bezruče. „Nezlomnost charakteru člověka nepokořeného valdickým vězením, nezotročeného žádnou zvůlí, ale naopak cele zasvěceného všeobjímající lásce k lidské bytosti – to jsou atributy, jimiž provždy oslovil naše srdce i svědomí. Těšíme se, že literárně-hudební večer s Alfrédem Strejčkem, Alenou a Petrem Čechovými bude vzájemným obdarováním jubilanta i všech účastníků slavnostního setkání,” zvala na setkání s touto významnou opavskou osobností uznávaná bohemistka Zdenka Pfefferová.¹⁴

Mons. Josef Veselý

Narodil se 28. července 1929 ve Zlámance u Kroměříže. Studoval na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži, pak následovala služba v PTP. V roce 1961 byl zatčen, odsouzen na 13 let vězení a uvězněn v Ostravě a ve Valdicích. Prožil tam přes čtyři roky. Za mřížemi vznikly jeho první básně. Kněžské svěcení přijal 8. prosince 1962 tajně za mřížemi ve Valdicích. Po propuštění své kněžství tajil a chodil do práce. Až v roce 1970 nastoupil do duchovní správy v Ludgeřovicích, když dostal státní souhlas k výkonu duchovní služby. Deset let pak působil v Budišově nad Budišovkou. Do Opavy přišel v roce 1981. Nejdříve byl v Opavě-Jaktaři a pak v centru Opavy u Panny Marie, kde byl osmnáct let děkanem. V roce 2001 obdržel **Mons. Josef Veselý** cenu Petra Bezruče za celoživotní básnické dílo. V roce 2005 mu byla udělena cena za duchovní literární činnost. V den státního svátku 28. října 2009 propůjčil prezident republiky Václav Klaus Mons. Josefu Veselému **Řád Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy** za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie a lidská práva.¹⁵

Osobnost

Andrej Koba

Dne 16. února 2009 oslavil plukovník ve výslužbě Andrej Koba své **90. narozeniny**. Na společném jednání s opavskými členy Českého svazu bojovníků za svobodu a Jednoty československé obce legionářské v Opavě mu předal plukovník generálního štábu Ivan Čulek **Záslužný kříž ministerstva obrany ČR 2. stupně**. O pár dnů později ještě obdržel **medaili Mírových sil OSN**.

¹⁴ Hláska č. 6/2009, str. 15

¹⁵ <http://www.doo.cz/cs/zpravy/170-zemel-mons-josef-vesely-knz-a-basnik-vyznamenany-adem-tgm.html>

Andrej Koba velel průzkumné četě v jedné z nejkrvavějších vojenských operací druhé světové války, do které byly zapojeny československé jednotky. V karpatských průsmycích v blízkosti Dukly mapoval pozice těžkých kulometů. V noci z 5. na 6. října roku 1944, tedy těsně před tím, než pověstná hlídka četaře Nebeljaka překročila hranice a upevnila československou vlajku na hraniční kámen, jej při jedné z akcí zasáhla smršť střepin z vybuchlé miny.

Plukovník Koba dnes žije sám v malém rodinném domku se zahradou. Je v tak dobré kondici, že se lidem nechce věřit, že už překročil devadesátku. Po ránu cvičí, dává si studenou sprchu. „Už se těším, až skončí zima, abych se mohl zase věnovat zahrádce,” říká, když vytahuje alba se starými fotografiemi.

Válečný veterán, nositel mnoha vojenských vyznamenání a dlouholetý předseda Jednoty československé obce legionářské v Opavě pochází z Podkarpatské Rusi. Narodil se v zemědělské rodině ve Velké Turici nedaleko Užhorodu. Čtyři roky chodil do tamější školy, poté do užhorodského reálného gymnázia. Odmaturoval, mimo jiné z angličtiny, a stal se lesním praktikantem, který měřil a kontroloval vytěžené dřevo. Jeho a rodinné přání vystudovat ještě vysokou školu se specializací na průmyslové odvětví mu překazila druhá světová válka.

Poté, co Maďaři ve dvou vlnách obsadili Podkarpatskou Rus, zamířily tisíce mladých Rusínů za hranice. Mezi nimi byl i mladý lesní adjunkt. Při přechodu hranic se Sovětským svazem jej však zadrželi pohraničníci a následoval výslech u NKVD. „Překročení hranic posoudili jako porušení zákona a byl jsem odsouzen na tři roky do nucených táborů na Uralu,” říká. V Nižním Tagilu byl nasazen na pomocné dělnické práce. Zima tam dosahovala mínus pětatřiceti až čtyřiceti stupňů. V prošívané blůze a ušance skládal vagóny rudy.

Z nucených prací se dostal díky iniciativě **generála Heliodora Píky**. „Chodil do táborů a zjišťoval, kolik je v nich Rusínů. Požadoval, aby byli bráni jako českoslovenští občané a snažil se, aby byli uvolněni pro československou armádu,” vypráví. Když měl konečně z lágru s ostatními Rusíny odjet, dostal břišní tyfus, a tak se do konce roku 1943 léčil v táborové nemocnici. Po dalších peripetiích vstoupil 21. března 1944 do 3. československé samostatné brigády. Prošel školu pro důstojníky v záloze a jako podporučík zamířil na Duklu. „Na Dukle jsme prováděli průzkum bojem, průzkum týlový, zjišťovali jsme lehké zbraně. Průzkum většinou probíhal v noci, ve dne jsme pak odpočívali. Občas spustil nepřítel palbu z těžkých kulometů a jejich pozice jsme pak

zakreslovali na mapě,” popisuje akce. Jednou byla jeho rota nasazena i do přímého útoku u Zyndranowa. „Tehdy byla nasazena i 2. výsadková brigáda, dokonce brali lidi i od hudby,” vzpomíná. Mimochodem, 2. paradesantní brigáda, která byla vycvičena v Anglii a měla být původně vysazena na Slovensku, byla nakonec při Karpatsko-dukelské operaci zcela zdecimována.

Osudový se mu stal průzkum z 5. na 6. října 1944. Tehdy jeho průzkumná četa překročila hranice. U Vyšnyho Komarniku ji ale zpozorovali Němci a zahájili na ni palbu. Četa začala ustupovat. „Přede mnou šel velitel družstva, já za ním, asi tak deset až dvacet metrů. Četař šlápnul na minu a následoval výbuch. Já, když jsem viděl záblesk, tak jsem se jen rychle otočil a chytlo mě to zezadu. Pak jsem spadl,” popisuje událost. Šlo o skákající protipěchotní minu (takzvané schrapnel-minen), která vybuchovala teprve po vyskočení nad zem. Většinou se spouštěla pomocí nataženého drátu. Tyto miny je možné dodnes na Dukle najít, protože se průsmyk nikdy nepodařilo zcela vyčistit.

Jeho muži mu udělali provizorní nosítka z klacků a stanového dílce, odnesli ho na obvaziště a poté putoval do polní nemocnice ve Lvově. Následně se léčil v nemocnici v Suchumi. Tuto léčbu dokumentuje jedna jediná válečná fotografie, která mu zůstala v jeho osobním archívu. O všechny ostatní snímky z války během let přišel.

Zpět do války se vrátil v době, kdy se bojovalo u Hulína a Holešova. Cesta na frontu mu trvala okolo dvou týdnů, protože tehdy už dostávaly přednost vojenské vlaky směřující zpět do SSSR. Vlaky svážející síly pro ofenzívu proti Japonsku.

„Potkal jsem známého a jeli jsme spolu na Mukačevo a přes Užhorod. Dostával jsem tehdy důstojnický plat, měl dostatek rublů, a tak jsem mu řekl, že si odskočím domů. Nebyl jsem doma pět let. Šli jsme se známým spolu do vinárny v Užhorodě, něco popili. Měli jsme dobrou náladu, tak jsme zpívali české písně. Za chvíli ale vedoucí podniku zatáhl záclony, řekl, že nesmíme zpívat česky, a zavolal policii. Ta nás odvedla na státní bezpečnost, kde nás drželi až do rána,” vzpomíná. České písně už v Užhorodě nebyly příliš vítané. Byl to náznak toho, co se mělo s touto částí země po válce dít.

Nakonec je pustili a mladý důstojník dostal dvoudenní propustku. „Ještě v Užhorodě jsem potkal známého, který ke mně přiskočil a volal: vy jste přece mrtvý, vždyť jste přišel o obě nohy. Pak mi nabídl, že mi vezme domů kufr. Matce řekl, že mě viděl. Matka tomu nechtěla věřit. Tak na mě doma čekali a nikdo nešel. Já mohl přijít, až když mě propustili z výslechu,” říká. Když dorazil domů, měli radost rodiče i jeho sourozenci – tři bratři a sestra. „Nevěděli, co mají dělat. Nechtěli mě pustit a říkali: ukaž nohy, máš svoje nohy? A já jsem jim je musel ukázat,” usmívá se.

Po válce zůstal v armádě, působil jako velitel a prošel několika posádkami. V roce 1958 se dostal do Opavy. Zakládal zde nový motostřelecký pluk a byl i velitelem posádky. Brzy po svém nástupu, 28. října, uspořádal první poválečnou armádní přehlídku ve městě. Opavu si zamiloval. Považuje ji za nejhezčí město, které poznal.

Předčasný konec jeho vojenské kariéry je spojen se srpnovými událostmi roku 1968. Před srpnem 68 se zasazoval o rehabilitaci těch vojáků a jejich potomků, které komunistický režim stíhal, trestal, šikanoval a popravoval. Když přišel 21. srpen, okupační vojska „bratrsky“ nevítal, ale naopak sepsal prohlášení, kterým vpád odsoudil. „Byl jsem překvapen. Nevěřil jsem, že něco takového mohou udělat, a proto jsem vydal takovou rezoluci,“ vysvětluje svou reakci. Za svým prohlášením si stál, a tak byl do roka odstaven z funkce náčelníka okresní vojenské správy a stal se zaměstnancem Vávrovického cukrovaru.

Po roce 1968 chodil na nelegální shromáždění do Ostravy, kde se setkávali bývalí vojáci ze západu. On, jako zástupce z východní fronty. Tyto kontakty udržoval až do listopadové revoluce 1989. Po listopadu 1989 byl rehabilitován a až do roku 2008 stál v čele Jednoty československé obce legionářské v Opavě a působil i v Českém svazu bojovníků za svobodu. V roce 2007 obdržel cenu Statutárního města Opavy. Andrej Koba je vdovec. Měl tři děti, má tři vnoučata a tři pravnoučata.

MĚSTO

Samospráva

Rok 2009 byl třetím rokem volebního období 2006–2010. V čele radnice stáli zastupitelé z řad členů ODS a ČSSD.

Primátor:

STANJURA Zbyněk, Ing., člen ODS

Náměstci primátora:

HORÁK Jaroslav, Mgr., člen ČSSD

MALIŠ Pavel, Ing. arch., člen ODS

Členové rady města:

BUREŠ Karel, člen ODS

CVEK Milan, MUDr., člen SNK-ED

HORÁK Jaroslav, Mgr., člen ČSSD

MALIŠ Pavel, Ing. arch., člen ODS

PÍŠALA Jan, Mgr., člen ČSSD

SLAVATA David, Ing. Ph.D., člen ODS

STAŇO Marián, MUDr., člen ODS

STANJURA Zbyněk, Ing., člen ODS

VÁGNER Pavel, MUDr., člen ČSSD

VESELÝ Marek, Ing., člen ODS

ŽÍDEK Daniel, člen ČSSD

Členové zastupitelstva města:

BENNA Daniel, Ing., člen ODS

BĚRSKÝ Kamil, MUDr., člen ODS

BRADY Pavla, Ing., členka CHZ-VM

BURDA Jaroslav, PhDr., člen SNK-ED

BUREŠ Karel, člen ODS

CVEK Milan, MUDr., člen SNK-ED

DOHNAL Ota, člen ODS

DRÁBEK Ivan, MUDr., člen KDU-ČSL

*DVOŘÁK Alois, MUDr., člen ČSSD úmrtí
FICEK Miroslav, člen ČSSD
FIŠER Lubomír, člen KSČM
GREGR Josef, člen ODS
HANUŠ Jan, člen KDU-ČSL
HORÁK David, člen ČSSD
HORÁK Jaroslav, Mgr. člen ČSSD
CHAMRÁTH Rudolf, Ing. člen KDU-ČSL
JAROŠ Dušan, RSDr., člen KSČM
JAVORSKÝ Vladimír, Ing., člen KSČM
KALUS Jaromír, PhDr., člen ODS
KLÍMA Jiří, Ing., člen ČSSD
KLUČKA Václav, Ing., člen ČSSD
KNAPÍK Jiří, Doc. PhDr., člen ČSSD
KOVÁŘ Jan, Ing. arch., člen KDU-ČSL
KRAJÍČEK Miroslav, Ing., člen ODS
KREJČÍ Michal, člen CHZ-VM
MALIŠ Pavel, Ing. arch., člen ODS
MALOTA Oldřich, Bc., člen ODS
MESSE Alexander, JUDr. Ph.D. člen ČSSD
MLČOCH Jiří, JUDr., člen ODS
MRÁZEK Jan, Doc. RNDr. Ing., CSc., člen SNK-ED
OPÁLKA Miroslav, RSDr., člen KSČM
PĚČONKA Libor, Ing., člen KSČM
PÍŠALA Jan, Mgr., člen ČSSD
*PROCHÁZKOVÁ OLGA, MgA. členka ČSSD nastoupila jako členka ZMO na uvolněný mandát po Bc. Štenclové dne 3. února 2009
RAMBOUSEK Jan, MUDr. člen ODS
*SZALACSI Petr člen ČSSD nastoupil jako člen ZMO místo MUDr. Aloise Dvořáka (úmrtí)
SLAVATA David, Ing. Ph.D., člen ODS
SOBOTKA Jindřich MUDr., člen ČSSD
STANJURA Zbyněk, Ing., člen ODS
STAŇO Marián, MUDr. člen ODS
ŠINDLEROVÁ Irena, Mgr., členka ODS
*ŠTENCLOVÁ Pavla, Bc., vzdání se mandátu ke dni 2. února 2009
TUREK Vojtěch, Ing., člen KDU-ČSL

VÁGNER Pavel, MUDr., člen ČSSD
VESELÝ Marek, Ing., člen ODS
VLČEK Václav, MUDr., člen ODS
ŽÍDEK Daniel, člen ČSSD

Dne 26. Srpna 2009 zemřel po dlouhé těžké nemoci dlouholetý člen zastupitelstva města a vynikající lékař **MUDr. Alois Dvořák**.

Z jednání zastupitelstva města

Rozpočet

Zastupitelé schválili rozpočet na rok 2009 ve výši **968 009 500 korun** jako vyrovnaný. Díky úspěchům při získávání dotací v roce 2008 a díky úspornému návrhu provozních výdajů mohla být navýšena částka na investice. Celková částka na investice překročila sumu čtvrt miliardy korun, což je takřka o 160 milionů více než v roce 2008. Rozpočet byl navýšen cca o 10 % v oblasti školství, výdaje na městské části se zvýšily o necelých 13 %. V oblasti životního prostředí se zvýšily náklady na svoz a likvidaci odpadů o 15 %.¹⁶

Investice města v roce 2009

Návrh investic pro rok 2009 byl z hlediska peněz o čtvrtinu bohatší než návrh roku 2008. Kromě toho začalo město využívat dotace z integrovaného plánu rozvoje města, které se podařilo získat v předešlém roce. V průběhu roku se plán přizpůsoboval proměnám podmínek, a to jak z hlediska městských příjmů, tak z hlediska stavebních příprav.

Radnice ve spolupráci s krajem pokračovala v **rekonstrukci na ulici Janská** směrem na Bíloveckou, a to od nového přestupního terminálu na východním nádraží až k železničnímu podjezdu na Bílovecké. Opravy se týkaly silnice, chodníků, veřejného osvětlení a výstavby cyklostezek. S touto rekonstrukcí byla technicky provázána rekonstrukce ulice Boženy Němcové. Tato ulice byla využívána jako náhradní spojení po dobu opravy Janské. Kromě opravy stávající vozovky, chodníků, parkovacích ploch či veřejného osvětlení byla věnována péče i odvodnění.

¹⁶ Hláška č.1/2009, str. 4

Další velké úpravy se týkaly ulic Vrchní a Rolnická a sjezdu k jezeru. Byly dobudovány chodníky v úseku od ulice Mostní po chodníky vybudované v rámci akce „**Prodloužená Rolnická**“. Součástí změn je i nové veřejné osvětlení. Na Vrchní a Rolnické byly také vybudovány nové ostrůvky pro přecházení, přechody byly nasvětleny.

Díky postupné deregulaci nájemného získalo město prostředky na větší opravy městských domů. V roce 2009 nechala radnice opravit **střechu domů** na Hrnčířské 13, 15 a 15a. V domech Mezi Trhy 1, 3, 5, 7 a v domě Horní náměstí 50 proběhla výměna oken a balkónových dveří.

Z evropských dotací začala v lednu **rekonstrukce** Obecního domu na Ostrožné ulici.

Začalo se také s úpravou **Otického příkopu**. Jednalo se o rekonstrukci a zkapacitnění stávajícího otevřeného vodoteče, který odvádí dešťové vody z Kylešovic. Úprava byla provedena v úseku od Horní hráze až do řeky Moravice.

Do opavských škol šlo v roce 2009 téměř **34 milionů korun**. Za tyto peníze se měnila okna, revitalizovaly se zahrady, opravila se sociální zařízení nebo školní kuchyně.

Na ulici Palhanecká, za kruhovým objezdem v Jaktaři, byla vybudována **nová zastávka MHD**.

Velkou proměnou prošel **Domov pro matky s dětmi** na Rybářské ulici. Její součástí byla sanace zdiva, oprava střechy včetně zateplení, výměna oken a dveří, fasáda se zateplením, výměna veškerých rozvodů vody, kanalizace, elektro či stavební úpravy pokojů a stavební úpravy vnitřních prostor.

V Kylešovicích na ulicích Joži Davida, Lužická a Tylova byla přebudována tlaková splašková kanalizace na **kanalizaci gravitační**.

Město připravilo více než tři desítky projektových dokumentací, které by měly být postupně, v následujících letech, realizovány. V roce 2009 se město zaměřilo na přípravu dokumentace další části takzvaného **jižního obchvatu**. Po části od Komárova směrem na Hradeckou směřuje zájem k části od Hradecké na Olomouckou. Pokračovala příprava západní části severního obchvatu, tedy od Stříbrného jezera ke kruhovému objezdu v Jaktaři. Radnice zpracovala dokumentaci tří nových **kruhových**

objezdů. Jeden v prostoru Otická – Rooseveltova, druhý v části Rooseveltova – Hradecká a třetí na křižovatce Ratibořská – Vrchní. Další stavební úpravy by se mohla dočkat křižovatka Rybářská – Mostní. Městským částem Zlatníky a Milostovice byl připraven projekt splaškové kanalizace pro trojici ulic, v Kylešovicích (Ke Koupališti, Lomená, U Hřbitova) byla vyhotovena dokumentace k rekonstrukci všech zmíněných komunikací. Pro atletickou i širší sportovní veřejnost bude připraven rozsáhlý plán rekonstrukce tělocvičny na Tyršově stadionu.

Hned tři dokumentace se věnovaly přípravě rozsáhlého plánu na proměnu **sídliště v Kateřinkách.** Město získalo pro sídliště dotace v rámci Integrovaného plánu rozvoje statutárního města Opavy – bydlení. Jednalo se o dokumentaci pro vnitroblok na ulici Antonína Sovy, vnitroblok Ratibořská – Holasická – Grudova a dětské a házenkářské hřiště u Antonína Sovy. Kromě toho byly vypracovány plány pro dětská hřiště ve městě a pro regeneraci břehů řeky Opavy.

Sportovní a kulturní granty

Žadatelé o podporu města v kulturní a sportovní sféře mohli získat dotace dříve než v minulých letech: prakticky s nimi mohli počítat od nového roku. Zastupitelé totiž projednali návrhy na rozdělení grantů už na prosincovém zastupitelstvu v roce 2008. Město mezi žadatele rozdělilo zhruba **3,5 milionu korun.** O peníze se ucházeli sportovci, sportovní oddíly, pořadatelé kulturních akcí či umělci. Všechny žádosti posuzovaly postupně jednotlivé odbory magistrátu, kulturní a sportovní komise. Zastupitelé plně respektovali návrhy komisí a schválili jejich předložené návrhy.

Pravidelná sportovní činnost zaměřená především na děti a mládež	1.428.500 Kč
FK Slavia Opava (pravidelná sport. činnost zaměřená na děti)	200.000 Kč
Sportovní klub P.E.M.A. Opava (sportovní činnost)	200.000 Kč
TJ Sokol Zlatníky (podpora pravidelné sportovní činnosti)	60.000 Kč
TJ Sokol Kateřinky (podpora pravidelné sportovní činnosti)	100.000 Kč
MO ČRS Opava (rybářský kroužek)	30.000 Kč
SK Komárov (rozvoj mládežnické kopané v SK Komárov)	60.000 Kč
SK HAPPY SPORT Opava (volejbalový a beachvolejbalový oddíl)	60.000 Kč
SPORT CLUB Opava (Ve zdravém těle zdravý duch)	90.000 Kč
KÁNOE KLUB Opava (podpora zaměřená ke zdokonalování a rozšiřování pravidelné sportovní činnosti žákovských a dorosteneckých družstev)	150.000 Kč

TJ Suché Lazce (zabezpečení sportovní činnosti mládeže – fotbal)	60.000 Kč
Jezdecký klub Opava-Kateřinky (juniorské skokové družstvo)	200.000 Kč
SHČMS-SDH Opava-Komárov (podpora mladých hasičů ve sportovní činnosti, Okresní lize mládeže v požárním sportu a pohárových soutěžích)	30.000 Kč
Sportovní klub JANTAR Opava (juniorský tenis)	160.000 Kč
TK Opava (pravidelná sportovní činnost)	28.500 Kč

Sportovní akce včetně náborových a veřejných akcí	571.500 Kč
Okresní rada Asociace školních sportovních klubů Opava (Republikové finále O nejlepší pohybovou skladbu)	40.000 Kč
TJ STAR, Opava - Suché Lazce (Mistrovství světa juniorů)	50.000 Kč
Přátelé orientačního běhu Opava (Grand Prix Silesia 2009)	80.000 Kč
Sportovně střelecký klub Ostroj Opava (sportovní akce)	10.000 Kč
Středisko volného času Opava (sportovní akce pro děti a mládež)	97.500 Kč
Katmaj Opava (Katmajácké derby)	27.000 Kč
TJ ZRAPOS Opava, o. s. (Velikonoční turnaj – XVI. ročník mezinárodního turnaje zrakově postižených sportovců v kuželkách)	30.000 Kč
Sdružení sportovních tříd při ZŠ Englišova (Velká cena Opavy ZŠ)	15.000 Kč
TJ Sokol Kateřinky (XV. ročník otevřeného turnaje jednotlivců ve stolním tenise zdravotně postižených sportovců o putovní pohár)	30.000 Kč
Okresní sdružení ČSTV v okrese Opava (O pohár města Opavy)	50.000 Kč
TJ HIT (Turnaj mužů a smíšených družstev v softballu)	32.000 Kč
Univerzitní sportovní klub Slezské univerzity v Opavě (Slezská bruslička/Slezská brusle)	60.000 Kč
VK Kylešovice (XXIV. ročník Kylešovické žáby)	20.000 Kč
Atlas Opava (Atlas Adventure 2009)	30.000 Kč

Soustavná kulturní činnost	320.000 Kč
Elim, o. s. (hudební zkušebna a Tensing Opava)	60.000 Kč
Zbyněk Raab (činnost hudební skupiny KOFE-IN)	20.000 Kč
Klub přátel OSS LUSCINIA (Podpora činnosti Opavského středoškolského sboru LUSCINIA při MGO Opava)	90.000 Kč
Pěvecký sbor Křížkovský v Opavě (Pěvecký sbor Křížkovský v Opavě - pravidelná zkoušková činnost členů spolku včetně pořádání koncertních vystoupení)	35.000 Kč

Umělecká agentura Karel Kostera (soustavná pedagogická a koncertní činnost dětských souborů a festival Opavská dětská píseň)	35.000 Kč
Sdružení Hlavnice A. C. Nora (Celostátní soutěž prózy)	30.000 Kč
Orientální tance, Eva Grambalová Bezdíčková	20.000 Kč
Skupina historického šermu Rytíři svatého Vavřince o. s. (pravidelná výuka šermu v rámci SHŠ)	30.000 Kč

Podpora kulturních akcí ve městě	931.000 Kč
Matice slezská (Jazzová Opava 2009)	60.000 Kč
Mendelovo gymnázium Opava (Opava Cantat 2009)	30.000 Kč
SONS ČR (Dny umění nevidomých na Moravě 2009)	14.000 Kč
Umělecká agentura Karel Kostera (IX. ročník Mezinárodního festivalu duchovní hudby 2009)	80.000 Kč
Asociace studentů a přátel Slezské univerzity v Opavě (Opavský majáles)	50.000 Kč
Středisko volného času Opava (Kulturní akce pro děti a mládež)	50.000 Kč
Cestovní kancelář turistika a hory, s.r.o., Ostrava (Mezinárodní festival outdoorových filmů - 7. ročník)	30.000 Kč
Středisko volného času Opava (Chodníčky k domovu - 23. ročník opavského folklorního festivalu)	80.000 Kč
Středisko volného času Opava (Národopisné akce Opavského Slezska)	50.000 Kč
Církevní konzervatoř Opava (Výchovné koncerty pro mládež 2009)	25.000 Kč
E.V.N. s.r.o., Opava (soustavná kulturní činnost)	60.000 Kč
Elim, o. s. (ELIM OPAVA o. s. - Legalfest 2009)	20.000 Kč
Michal Škoda (podpora kulturních akcí ve městě)	15.000 Kč
Country kapela KARAVANA Opava (Opavský širák 16. ročník)	20.000 Kč
Irena Stanislavová	50.000 Kč
Opavský filmový klub (Podpora činnosti Opavského filmového klubu)	40.000 Kč
Jiří Juchelka (Podzimní Country širák)	15.000 Kč
M.O.S.T., Ostrava (Festival Pro Tibet)	10.000 Kč
Martin Kubík - nakladatelství PERPLEX (Cyklus literárních večerů)	30.000 Kč
Roman Filip (Festival 13)	30.000 Kč
Pěvecké sdružení slezských učitelek Opava (Letní koncert PSSU s hosty)	20.000 Kč

Pěvecký sbor Křížkovský v Opavě (Koncert k výročí úmrtí B. Martinů a adventní koncerty Pěveckého sboru Křížkovský v Opavě pro opavskou veřejnost)	22.000 Kč
Umělecká agentura Karel Kostera (celoroční koncertní činnost)	30.000 Kč
Církevní konzervatoř Opava (Adventní koncert Opava 2009)	30.000 Kč
Jiří Grossmann (výstavy děl opavských výtvarníků)	50.000 Kč
Církevní konzervatoř Opava	20.000 Kč

Ediční činnost	150.000 Kč
Martin Kubík - nakladatelství PERPLEX (Ediční činnost)	35.000 Kč
Muzejní a vlastivědná společnost v Brně o. s. (Vydání čtvrtletníku Vlastivědný věstník moravský, roč. 61, rok 2009 s příspěvky z dějin Opavy a Opavska)	10.000 Kč
Obratník Starého Magdona, o. s. (Časopis Nové břehy)	20.000 Kč
Pavel Kubný (GO! lifestyle magazine)	30.000 Kč
Jiří Slavík (Almanach poezie)	25.000 Kč
Kulturní centrum Albertovec, o. p. s. (Kniha Albertovec v proměnách času)	30.000 Kč

Město začalo udělovat stipendia vysokoškolákům

Opavská radnice vyplatila v lednu jedenácti vysokoškolákům z Opavy historicky první **městská stipendia**. Město zavedlo stipendia, aby pracovitým a talentovaným vysokoškolákům ulehčilo náročné studium.

Název nové ulice

Zastupitelé odsouhlasili název pro novou ulici, která vznikla po výstavbě rodinných domů v oblasti ulice Na Bahně, naproti ulice Raškova v Kateřinkách. Ulice byla pojmenována **Na Lukách**. Název této ulice byl vybrán zejména z důvodu zvyklosti pojmenovávat ulice podle pojmenování nezastavěného území města v dané lokalitě, v tomto případě se jedná o území nazvané „Na Hoštických lukách“.¹⁷

¹⁷ Hláska č. 1/2009, str. 5

Ocenění městu za otevřenost

Společnost Westminster udělila Opavě ocenění za jednu z nejlepších případových studií v oblasti komunikace veřejné správy v celoevropské konkurenci. Společnost Westminster vyhlásila výsledky třetího ročníku výzkumného sociologického šetření nazvaného European monitor of government communications, které monitoruje úroveň komunikace institucí veřejné správy. Kromě úspěchu v oblasti případových studií byla Opava zařazena **mezi čtyři nejotevřenější magistráty** v rámci všech českých magistrátů a mezi deset nejotevřenějších radnic v rámci celé republiky. Odbornou porotu zaujala zejména výzkumná část o realizovaných projektech a plánech do budoucna. Průzkumu se účastnilo 337 institucí. Výsledky projektu EMGC byly oficiálně vyhlášeny na začátku dubna v Praze. Udílení probíhalo pod záštitou primátora Hlavního města Prahy Pavla Béma.¹⁸

Opava se stala plátcem DPH

Novelou zákona o dani z přidané hodnoty se od 1. dubna **město Opava stalo plátcem** této daně v oblasti ekonomických činností. Tato skutečnost ovlivní ceny některých poskytovaných služeb a zboží. Základní poplatky stanovené zastupitelstvem města, mezi které patří poplatek za psa či poplatek za komunální odpad, zůstaly v roce 2009 beze změny. Nájemné v bytech je podle platného zákona od DPH osvobozeno, takže k 1. dubnu se nájemné v městských bytech nezvýšilo.¹⁹

Volby do Evropského parlamentu 5.–6. června 2009

Evropské volby 2009 proběhly v České republice o víkendu 5. a 6. června. Voleb se zúčastnilo 2 371 009 občanů z 8 401 374 oprávněných voličů, tedy 28,22 procent. Do Evropského parlamentu se dostali zástupci čtyř politických stran: ODS se ziskem 31,45 %, ČSSD se ziskem 22,38 %, KSČM se ziskem 14,18 % a KDU-ČSL se ziskem 7,64 %. Volební účast v celé Evropské unii dosáhla 42,85 %. Volební účast v Opavě byla **26,83 %**.

Zrušené volby do Poslanecké sněmovny

Kandidující politické strany předávaly registračnímu úřadu, tj. Krajskému úřadu v Ostravě, kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se měly konat ve dnech 9. a 10. října 2009; k 31. srpnu 2009 se k volbám

¹⁸ Hláska č. 4/2009, str. 5

¹⁹ Tamtéž

v Moravskoslezském kraji přihlásilo celkem 506 kandidátů na kandidátkách 17 politických stran; posléze byly tyto volby **odloženy na rok 2010.**²⁰

2. místo v odborné soutěži Město pro byznys

Opava potvrdila, že patří k nejatraktivnějším městům v kraji pro podnikání. V rámci krajského žebříčku prestižní odborné soutěže **Město pro byznys se umístila na druhém místě.** Soutěž pořádá týdeník Ekonom a do srovnávání zahrnuje všechna města s rozšířenou působností. Kromě toho Opava skončila druhá v rámci zvláštní soutěže o nejlepší webové stránky, a to za vítězným Novým Jičínem. Města byla hodnocena na základě 50 kritérií rozdělených do šesti oblastí. Žebříček zahrnoval podporu podnikání ze strany regionálních správ, porovnání podnikatelského prostředí, situaci na pracovním trhu, atraktivitu lokality, cenové podmínky dané oblasti a výsledky výzkumu na radnicích a mezi podnikateli.²¹

Odkoupení obchodního centra Slezanka

Město podepsalo smlouvu na koupi obchodního centra Slezanka. Smlouvu schválili zastupitelé na konci roku 2008, ale mohla být podepsána až po schválení úvěru na koupi. I po koupi **zůstal provoz Slezanky zachován.** Radnice počítala až s několikaletým provozem ve stávajících podmínkách a během této doby se chtěla zabývat možnou architektonickou a urbanistickou proměnou náměstí. Předběžně se předpokládalo, že postupně vznikne několik vzájemně si konkurujících návrhů, které projdou odbornou i veřejnou debatou. Radnice předběžně uvažovala také o možnosti reprezentativního průzkumu, který se bude zabývat pozdějšími názornými a ucelenými návrhy na změnu.²²

Město vybudovalo dětské hřiště v centru Opavy

V průběhu měsíce května dokončila radnice rekonstrukci **vnitrobloku Lazebnická,** který leží mezi Hrnčířskou ulicí a Dolním náměstím. Její součástí byla výstavba nového dětského hřiště. Město nechalo postavit nové chodníky, umístit nové lavičky, provést rekultivaci zeleně a prostor byl rozšířen o herní prvky pro děti.

²⁰ http://www.ostrava.cz/xt/redakce.nsf/i/chronologicky_prehled_voleb_a_jejich_vysledku_na_uzemi_kraje, http://www.evropsky-parlament.cz/view/cs/parliament/european_elections_2009.html

²¹ Hláska č. 5/2009, str. 4

²² Tamtéž, str. 5

Město městu

Třetí červnový pátek měli lidé procházející Horním náměstím možnost přímo na otevřeném prostranství probrat s úředníky, jak co nejdříve a nejrychleji vyřešit různé úřední záležitosti, kde a jak co najít na magistrátě či měli příležitost se seznámit s plánovanými dopravními obchvaty. Na náměstí byli celé odpoledne soustředěni zástupci těch magistrátních odborů, se kterými přichází lidé nejčastěji do kontaktu. Návštěvníci se tak mohli informovat o mnoha věcech najednou a na jednom místě. Akce nazvaná **Město městu** vyvrcholila velkou a názornou prezentací připravovaných investičních záměrů města a večerními koncerty opavských kapel Expedice Apalucha a Kofe-in a koncertem Marie Rottrové a skupiny Neřež.²³

Den dětí

Na začátku června ožily městské parky desítkami různých her a atrakcí. **Dvoudenní oslava Dne dětí** přilákala několik tisíc návštěvníků, kteří si pochvalovali pestrou nabídku. V Městských sadech se děti mohly projet na kajacích a raftech, viděly ukázkou armádního bojového výcviku či policejních psodů, zásah hasičů při automobilové nehodě. V parcích u centra města byly připraveny nejrůznější pohádkové hry, lanové dráhy, nafukovací skluzavky a trampolíny či malý trénink v judu. Akci připravilo statutární město Opava ve spolupráci s Armádou ČR, Českým červeným křížem, Eurotopií Opava o.p.s., Záchraným útvarem HZS ČR Hlučín, Hasičským záchraným sborem Moravskoslezského kraje, Knihovnou P. Bezruče, Městskou policií Opava, Policií ČR, RMS – Moto, SEV Arekou ZO ČSOP, Slezskou univerzitou v Opavě, Slezským divadlem Opava, Slezským zemským muzeem, Střediskem integrace menšin Opava, Střediskem volného času Opava, ZP MVČR a Technickými službami Opava s.r.o.²⁴

Nové evakuační centrum

Město otevřelo unikátní evakuační centrum, které může v případě mnoha hromadných pohrom okamžitě sloužit jako zázemí pro desítky až stovky lidí. Evakuační centrum je **v magistrátním areálu na Krnovské** ulici a je určeno lidem ohroženým či postiženým přírodními katastrofami, například povodněmi či jinými krizovými událostmi. V kritické situaci nabídne bezpečné zázemí občanům města i lidem z regionu. Důraz je kladen na kvalitní zdravotnické, hygienické a sociální zázemí. Jedná se o ojedinělý projekt v rámci celé České republiky. Pro evakuované občany jsou zde k dispozici lůžka, náhradní oblečení, kuchyňka, záchody či herna pro děti. Připravena je místnost pro

²³ Hláska č. 7/2009, str. 7

²⁴ Tamtéž, str. 23

lékaře sloužící jako ošetřovna. Součástí budovy je také jídelna, užívaná pro vydávání obědů zaměstnancům magistrátu, která v případě potřeby poslouží ke stravování evakuovaných. Hlavní budova, která dříve sloužila jako sklad materiálu, může ihned přijmout **až sedm desítek postižených**. V případě vyššího počtu evakuovaných je možné rozšířit kapacitu zázemí díky dostatečným materiálním zásobám až na tři sta míst, a to včetně varianty postavení stanového tábora. Vše je připraveno tak, aby v případě krizové situace začalo centrum okamžitě pracovat.²⁵

Proměna Horního náměstí

Posledním listopadovým dnem skončilo úvodní veřejné hlasování o architektonických návrzích na proměnu Horního náměstí. Dále by se návrhy měla zabývat odborná komise. Po jejím verdiktu by měla proběhnout další **debata a veřejné hlasování**. Developerská společnost Crestyl nabídla městu šest architektonických návrhů na novou podobu obchodního centra Slezanka. Návrhy, které vypracovala místní i mezinárodní architektonická studia, byly vystaveny v Městském informačním centru. Lidé o nich mohli hlasovat prostřednictvím anketních lístků nebo emailů.

Do hlasování a do debaty o změně podoby Horního náměstí se zapojilo okolo jednoho tisíce lidí. Návrhy byly vystaveny anonymně, aby nedošlo k ovlivňování výsledků. Největší podporu si zatím získal architektonický návrh vystavený pod číslem 1, který obdržel nadpoloviční většinu hlasů.

Krátký autorský popis návrhu číslo 1: Návrh č. 1 navazuje na hlavní pěší tahy kopírující původní historickou stopu ulic Pivovarská a Radniční, spojující prostor s ulicí Popská, respektující svým uspořádáním a měřítkem původní historické zástavby měšťanských domů na náměstí. Hlavním cílem je potlačit velké hmoty, které mohou na velkém prostoru náměstí vzniknout, a proto je fasáda členěna do tří hlavních menších celků oddělených prosklenými pasážemi, které zjemňují štíty a arkády tvořící hlavní dominantu celého objektu. Levá část navozuje podobu štítu měšťanských domů a pravá část připomíná vzhled novorenesanční radnice, která byla zničena za války. Díky ustoupené fasádě u divadla vzniká otevřený průhled na kostel a divadlo z náměstí. Hlavní fasády kombinují strukturální omítku s režnou cihlou, keramikou a celoprosklenou konstrukcí u pasáží, zatímco fasáda do Rybího trhu je výrazově potlačena a tím vynikají hlavní historické dominanty náměstí – konkatedrála a divadlo. Dosavadní debata a množství příspěvků ukázaly, že lidé mají o možnou změnu náměstí velký zájem. Potvrdily se i výsledky reprezentativního průzkumu, ve kterém bylo **80 procent Opavanů** pro změnu tváře náměstí.²⁶

²⁵ Hláska č. 9/2009, str. 5

²⁶ Hláska č. 11/2009, str. 4

Soutěž o nejkrásnější vánoční ozdobu

Vánoční stromy na obou opavských náměstích, stánky na trzích a věž Hlásky byly opět zkrášleny ozdobami dětí z mateřských a základních škol z Opavska. Městská soutěž **O nejkrásnější vánoční ozdobu** se uskutečnila již popáté. Soutěže se zúčastnilo 15 mateřských škol, 15 kolektivů z 10 základních škol Opavska a 29 jednotlivců. Vyhodnocení soutěže proběhlo v rámci vánočních trhů na Dolním náměstí. Pro všechny účastníky připravilo město sladké odměny a tři nejlepší v každé kategorii si převzali větší dárky. V kategorii jednotlivci MŠ si cenu za první místo odnesla Věra Matýsková a Shemata Anna Mihad (obě 6 let), na druhém místě skončila Karolína Kubíková a na třetím Eva Rechbergová (obě 6 let). V kategorii jednotlivců ZŠ 1. stupeň skončil na prvním místě Antonín Rychlý (8 let), na druhém Daniela Hájková (11 let) a na třetím Michael Puchala (9 let). V jednotlivcích ZŠ 2. stupeň zvítězila Jana Křížová (14 let), na druhém místě byla Anežka Rychlá (12 let) a na třetím Klára Věntusová (11 let). V kategorii kolektivů MŠ zvítězila MŠ Riegrova, na druhém místě skončila MŠ Otická a na třetím MŠ E. Beneše. Za ZŠ 1. stupeň si první cenu odnesl výtvarný kroužek ZŠ Stěbořice, druhou třída 1. C ze ZŠ Mařádkova a třetí školní družina Základní školy pro tělesně postižené. V kategorii ZŠ 2. stupeň vyhrály třídy 9. A a 9. C ze ZŠ T. G. Masaryka, druhé místo získala 6. A ze ZŠ B. Němcové a třetí 9. A ze ZŠ Englišova.²⁷

Podpora sociálních projektů

Opavští zastupitelé na svém prosincovém zasedání podpořili **přípravu dvou sociálních projektů**. Oba projekty doporučila komise městské rady pro komunitní plán. Třicetitisícová dotace Baby klubu Kačka by měla napomoci zřízení a provozu centra podpory matek po mateřské dovolené. Projekt zahrnuje zřízení a provoz mikroškolky a centra hlídání dětí a současně programy technické a organizační podpory začlenění matek do pracovního života. Sedmdesátitisícová dotace směřuje na projekt občanského sdružení Fokus Opava, které se zabývá plánem podpory pracovního začleňování osob s duševním onemocněním.

²⁷ Hláška č. 1/2010, str. 7

Opava pozvala odborníky na kriminální recidivu

Opava hostila významné odborníky z velkých evropských měst, kteří se zabývají tím, jak omezit opakované páchaní trestné činnosti zejména u mladistvých pachatelů. Odborníci přijeli na konferenci a odbornou dílnu, která je součástí velkého dvouletého mezinárodního projektu.

„V lednu roku 2008 se Opava zapojila do dvouletého projektu prevence recidivy. Hlavním partnerem a iniciátorem projektu je Evropské fórum pro bezpečnost ve městech. Toto fórum sídlí v Paříži a dnes sdružuje více než 300 členských měst a regionů,“ konstatoval referent pro zahraniční vztahy města Opavy Jaroslav Machovský. Dalšími partnery tohoto projektu byly kromě Opavy města Valencie (Španělsko), Torino (Itálie), Le Havre (Francie), Göttingen (Německo) a Brasov (Rumunsko). Projekt byl spolufinancován Evropskou unií. Cílem projektu je omezit opakované páchaní trestné činnosti. Zkušenosti všech zúčastněných se shodují na tom, že „prvopachatelé“ se zpravidla do půl roku znovu dopouštějí trestné činnosti a stávají se z nich „recidivisté“. „Z celoevropských výzkumů vyplývá, že k tomu nedochází tam, kde je zabezpečeno vedení mladého člověka před propuštěním a krátce po propuštění z výkonu trestu,“ uvedl Jaroslav Machovský. Opava chce tyto poznatky a zkušenosti využít pro zdejší podmínky a zahrnout je i do místního komunitního plánu.

V rámci opavské konference navštívili účastníci zdejší věznic. Zahraničním návštěvníkům byly představeny preventivní aktivity Městské policie Opava a Probační a mediační služby Opava. Odborníci se zároveň zabývali strategií připravovanou místní skupinou. Zahraniční návštěvníci, mezi kterými byl i místostarosta francouzského města Le Havre Bertrand Binctin, byli přijati i vedením města a společně diskutovali o aktivitách v oblasti prevence kriminality.

Projekt prevence je rozdělen do dvou částí. V průběhu roku 2008 proběhlo několik pracovních setkání a byl připraven výzkum zaměřený na nejlepší praktiky v oblasti prevence recidivy. Od léta 2009 do podzimu roku 2010 se budou města věnovat praktickému uplatňování poznatků. Budou vytvořeny tři pilotní projekty pro města Opava, Brasov a Le Havre. V místní pracovní skupině, která se projektem zabývala, byli zástupci statutárního města Opavy (kancelář primátora, odbor školství, odbor sociálních věcí), Probační a mediační služby Opava, Městské policie Opava, Okresního soudu v Opavě, Okresního státního zastupitelství v Opavě, opavské věznic, Úřadu práce v Opavě, Armády spásy a městských úřadů ve Vítkově, Hlučíně a v Kravařích (sociální kurátoři).

Přemístění sochy Lípa Svobody

Od listopadu 2009 byl v západní části parku na náměstí Joy Adamsonové umístěn vysoký betonový podstavec. Město jej nechalo vyrobit pro umístění známé plastiky sochařky **Sylvy Lacinové Lípa svobody**. Starší pamětníci si budou plastiku pamatovat z náměstí Osvoboditelů, kde byla původně v roce 1974 umístěna. Plastika s abstraktními tvary však nevyhovovala tehdejšímu totalitnímu komunistickému režimu, nepovažoval ji za dostatečně ideologicky uvědomělou, a v roce 1980 ji nechal přemístit do Městských sadů k fotbalovému stadionu. (Na náměstí ji pak nahradil sochou sovětského vojáka.) Lípa tak byla stranou pozornosti lidí a v sadech se stávala obětí vandalů. Město proto v roce 2008 nechalo plastiku významné české sochařky ze sadů odvézt. Technické služby zpracovaly projekt a restaurování plastiky bylo svěřeno **Pavlu Strakošovi z Hradce nad Moravicí**. Ten se plastice pečlivě věnoval a restauroval ji podle zmenšeného modelu, který si Sylva Lacinová nechala i po dokončení Lípy svobody před pětatřiceti lety. Plastika má čtvercový půdorys a jedna její strana je přibližně 4 metry dlouhá. Pro její uchycení byl připraven vysoký betonový podstavec, který v průběhu listopadu postavily Technické služby. Vedení radnice vybíralo nové místo pro Lípu svobody tak, aby byla důstojnou součástí frekventovaného veřejného prostranství.²⁸

Rozpočet města na rok 2010

Opavští zastupitelé 15. prosince schválili rozpočet města na příští rok. Aby mohl být vyrovnaný, bude devítimilionový schodek dorovnán úvěrem. Město bude v roce 2010 hospodařit s rozpočtem, který je v důsledku hospodářské krize o téměř **107 milionů korun nižší** než pro rok 2009. Mezi výdajové priority bude patřit rekonstrukce techniky Slezského divadla a rekonstrukce Domu umění. Úspory se nevyhýbají ani samotnému magistrátu. Někteří zaměstnanci dostali už v listopadu výpověď a plošné snížení platů o čtyři procenta stávajícím pracovníkům bylo nastartováno v prosinci. V důsledku finančních omezení v příštím roce tato částka zřejmě ještě stoupne.²⁹

²⁸ Hláska č. 11/2009, str. 7

²⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/mesto-na-schodek-uver20091225.html

KULTURA

Opavská kulturní organizace, Obecní dům

Opavská kulturní organizace zahájila v **lednu 2009** rekonstrukci Obecního domu, která byla financována z evropských dotací určených pro integrované plány rozvoje měst.³⁰

Fasáda Obecního domu na Ostrožné ulici přitahovala pozornost už od léta, kdy skončila první část rekonstrukce bývalé bankovní budovy. Nyní dům odhalil i svou vnitřní podobu. Slavnostní otevření nového opavského kulturního stánku proběhlo o **víkendu 12. a 13. prosince 2009** za účasti opavské veřejnosti. Prostory, které dříve patřily bankovním operacím a finančníkům, prošly výraznou proměnou. Přepážky, neprůstředná skla či kanceláře upravené pro obchodní jednání byly nahrazeny kavárnou, klubem s moderní výbavou, filmovým plátnem a jevištěm či prostory, ve kterých se dají pořádat plesy a výstavy. Rozsáhlá a nákladná rekonstrukce v hodnotě **okolo 90 milionů korun** mohla proběhnout díky velkému úspěchu opavské radnice. Městu se totiž podařilo získat zhruba 400 milionů korun z evropských dotací. Tyto peníze byly určeny pro rozšíření kulturního, sportovního a rekreačního zázemí.

Obecní dům má všechny předpoklady, aby se stal důležitým kulturním a společenským centrem. Může hostit různorodé akce: klubové filmové projekce, koncerty, malá divadla, autorská čtení, taneční kurzy, plesy, společenská setkání a další. Nabízí kavárnu s terasou na úrovni korun stromů městských parků, výstavní sály, muzejní expozici k historii Opavy.

Rekonstrukce Obecního domu probíhala pod taktovkou **Opavské kulturní organizace**, která bude dům spravovat a bude v něm připravovat kulturní akce. Stavební práce na Obecním domě začaly na začátku roku 2009. „Muselo dojít nejen k výrazné proměně vnitřního členění budovy, ale také jsme se snažili odstranit pocit „nedobytnosti“ objektu. Věříme však, že se genius loci bývalé Rakousko-uherské banky podařilo zachovat,“ řekla o rekonstrukci ředitelka Opavské kulturní organizace Irena Šindlerová. Exteriér budovy byl opraven v souladu s původním projektem ze začátku 20. století a podle doporučení odborníků na památkovou péči. Plechová střešní krytina byla nahrazena glazovanou pálenou taškou, byly očištěny pískovcové

³⁰ Hláska č. 1/2009, str. 14

části fasády, opraveny štukové výzdoby, vytvořeny repliky klempířských zdobných prvků. Upraveno bylo i bezprostřední okolí budovy. Z parku je viditelné schodiště k terase kavárny, ke schodišti vede nový žulový chodník. Celý dům získal slavnostní noční osvětlení. Stavební projekt připravil **Ateliér Simona** pod vedením architekta Iva Klimeše, který je znám jako architekt opavského Horního náměstí, rekonstrukce Slezského divadla či divadla v Mostě. Pod dohledem odborníků na památkovou péči byl restaurován historický vstupní vestibul a monumentální schodišťová hala. Zachovány byly mramorové obklady, schodiště ze slezské žuly, původní historická dlažba. Schodiště zdobí renovovaná vitrážová okna a v interiérech byly zachovány původní štukové výzdoby. Poškozené historické dveře a okna byla nahrazena replikami a mohutné a zdobné dveře v hlavním vstupu byly zrenovovány.

Design interiérů Obecního domu nese rukopis **Jitky Vrbkové**. Uznávaná designerka z Mikulova má za sebou desítky realizací a věnuje se jak interiéřům, tak i designu věcí (oceňované jsou zejména její stoly). Mezi její poslední práce patří například brněnská kavárna Liberty (naproti staré brněnské radnice), na které pracovala společně s držitelem ceny Design roku Danielem Pirščem, dále přední brněnský hotel Noem Arch, na kterém rovněž pracovala s Pirščem a ještě s uznávaným českým scénografem Jaroslavem Milfajtem. Mimochodem, pod hlavičkou společnosti RAP provozuje společně s manželem, držitelem ceny Interiér roku 2001, vyhledávanou uměleckou galerii (v galerii jsou například díla Petra Nikla, v Opavě známého díky výstavě Orbis Pictus, špičkového designéra Belda Factory, spoluzakladatele skupiny Tvrdohlaví Jaroslava Róny, Stefana Milkova a dalších). Mezi designovými prvky Obecního domu se objeví i práce zmíněného **Daniela Piršče**. Jeho porcelánové růže budou osvětlovat všechny reprezentativní prostory budovy.

Přízemí budovy, které donedávna sloužilo jako pokladní hala, zázemí pro bankovní úředníky, či technické zázemí s bezpečnostním systémem, dnes nabízí reprezentativní společenské prostory. Návštěvník zde **najde recepci**, kde získá informace o aktuálním kulturním programu Obecního domu, může si zakoupit vstupenku, suvenýry vztahující se k lokální kulturní tvorbě nebo pronajmout některý ze společenských sálů.

Hlavním společenským prostorem v přízemí se stal **Sál purkmistrů**. Prostor je vhodný ke konání společenských setkání, koncertů vážné hudby, kurzů společenského tance či tanečních večerů s návštěvností **do 100 osob**. Sál je vybaven kvalitní audiovizuální technikou, taneční podlahou a variabilním mobiliářem. Jeho stěny zdobí kopie portrétů nejvýznamnějších purkmistrů města Opavy z let 1750–1945.

Novou a neoddělitelnou součástí Obecního domu je **kavárna s rozsáhlou letní terasou**. Kavárna až pro osm desítek lidí je nekuřácká a její součástí je salonek pro uzavřenou společnost. Předsálí kavárny slouží jako alternativní výstavní prostor vhodný pro příležitostné výstavy menšího rozsahu. Přístup na letní terasu je možný také z městského parku a terasa je vybavena dětským hracím koutkem.

Rozsáhlá bankovní hala v prvním patře změnila radikálně svou funkci. Na jaro roku 2010 se zde připravuje stálá **výstava muzejního charakteru**, která bude zaměřena na historii města Opavy od dob osídlení až do konce 20. století. „Původní trezorová místnost byla na patře zachována, aby připomínala minulost domu. Současně byla zakomponována do současného kulturního dění a nese název Klenotnice města. Je místem pro dočasné výstavy muzejního charakteru, které budou prezentovat nejvýznamnější historické a umělecké artefakty, které seznamují s minulostí našeho města,” vysvětluje historik **Michal Petr**, kurátor stále expozice Opavské kulturní organizace. Muzejní expozice je společným dílem odborníků Opavské kulturní organizace a Slezského zemského muzea.

Bankovní kanceláře ve druhém patře byly přebudovány na moderní **výstavní prostor** vhodný pro různorodé galerijní instalace. Slouží zejména k výstavám prezentujícím soudobou uměleckou tvorbu s důrazem na opavské autory a výstavám historickým, navazujícím na témata představená ve stálé expozici o historii Opavy.

Další součástí patra je **Schösslerův salonek** s terasou a zázemím. Tento prostor byl pojmenován po purkmistrovi, který se významně zasloužil o modernizaci Opavy a zejména o výstavbu, která se do dnešní doby významně podílí na současném vzhledu města. Místnost je vyzdobena replikami historických pohlednic, které dokumentují proměny našeho města v době Schösslerova působení.

Salonek s kapacitou do 50 osob je vhodný pro konání školení, menších společenských setkání, besed i komorních kulturních akcí. Díky samostatnému zázemí může být prostor využit k pořádání soukromých akcí (např. oslavy narozenin, firemní večírky, apod.). Z terasy, která volně navazuje na prostor salonku, se otevírá zajímavý výhled na střechy domů opavského centra.

Sklepní prostory a zázemí bývalých nočních trezorů byly vybourány. V těchto místech vznikl **hudební, filmový a divadelní Klub ART**, jehož součástí je bar. „Opavané všech věkových kategorií zde mohou navštěvovat pravidelná filmová a divadelní představení nebo večery široké škály hudebních žánrů. V klubu se budou konat také

některé kulturní akce v rámci tradičních městských festivalů,” říká dramaturg Opavské kulturní organizace Jan Kunze. V podkroví budovy vzniklo administrativní a technické zázemí kulturního zařízení.

Historie budovy dnešního Obecního domu se začala psát **v roce 1911**, kdy Rakousko-uherská banka koupila na horním konci Ostrožné ulice dům po bankéři Konrádu Krappeovi. Nový majitel si vybral na práci projektanta **architekta Rudolfa Eislera**, který také navrhoval vzhled bankovních filiálek v Jihlavě a Prostějově. Stavba byla zahájena na jaře 1914 a dokončena byla kvůli válečným událostem až v roce 1918. Architekt Rudolf Eisler pojal stavbu v novobarokním stylu, ovlivněném soudobým novoklasicismem. Bohaté členění budovy podtrhují dekorativní prvky – sousoší Merkur a Ceres od neznámého autora na balkóně druhého patra, mohutné sloupy v průčelí a masivní členité vyřezávané vstupní dveře.

Přízemí objektu patřilo třem bytům, v prvním patře se nacházely vlastní veřejné prostory banky – sál s pracovny, trezor a archiv. Druhé patro bylo celé vyhrazeno pro byt s terasou pro přednostu banky (měl v dnešní době neuvěřitelnou rozlohu 355 m²). Budova byla značně poškozena událostmi druhé světové války, a proto se přistoupilo k jejím značným úpravám. Zásadní proměnou prošla budova během rekonstrukcí v 60. až 80. letech 20. století, kdy bohužel došlo mimo jiné k několika zásahům, které snížily památkovou hodnotu objektu.³¹

Kino Mír

Kino Mír zahájilo v lednu opětovně svůj provoz, protože se městu Opava podařilo vybrat nového provozovatele. Program nových českých a zahraničních filmů opět doplnil **Opavský filmový klub**, který začal v lednu již svou padesátou sezónou. Annie Hall je název prvního snímku, který kino Mír promítlo. Do výběrového řízení na nového provozovatele se přihlásili tři uchazeči a rada města vybrala na svém zasedání 2. prosince **Martina Žižlavského**. Důvodem byly především jeho dlouholeté zkušenosti s produkcí a pořádáním nejrůznějších kulturních akcí z oblasti hudby a divadla. Kino Mír pak v lednu nabídlo například český film Hlídač č. 47 s Karlem Rodenem v hlavní roli, hudební romantickou komedii Muzikál ze střední III., českou komedii Nestyda s Jiřím Macháčkem nebo další dobrodružství Jamese Bonda Quantum of Solace s Danielem Craigem v hlavní roli.³²

³¹ Hláska č. 11/2009, str. 8

³² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/kino-mir-bude-od-ledna-opet-v-provozu-20081229.html

Filmový klub

Opavští filmoví nadšenci oslavili významné kulaté narozeniny: **padesátileté výročí místního filmového klubu** (OFK). Oslavy trvaly sedm listopadových dnů, během nichž se den co den promítal zajímavý snímek. Připraveny byly i filmařské besedy a vzpomínková setkání. Filmový svátek začal v pondělí 9. listopadu v 18.00 hodin v kině Mír projekcí klasického snímku, který připomenul opojení filmem z dob, kdy byl ještě novým médiem a kdy návštěva kina byla společenskou událostí i dobrodružstvím. V dalších dnech se klub ve stejném kině ohlédl za kultovním hudebním festivalem ve Woodstocku, snímek Nikity Michalkova si připomněl dobu, kdy v Opavě fungoval Klub přátel sovětského filmu. Do oslavené nabídky se dostal i zajímavý hrůzostrašný italský horor.

V souvislosti s oslavami **20. výročí pádu československého komunismu** se mohli diváci seznámit se současnou podobou diktatury proletariátu, a to ve snímku Vítejte v KLDK. Festival zakončil film ...a bude hůř, po jehož skončení proběhla after party pro filmové příznivce.

Opavský filmový klub patřil k nejstarším klubům v republice. Historie opavského klubu začala v roce 1959, kdy manželé Vojtovičovi založili Klub přátel filmového umění v kině Elektra. V osmdesátých letech udával styl klubu Jiří Siostrzonek, jenž se rovněž zasloužil o chod Filmového klubu mládeže, který nabízel filmy přemýšlivějším středoškolákům. Kromě toho se staral i o Klub přátel sovětského filmu, pod jehož maskovací rouškou mohli lidé zhlédnout kvalitní a zajímavé ruské, ukrajinské, ázerbajdžánské a další snímky. V období osmdesátých a na začátku devadesátých let pracovali ve filmovém klubu rovněž Jana Šromová a Ivo Stratil. V devadesátých letech se ujal vedení Miroslav Beinhauer. Od roku 2000 se Opavského filmového klubu ujali čtyři filmoví nadšenci – Jitka Feikusová, Jaroslava Malá, Jaroslav Rotrekl a Petr Rotrekl. Součástí klubového promítání jsou lektorské úvody a programový bulletin, který členové filmového klubu dostali vždy zdarma.

V posledních dvanácti letech byl OFK podporován grantem statutárního města Opavy. V září klub promítal filmy v rámci festivalu Bezručova Opava a v dubnu v rámci festivalu Další břehy. Během své historie přivítal klub řadu významných hostů, např. Jiřího Krejčíka, Jana Špátu, Ivana Vyskočila, Drahomíru Vihanovou, Olgu Sommerovou, Danu Hábovou, Miloše Štědrone, Bohdana Slámu, Sašu Gedeona,

Petra Zelenku, Miroslava Janka, Igora Chauna, Ctibora Turbu, Jana Bernarda, Jara Riháka, Otakára Schmidta či Eriku Hníkovou.³³

Slezské divadlo

Slezské divadlo v únoru představilo dramatickou **operu Carská nevěsta**. Z divadelních prken zazněla po velmi dlouhé době ruština a první ohlasy diváků na opavské zpracování byly velmi příznivé. Tato dramatická opera ruského skladatele Nikolaje Rimského-Korsakova patří z hlediska divadelní přípravy k nejnáročnějším titulům. Nároky na sbor, zpracování a výkony jsou i důvodem, proč se tomuto kusu vyhýbají leckterá větší divadla. Opavským se podařilo smělý cíl výborně zvládnout. Velký podíl na úspěšném zpracování měli mimo mnoha dalších i hostující režisér Jan Štych a opavský dirigent Jan Snítíl. V představení vystoupila řada kvalitních hostů, jako například stálý host Opery Národního divadla Eliška Weissová, charismatický baryton ze Severočeského divadla Nikolaj Někrasov, velmi uznávaná sopranistka Marina Vyskvorkina ze Státní opery Praha či sólista operety Národního divadla moravskoslezského Václav Morys.³⁴

Operní soubor Slezského divadla bojoval již po deváté na **Festivalu hudebních divadel v Praze**. Ve dvou z pěti kategorií mu jen o vlásek uniklo první místo. Festival hudebních divadel se koná každé dva roky. Soubory si na něj vezou to nejlepší, co za tu dobu nastudovaly. Za své výkony mohou získat prestižní ocenění – takzvané Libušky. Opavský soubor si přivezl krom stříbra v kategorii cena diváků i druhé místo za mimořádnou interpretaci role. To v konkurenci více než sta sólistů získal hostující Jakub Kettner za roli lorda Enrica. Devátý ročník Festivalu hudebních divadel Praha se konal od 21. února do 17. března ve Stavovském divadle.³⁵

Slezské divadlo zahájilo sezónu **komedií Poprask na laguně**. V komedii hostoval držitel několika prestižních hereckých ocenění Erik Pardus a herec Lukáš Hejlík, známý ze seriálu Ošklivka Katka. Premiéra hry byla uvedena 6. září 2009. Ředitel divadla Jindřich Pasker převzal před začátkem představení z rukou primátora Zbyňka Stanjury symbolický klíč od divadla, kterým slavnostně odemkl divadelní rok. Slavnostní ráz podtrhnulo předání ceny Opavské Thálie za nejlepší činoherní

³³ Hláska č. 10/2009, str. 15

³⁴ Hláska č. 3/2009, str. 15

³⁵ Hláska č. 4/2009, str. 14

a pěvecký výkon v uplynulé sezoně. Ocenění převzali Ilona Kaplová v oboru opera a Martin Tomsa za umělecký přínos opavskému baletu. Ilona Kaplová působí ve Slezském divadle tři roky, získala cenu za roli Ljubaši v opeře Carská nevěsta N. Rimského-Korsakova. Komise ocenila, jakým způsobem vtáhla diváky do tragického příběhu, a také její pěvecký výkon.³⁶

Opavská opera absolvovala velké **podzimní turné po Japonsku** a zúčastnila se **Mezinárodního hudebního festivalu v Nanningu v Číně**. Její úspěchy dokládají vyprodaná či téměř vyprodaná divadla, pochvaly diváků i uznání kritiků. Opavská opera, která jako první v České republice nastudovala tradiční **japonskou operu Yuzuru** v japonštině, sklídila už i na domácí scéně příznivou odezvu. Letos získala možnost předvést své nastudování přímo na japonských ostrovech. Dvoutýdenní zájezd do Japonska se uskutečnil díky dotaci japonského ministerstva kultury a proběhl pod záštitou Ministerstva kultury a Ministerstva zahraničí České republiky.

Opavští projeli s Yuzuru pět měst a v **Muse Marquee Hall v Tokorozawě** představili poprvé v japonské divadelní historii českou operu Bedřicha Smetany – Dalibor. „Smetanově operní tvorbě byl z poloviny věnován i operní galakonzert v Tokiu v Musashino shimin bunka kaikan, doplněný o ukázkou z Yuzuru a slavné verdiovské árie,“ uvedl dirigent Jan Snítíl. Opavské zpracování japonské klasiky navštívila řada japonských představitelů a významných hostů, včetně syna skladatele Yuzuru Ikumy Dana, českého velvyslance v Japonsku Jaromíra Novotného, starosty města Tsukuba či starostky města Tokorozawy. Japonští hostitelé pozvali i na krátkou návštěvu zástupce města Opavy. Divadelní orchestr i sólisté Katarína Jorda Kramolišová, Michal Pavel Vojta, Alexandr Vovk, Olga Procházková, Zdeňek Kapl a Peter Soós společně s hostujícími Andrijem Škurhanem a Terezou Slupskou zapůsobili na diváky natolik, že zazněla slova o srozumitelnější výslovnosti než u japonských divadelníků a slova o mimořádné kvalitě nastudování této národní opery. Další uznalá slova slyšeli vyslanci opavské opery v Číně.

„Opavský operní sbor byl vybrán jako jediný evropský sbor, který se prezentoval při zahajovacím koncertu Mezinárodního hudebního festivalu v Nanningu vedle ansámbků z Číny, Japonska, Malajsie, Indie, Korey, Laosu a dalších,“ uvedl dirigent Damiano Binetti. Slezané vystoupili před dvaceti tisíci diváky a jejich výkonům osobně gratuloval

³⁶ Hláska č. 8/2009, str. 14

umělecký ředitel festivalu Chen Xiaoling. Hvězdný punc dal festivalu i známý herec Jackie Chan.³⁷

Knihovna Petra Bezruče

Již po sedmé se v Knihovně Petra Bezruče uskutečnila **Noc s Andersenem**. Opavské knihovnice tak dětským čtenářům připomenuly výročí narození známého dánského pohádkáře. Celorepublikové akce se v Opavě zúčastnily více než čtyři desítky dětí. Šlo o čtenáře z centrální knihovny a pobočky v Kateřinkách. Noc byla zahájena společným průvodem masek Opavou. Cílem bylo Slezské divadlo, kde děti čekal hlavní program, a to prohlídka veřejných prostor a zákulisí. Děti měly možnost podívat se na jeviště, propadliště a na další místa běžně návštěvníkům nepřístupná. Největší zážitek ale měly z 8 metrů vysoké rampy, kde bylo mnoho lan a provazů, na které jsou připevňovány velké kulisy. Zatímco polovina pohádkových postaviček zamířila po prohlídce do Kateřinek na pestrý program, účastníkům z hlavní budovy začal program už cestou z divadla – úkoly a soutěže, které je provázely celou cestou, vyvrcholily nalezením pokladu v zahradě Minoritského kláštera. Dříve než děti ulehly v knihovně ke spánku, sněhová královna, chůva a pasáček jim četli nezapomenutelné Andersenovy pohádky.³⁸

Festival Další břehy

Už třináct let je spjat s první polovinou jara městský festival Další břehy. Tento festival putuje napříč uměleckými směry a žánry, ale vždy s výrazným sjednocujícím motivem. Třináctému ročníku festivalu divadla, filmu, hudby a poezie bylo v roce 2009 vyhrazeno symbolických třináct dní. Tento festivalový ročník nesl název **Snílci: společnost s ručením omezeným** a probíhal od 15. do 27. dubna. Program byl zaměřen na důležitost snů v životě člověka, snění, naplňování snů, konfrontací snů a reality nebo typologii snů. Nabídnul šest divadelních představení, sedm výstav, tři koncerty, pět filmových projekcí a devět pořadů kombinujících prvky přednášky, besedy či prezentace některé zajímavé osobnosti.³⁹

³⁷ Hláska č. 11/2009, str. 14

³⁸ Region Opavsko, 14. dubna 2009, str. 5

³⁹ Hláska č. 4/2009, str. 8

Jedním z lákadel festivalu bylo představení pražského Dejvického divadla s názvem **Černá díra** v režii Jiřího Havelky, které proběhlo ve středu 22. dubna na scéně Slezského divadla. Inscenace, vzniklá na základě „řízené improvizace“ interpretů (Ivan Trojan, Simona Babčáková, Martha Isoová a další), si pohrávalo se schopnostmi a možnostmi lidského vnímání času a prostoru, reality a podvědomí. Bylo zobrazením samostatného světa, který se řídí podle jiných pravidel, než bychom pravděpodobně čekali, ale je to ten svět, ve kterém právě žijeme, jen ho jinak vnímáme. Černá díra je komedií, která silou divadelních prostředků a zážitků připomněla, že nic není jednoznačné a všechno může být stokrát jinak – stačí jen nepatrný pohyb, drobné zaváhání nebo myšlenka a vše se může změnit, včetně prostoru a času.

Další zajímavou událostí festivalu bylo představení leporela **Lucie Seifertové Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí** v Knihovně Petra Bezruče. Tato knížka je určena všem, kteří se zajímají o českou historii a hlavně se chtějí u studia dějin také pořádně pobavit a zasmát. Rozložená kniha měří devět metrů, na kterých se odehrávají drobné děje od pravěkých lovců po současnost. Ke všem historickým obdobím nechybí spousta chronologických tabulek, přehledů a textu, který je doprovázen řadou ilustrací s vtipnými komiksovými bublinami. Tato kniha získala cenu Magnesia Litera za knihu roku 2003 pro děti a mládež, Zlatou stuhu v kategorii Literatura faktu a populárně naučná literatura pro děti a Zlatú pečeť za polygrafické zpracování.

Bezručova Opava

Tento ročník multižánrového kulturního festivalu Bezručova Opava byl věnován **zvířecí říši**. Nabídl desítky různorodých akcí, které navštívily stovky návštěvníků. Úvod festivalu patřil oslavě 45. výročí spolupráce Opavy a jejího slovenského partnerského města Liptovský Mikuláš. Festival proto společně zahájili primátoři obou měst, Zbyněk Stanjura a Ján Blcháč. Hosté ze slovenského Mikuláše nabídli návštěvníkům slavnostního setkání krátký film o svém městě, koncert skupiny Art septet Nicolaus a vystoupení mima Miroslava Kasprzyka. Hosté ze Slovenska si kromě festivalových akcí prohlédli Opavu a debatovali se zástupci Opavy o další spolupráci.

Hlavní festivalovou výstavou byla **Zvěrosnubnost** výtvarníků Michala Cihláře a Veroniky Richterové. Jejich hravé artefakty vyvolaly obrovský zájem návštěvníků Domu umění a výstava patřila k nejúspěšnějším festivalovým akcím. Mezi významné

diplomatické hosty festivalu patřil slovinský velvyslanec J. E. Franc But. Velvyslanec přijel na vernisáž výstavy Dalibora Gregora „Ušlechtilost koní“, která byla významně zaměřena na lipicány. Jejich původ je spojen s hřebčínem v obci Lipice na území dnešního Slovinska. V očích veřejnosti jsou spojeni především s vídeňským císařským dvorem a patří mezi nejstarší kulturní plemena koní chovaná v Evropě. Slovinský velvyslanec výstavu zahájil a kromě toho se zapojil do charitativní dražby ve prospěch dětí s kombinovaným postižením z denního stacionáře Mraveneček Charity Opava.

Mezi největší koncertní akce festivalu pak patřil koncert **Janáčkovy filharmonie Ostrava** v kostele sv. Václava. Dirigent Petr Chromčák považoval tento koncert za natolik důležitý, že jej přijel dirigovat ze zahraniční cesty.⁴⁰

20. výročí sametové revoluce

Česká republika oslavila v listopadu 20. výročí sametové revoluce. Opava si místní i republikové dění připomněla řadou kulturních a vzpomínkových akcí, jejichž vyvrcholením byl koncert **Marty Kubišové ve Slezském divadle**. Festival k dvacátému výročí dramaturgicky připravila Opavská kulturní organizace (OKO).

Úvod festivalu patřil filmovému plátnu, které připomnělo hrůzu života v totalitním státě, a to snímkem Lindy Jablonské Vítejte v KLDR! a filmem Petra Nikolaeva ...a bude hůř. Promítání obou snímků proběhlo v kině Mír. Výročí 17. listopadu, které slavíme jako Den boje za svobodu a demokracii, bylo možné připomenout si vzpomínkovým setkáním, které se konalo u Památníku obětí totalitních režimů na náměstí Slezského odboje.

Odpoledne 17. listopadu se uskutečnil **lampiónový průvod**, který byl určen především rodinám s dětmi.

Významnou roli v sametové revoluci sehrála divadla, a proto v Opavě proběhla i řada divadelních představení např. hra Osmdesátdevět – trenážér jedné revoluce divadla Fest, Zahradní slavnost Václava Havla, studentské divadelní pásmo V sametu aj. S listopadovými tématy byly spojeny i tři koncerty. Jednalo se o koncert hudební undergroundové rockové legendy Plastic People Of The Universe, písničkáře Václava Koubka, který zde ve vypjatých listopadových dnech roku 1989 hrál na Horním

⁴⁰ Hláska č. 9/2009, str. 10

náměstí, a festivalovým vrcholem bylo vystoupení Marty Kubišové. Zpěvačka, jejíž Modlitba pro Martu provázela řadu protirežimních demonstrací, vystoupila ve Slezském divadle s recitálem Já jsem já.⁴¹

V rámci městského festivalu k připomínce listopadových událostí se také spolu potkali lidé, kteří v klíčové době spolupracovali v revolučním **Koordinačním centru Občanského fóra** (KC OF). Setkání uspořádala opavská radnice jako připomínku a poděkování těm, kteří se v revoluční době angažovali. V kanceláři primátora se 17. listopadu sešli jak ti, kteří patřili k nejužšímu vedení listopadového a prosincového OF (Ivo Jarkuliš, Ivo Mluděk, David Novák, Pavel Hrda, Zuzana Nováková a další), tak i členové jednotlivých OF v institucích a podnicích, kteří byli zapsáni na zakladací listině KC OF. Pro řadu z nich to bylo první společné setkání od let 1989 a 1990.⁴²

Slezské zemské muzeum

Ředitelem Slezského zemského muzea se stal specialista pro konzervaci historických sbírek **Antonín Šimčík**. Odborná komise ho ve výběrovém řízení vybrala z jedenácti kandidátů a funkce se ujal od 15. ledna. Za základní cíl ředitel považuje, aby muzeum sloužilo plně široké veřejnosti s tím, že jeho slezský fenomén bude faktorem nejvýrazněji ovlivňujícím další činnost.

Šestatřicetiletý Antonín Šimčík vystudoval historii a muzeologii na Slezské univerzitě, kde dosud pracoval v Ústavu historických věd. „Zatím mám jen rámcové informace a všechny priority ještě neznám. Po nástupu je v první fázi budu konzultovat s pracovníky muzea a na základě výsledku pak budu dál postupovat. Slezské zemské muzeum je instituce, která vyžaduje velkou pozornost. Jeho řízení je pro mě každopádně velká výzva,“ řekl nový ředitel. Za základní cíl považuje, aby muzeum sloužilo plně široké veřejnosti s tím, že jeho slezský fenomén bude faktorem nejvýrazněji ovlivňujícím další činnost.⁴³

Sochy z budovy muzea budou opraveny

V srpnu z výstavní budovy Slezského zemského muzea zmizely **sochy**. 25. srpna 2009 po desáté hodině dopoledne byly pomocí jeřábu sundány sochy umístěné na

⁴¹ Hláska č. 9/2009, str. 4

⁴² Hláska č. 11/2009, str. 7

⁴³ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/antonin-simcik-se-stal-sefem-muzea20090115.html

Slezském muzeu. Důvodem byl jejich špatný stav, který překvapil i samotné pracovníky muzea. Než se seženou peníze na jejich opravu, případně na zhotovení kopií, zůstanou **zakonzervovány v depozitáři**. Všichni ale věří, že je nepotká stejný osud jako sousoší pegasů a múz, která díky krachu jisté firmy jsou už dvanáct let v ateliéru. „Byl bych nejradši, kdyby sochy byly opraveny už příští rok na jaře, ale to je nereálné. Záleží na výsledku restaurátorského průzkumu,“ řekl ředitel muzea Šimčík. Pokud se ukáže, že jsou sochy tak zničené, že je nelze umístit zpátky, musely by se vyrobit jejich kopie. Ty jsou ale mnohem dražší než oprava originálů.⁴⁴

Dům umění a kostel sv. Václava

Výstava věnovaná starověkému Římu

Od začátku června kostel sv. Václava hostil velkou výstavu věnovanou **starověkému Římu**. „Výstavu na téma antický Řím jsme připravili proto, abychom představili Řím jako město s velmi bohatou historií, která v mnohém ovlivnila řadu jiných kultur. Také chceme ukázat, co vše je možno vyrobit z tak zdánlivě obyčejného materiálu, jakým je papír a vlnitá lepenka.

V kostele uvidíte rozsáhlou mapu starověkého Říma, větší část římské vojenské jednotky – centurie – v životní velikosti, antický stylizovaný pantheon a další zajímavosti. Doufáme, že se nám tento záměr podaří a výstava se vám bude líbit,“ uvedl Radovan Wicha z pořádající společnosti **Model Obaly, a. s.** Společnost Model Obaly, a.s. připravila výstavu ve spolupráci s odborníky z Univerzity Karlovy. Trvala od 8. do 19. června, vstup byl zdarma a každý návštěvník obdržel drobný dárek. Výstava byla součástí dlouhodobějšího projektu s názvem Nebudme lhostejní. Výtěžek z doprovodných akcí, které předcházely výstavě, doplnila firma o vlastní finanční příspěvek. Tento finanční dar firmy byl věnován Základní škole pro tělesně postižené na Dostojevského ulici v Opavě.⁴⁵

Výstava fotografií

Mladý opavský fotograf **Imrich Veber** v prosinci v kostele sv. Václava představil kolekci sociálně-dokumentárních snímků, které jsou věnovány současnému životu hendikepovaných lidí. Dvaadvacetiletý opavský rodák Imrich Veber je žákem Jindřicha Štreita. Studuje fotografii a dějiny výtvarného umění. Už rok a půl pracuje na projektu **Nejeden život**, ve kterém se snaží zdokumentovat a bez příkras zobrazit všední život

⁴⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/sose-na-muzeu-upadla-hlava-dolu-musely-i-dalsi-soc.htm

⁴⁵ Hláska č. 5/2009, str. 10

hendikepovaných klientů z ústavu sociální péče Marianum. Fotografovat začal v době, kdy probíhaly přípravy ke stěhování některých klientů z ústavu do chráněného bydlení a tuto jejich životní změnu pak povýšil na stěžejní myšlenku své práce. Kromě toho se věnoval všedním dnům hendikepovaných či jejich uměleckým aktivitám.

„Fotografování lidí s mentálním postižením je vždy velmi složité a je dosti častým námětem mladých fotografů. Čím je motiv atraktivnější, tím je náročnější pro fotografování. Imrich Veber se soustředil spíše na psychologii postav a jejich propojení s prostředím. Zajímají ho mezilidské vztahy, které jsou v tomto prostředí velice senzitivní,“ popsal snímky mladého autora **Jindřich Štreit**.

„Nesmírně důležité je, abychom si všichni uvědomili, co máme a co by jiní chtěli mít, ale nemohou,“ řekl o svých fotografiích samotný autor. „Doufám, že Nejedem život napomůže emancipaci a solidaritě v naší společnosti,“ dodal.⁴⁶

Mniši předvedli unikátní tanec

Osm tibetských buddhistických mnichů z kláštera Lhodak Gaden Dhonyiling navštívilo 12. května 2009 Opavu. Mniši divákům v kostele sv. Václava předvedli **tradiční posvátný tanec Čham**, tantrický zpěv i sypání pískové mandaly. Posvátný tanec Čham se uskutečnil za hudebního doprovodu mnichů.

Tento rituální tibetský tanec je odvozen z vadžrajánového buddhismu a ztělesňuje duchovní očistu, osvícení a sílu. Tradičně byl tento tanec mnichy či mniškami předváděn v kláštorech během jistých náboženských svátků, přičemž se obyvatelé okolních vesnic shromáždili v klášteře, aby tanec pozorovali. Tanečníci při něm nosí velké masky a precizně zdobené kostýmy a jejich tanec je doprovázen zvuky bubnů, činelů a tibetských trub. Na hlubší úrovni plní rituální tance funkci jisté formy meditace, přičemž tanečníci zároveň tento tanec nabízejí jako obětinu Buddhovi a božstvům.⁴⁷

Archeologický průzkum před rekonstrukcí

V září archeologové představili veřejnosti svoji práci v areálu bývalého dominikánského kláštera, dnešního **Domu umění**. Lidé se tak mohli seznámit s nálezy i zajímavou historií těchto objektů. Současně byla oficiálně představena vize rekonstrukce, kterou zde plánuje provozovatel Opavská kulturní organizace (OKO). V létě se pak archeologové pustili do předstihového záchranného výzkumu po roce 1945 zbořeného západního křídla dominikánského kláštera.

⁴⁶ Hláska č. 11/2009, str. 15

⁴⁷ Region Opavsko, 19. května 2009, str. 3

Odkrytí základových konstrukcí prokázalo hned několik středověkých i novověkých stavebních fází této části klášterního areálu. Navíc se podařilo získat i informace o vývoji tohoto prostoru před založením kláštera.

Terén měl v době před vybudováním kláštera charakter běžných **sídlíštních vrstev 13. století** bez výraznějších stavebních aktivit, i když nelze vyloučit, že některé z odkrytých zdí jsou starší než klášter založený v r. 1291.

„V závěrečné fázi předstihového výzkumu doporučila odborná komise jeho další rozšíření pro objasnění vztahů mezi odkrytými zděnými konstrukcemi. V současné době tyto práce dokončujeme,“ řekl vedoucí útvaru archeologie **Národního památkového ústavu Michal Zezula**.

Ve vrstvách před založením kláštera byl nalezen rozsáhlý soubor keramických předmětů, hlavně zlomky kuchyňských a stolních nádob. Archeologové našli i velmi dobře zachovalé nálezy ze dřeva a kůže, například části kožené středověké obuvi nebo dřevěné misky i velmi dobře zachovalou dvacetimetrovou dřevěnou píšťalu, kterou zde kdysi dávno někdo ztratil či odhodil.

Mladší vrstvy vydaly mimo jiné krásný soubor středověkých renesančních i barokních kamnových kachlů. Některé byly zdobené především rostlinnými motivy. Mezi středověkými kachly byl i exemplář, na kterém je pravděpodobně vyobrazená královna v pozici donátorky. U západního křídla byly objeveny též tři hroby, posvěcená klášterní půda byla totiž využívána i jako pohřební místo pro obyvatele kláštera a jeho dobrodince.

Archeologové prozkoumali také klášterní **rajský dvůr**, který má v Domě umění podobu atria. Pozornost zaměřili na studnu a prozkoumali ji do hloubky pěti metrů. Studna jim vydala řadu nálezů z doby, kdy byl objekt po zrušení kláštera využíván jako škola a obytný dům. Nálezy představuje většinou keramika, ale jsou mezi nimi též skleněné láhve a porcelánové figurky.⁴⁸

Rekonstrukce Domu umění

Rekonstrukce Domu umění byla rozdělena na dvě fáze – kratší fáze stála 3 miliony korun a byl v ní modernizován především výstavnický systém, delší fáze bude probíhat v roce 2010, bude stát 80 milionů korun a dojde v ní k rozsáhlým stavebním úpravám celého Domu umění.

S plány rekonstrukce Domu umění se opavská veřejnost mohla poprvé seznámit již při jejím představení architektky **Danielem Špičkou** a **Mikulášem Hulcem** v září 2008.

⁴⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/dominikansky-klaster-vydava-sve-tajemstvi-20091109.html

Plány Opavské kulturní organizace (OKO) týkající se Domu umění také prezentoval v krátké přednášce na prezentaci archeologických nálezů historik a kurátor této organizace **Michal Petr**.

Ten upozornil, že se stále jedná o otevřený architektonický projekt, který je nadále předmětem různých jednání a připomínek. To hlavně ze strany odborníků na památkovou péči. Proto i promítnuté vizualizace kanceláře Hulec a Špička ještě nemusí odpovídat tomu, jak nakonec bude Dům umění vypadat.

„Už v první vlně jsme byli požádáni o konzultaci a některé naše připomínky již byly do projektu zakomponovány. Národní památkový ústav v zásadě nemá s rekonstrukcí problém. Je však stále několik momentů, které jsou z našeho pohledu problematické a měly by být řešeny jinak,“ potvrdil, že některá jednání už proběhla, Václav Hájek z Národního památkového ústavu v Opavě.

Rekonstrukce se dotýkala jak části Domu umění, kde probíhají výstavy a další akce, tak zde sídlící základní umělecké školy.

Zlomové roky dominikánského kláštera:

1291 – Založení kláštera opavským vévodou Mikulášem.

1338 – Dostavba a vysvěcení dnešního kostela sv. Václava.

1406 – Kompletní dostavba křížové chodby.

1536 – Při velkém moru zemřeli všichni mniši a klášter zůstal pustý.

1551 – Klášter při velkém požáru Opavy vyhořel – následná renesanční přestavba.

1723 – Barokní přestavba a rozšíření konventu Janem Jiřím Hausruckerem a Josefem Reithem.

1763 – Oprava budov kláštera po požáru roku 1758.

1786 – Zrušení kláštera Josefem II. Ze severního a východního křídla se stává škola, ze západního bytový dům.

1788 – Celý klášterní komplex byl přidělen vojsku a kostel se stal skladištěm mouky a obilí.

1824 – Zbourána renesanční klášterní věž stojící v dnešní Pekařské ulici.

1949 – Demolice západního křídla (místo dnešních archeologických průzkumů).

1953 – Poválečné snahy o opravení kláštera definitivně vzaly za své, když se kostel stal skladem kulis a nábytku.

1965 – Byl zahájen dosud největší výzkum v prostorách bývalého kláštera pod vedením Vlasty Šikulové. Ten pokračoval v různých etapách až do osmdesátých let minulého století.

1967 – Byl vydán demoliční výměr na dominikánský klášter. Zaslouhou tehdejšího ředitele archivu Václava Štěpána a architekta Leopolda Plavce byl tento objekt zachráněn.

1974 – Dokončena celková rekonstrukce areálu na Dům umění a restauraci podle projektu architektů Stoklasy a Plavce.

2005 – Zahájeny dílčí rekonstrukce a konzervace, částečně opraveny fresky v kostele sv. Václava.

2008 – Dům umění se dostává do správy Opavské kulturní organizace (OKO). Ta zde provádí částečnou modernizaci výstavní části.

2011 – Plánované dokončení komplexní rekonstrukce a dostavby vstupního průčelí na místě bývalého západního křídla.⁴⁹

Řád za zásluhy Ivě Mrázkové

Opavská rodačka, výtvarnice **Iva Mrázková** dostala mimořádné zahraniční ocenění. Lucemburský velkovévoda Henri de Luxembourg ji jmenoval **rytířkou Řádu za zásluhy**. Prestižní cenu převzala Iva Mrázková ve druhé polovině června na lucemburském velvyslanectví v Praze z rukou velvyslance J. E. Jeana Waltze. K ocenění jí blahopřál i lucemburský premiér a řada dalších osobností. Ocenění získala za svou dlouholetou tvorbu. „Jen velmi málo opavským umělcům se v zahraničí dostalo tak výrazného ocenění. Umělecká činnost Ivy Mrázkové je o to zajímavější, že je velmi pestrá a zasahuje do mnoha výtvarných oblastí,” poblahopřál Ivě Mrázkové opavský primátor Zbyněk Stanjura. Město Opava ocenilo dílo a činnost Ivy Mrázkové na loňském festivalu Bezručova Opava. Ivě Mrázkové byla udělena **Cena Petra Bezruče**, která je nejvyšším opavským oceněním v oblasti kultury.⁵⁰

Vánoční trhy

Letošní opavský jarmark nabídl nejbohatší koncertní program v dosavadní historii novodobých **vánočních trhů**. Dolní náměstí bylo několikrát zcela zaplněno, a to bez ohledu na mrazivé počasí, které těsně před Vánoci panovalo. V Opavě se vystřídaly například kapely No Name, -123 minut, Laura a její tygři, písničkáři Wabi Daněk či Pavel Dobeš. Opavská radnice přitom tento rok nejenže nemusela zvýšit finanční

⁴⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/dum-umeni-na-rok-a-mesic-zavreno20090927.html

⁵⁰ Hláska č. 7/2009, str. 5

příspěvek na pořádání koncertů, ale naopak se koncerty obešly bez jakýchkoliv finančních dotací města.

Nový sborník k dějinám Opavy

V lednu vydal Zemský archiv a Matice slezská šestý svazek již tradiční sborníkové řady k dějinám Opavy. Aktuální sborník je zasvěcen tématu „**Volný čas a odpočinek v Opavě**”, které zastupuje více než polovina příspěvků, jež jsou zároveň součástí prestižního projektu výzkumného záměru na Slezské univerzitě. Publikace vzešla z konference spolupořádané Ústavem historických věd Slezské univerzity v říjnu 2007 a navázala na cyklus konaný od roku 1997. Jejím cílem je seznamovat odborníky, učitele dějepisu i milovníky historie Opavy s některými novými výsledky bádání.

Celkový pohled na možnosti trávení volného času Opavanů v 19. století nabídl **Dan Gawrecki**, opavskému sportu před rokem 1914 se věnuje v objevné studii **Martin Pelc**, **Pavel Šopák** nabídl zajímavý pohled na odpočinek i všední dny vyššího úředníka počátkem 20. století. Období po 2. světové válce reprezentují především dvě témata, která dosud stála stranou zájmu historiků, konkrétně vývoj šachových (Petr Raděj) a esperantských klubů (Eliška Votýpková) na Opavsku v letech 1945–1970.

Kouzlem nechtěného se zdánlivě hlavního tématu sborníku dotýká i stať **Dušana Janáka** zabývající se komplikovanou a tragickou problematikou opavských věznic v letech 1945–1956. Z dalších příspěvků lze zmínit studii **Karla Müllera** o náhrobcích na Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie, zajímavý článek **Marie Gawrecké** o epizodní činnosti opavské panevropské politické strany v letech 1931–1934, práci **Václava Hájka** o stavbě budovy dnešní Masarykovy střední zemědělské školy nebo přehled německých a sovětských generálů z bojů o Opavu v roce 1945 od **Jaromíra Breuera**, v němž připomenul též účast českých důstojníků povýšených na generály v pozdějších letech.

Antonín Šimčík

Za pět let oslaví Slezské zemské muzeum v Opavě dvoustetleté výročí svého založení. Výročí, jaké ve světě českých muzeí nemá obdoby. Člověk, který by mohl muzeum k oslavám dovést, je muzeolog a historik **Antonín Šimčík**. Šestatřicetiletý odborník na konzervaci a restaurování muzejních sbírek se stal v polovině ledna novým ředitelem této rozsáhlé a historicky významné instituce.

Nového ředitele čeká, mírně řečeno, těžká práce. Blücherův palác, palác Razumovských, samotná velká výstavní budova a další. To jsou historicky cenné domy, které chátrají, a na jejich nákladnou opravu zatím muzeum nemá žádné prostředky. A jsou tu i další problémy a výzvy. Například zpopularizovat muzeum veřejnosti, nabídnout návštěvníkům atraktivní výstavy, posílit jeho odborný vliv a váhu a dát mu podobu a styl odpovídající úrovni 21. století. „Obraz muzea se musí změnit. Existuje řada vzorů, ke kterým se můžeme přiblížit. A jsou to i vzory v České republice. Dokážou zajímavě prezentovat sbírky a fungovat jako instituce, které veřejnost opravdu potřebuje,” říká ředitel.

Antonín Šimčík patří k **nejmladším ředitelům Slezského zemského muzea**. Není však ředitelem nejmladším. Například spoluzakladateli muzea Faustinu Ensovi bylo v roce 1814 dvaatřicet let. Řediteli z přelomu 19. a 20. století Edmundu Wilhelmu Braunovi dokonce jen sedmadvacet, přičemž historici jej hodnotí jako nejdynamičtějšího ze všech ředitelů.

Antonín Šimčík vystudoval historii a muzeologii na Slezské univerzitě. Obor si vybral proto, že měl vždy blízko ke konzervaci a restaurování. Po studiích zůstal na univerzitě jako odborný asistent. Postupně si získával renomé mezi odborníky. Mimo jiné se stal spolupracovníkem Metodického centra konzervace, které sídlí v Brně. Před deseti lety inicioval na škole zásadní změnu výuky muzejní konzervace, která kladla důraz na hlubší propojení praktických a teoretických znalostí. O úspěchu změn svědčí fakt, že se díky tomu podařilo univerzitě získat granty ve výši 3,5 milionu korun a absolventy oboru předchází dobrá pověst. Pracují na ústředních pracovištích, například ve správě Pražského hradu či v rožnovském skanzenu. Nemají problém s uplatněním po absolutoriu a jsou žádaní.

Mezi jeho praktické práce z poslední doby patří konzervace a restaurace jednoho z mála gotických mečů na území Moravy, které se dochovaly v celku. „Dost se také věnuji preventivní konzervaci. Stejně jako v medicíně je to z hlediska nákladů levnější a navíc i šetrnější k samotným památkám,” poznamenává.

Konkurz na ředitele Slezského zemského muzea vyhrál s vizí, která kladla důraz na popularizaci muzea, získání financí na potřebné opravy a údržbu a také budoucí rozšíření muzea, aby mohlo nabídnout více z bohatství svých sbírek.

Současnou situaci vnímá realisticky. „Věděl jsem, do čeho jdu. A jestli na něco kladu důraz, tak je to otázka udržitelnosti. Nebudu se oddávat vzdušným zámkům a nereálným cílům. Instituce potřebuje objem financí ne v řádech milionů, ale potřebovala by více než miliardu. A tuto potřebu nevykryje žádný osamocený dotační titul,” popisuje. „Už od prvních dnů se snažíme v tomto směru podnikat kroky, aby se začalo něco dít. Situace není růžová, ta pravá chvíle pro získání peněz z evropských

fondů je pryč. Ale hledáme možnosti a skuliny,” vysvětluje. Velký význam ve svých záměrech přikládá veřejnosti. „Chtěl bych, aby muzejní prezentace byly široce srozumitelné. Aby výstavy mohl návštěvník prožívat a aby ho i informačně obohatily,” říká. „Musíme být i alternativou pro blízký region, aby lidem stálo za to sem přijet třeba i z Ostravy. Muzeum je potřeba popularizovat a změnit jeho tvář v něco vlídnějšího,” podotýká. Klade důraz na zajímavé a srozumitelné výstavy, které by dokázaly oslovit mladší i starší, a rád by navázal hlubší spolupráci se školami, univerzitou a také s opavskou radnicí.

Nový ředitel by chtěl změnit vstupní část výstavní budovy v městských sadech tak, aby byla pro návštěvníky příjemnější. „Já sám, když otevřu ty masivní dveře, vstoupím a cítím se stísněně. Obávám se, že toto zažívá i ne jeden z návštěvníků,” pronese. „Muzeum skoro ignoruje mladá generace. A je to zarážející skutečnost, když hned vedle výstavní budovy jsou dvě gymnázia. A tito lidé do muzea nemají proč jít,” dodává. Podle něj by bylo dobré vstup obohatit i o malou kavárničku, nabídnout návštěvníkům zajímavé informace z muzejní práce a další věci.

Když hovoří o jednotlivých součástech muzea, velmi chválí Arboretum v Novém Dvoře či areál opevnění v Darkovičkách. „Arboretum je rodinné stříbro,” podotkne. Pro výstavní činnost by chtěl více využívat potenciálu Slezského ústavu, který je součástí muzea. „Historici ze Slezského ústavu vydali zajímavé práce, a bylo by dobré, kdybychom na jejich základě připravili i tematické výstavy,” konstatuje. Zmiňuje například téma holocaustu či odsunu Němců po druhé světové válce.

„Antonín Šimčík působí na našem pracovišti už pěknou řádku let,” řekl o něm vedoucí Ústavu historických věd **Jiří Knapík**. „Že to byla léta plodná, svědčí především dnešní vybavení Konzervátorského centra ÚHV, pro které jako jeho manažer a řešitel mnoha projektů získal špičkové přístroje. Šimčík tak spojil výuku konzervace a restaurování s aplikací nejmodernějších technologií, což kromě vedení fakulty oceňují i naši studenti muzeologie. Vážím si jej i proto, že svou práci vykonává s opravdovým zaujetím pro obor.”

Antonín Šimčík je ženatý a má jedno dítě. Pochází ze Slovácka, žije ve Frenštátě pod Radhoštěm a v Opavě. Jeho žena pracuje jako vedoucí restaurátorského pracoviště ve Valašském muzeu v přírodě. On sám si pohrává s myšlenkou, že by jednou mohlo vzniknout muzeum v přírodě zaměřené na Slezsko.

ŠKOLSTVÍ

Mateřské školy

Mateřská škola Korálek Opava, Šrámkova

747 05 Opava, Šrámkova 6, ředitelka Hana Voráčková

Mateřská škola křesťanská Opava, Mnišská

746 01 Opava, Mnišská 7, ředitelka Marie Kostelná

Mateřská škola Opava, 17. Listopadu

747 06 Opava, 17. listopadu 6, ředitelka Alena Lucká

Mateřská škola Opava, Edvarda Beneše

747 05 Opava, Edvarda Beneše 6, ředitelka Dáša Onderková

Mateřská škola Opava, Havlíčkova

746 01 Opava, Havlíčkova 4, ředitelka Ludmila Knoppová

Mateřská škola Opava, Heydukova

746 01 Opava, Heydukova 19, ředitelka Marcela Kašpárková

Mateřská škola Opava, Jateční

746 01 Opava, Jateční 10, ředitelka Bc. Simona Bierhausová

Mateřská škola Opava, Na Pastvisku

747 05 Opava, Na Pastvisku 13, ředitelka Jaroslava Kuráková

Mateřská škola Opava, Neumannova (+ MŠ Mostní, MŠ Sadová)

747 07 Opava, Neumannova 5, ředitelka Eva Matušková

Mateřská škola Opava, Olomoucká (+ MŠ Čajkovského)

746 01 Opava, Olomoucká 103, ředitelka Eva Birklenová

Mateřská škola Opava, Pekařská

747 05 Opava, Pekařská 98, ředitelka Naděžda Lesáková

Mateřská škola Opava, Riegrova

746 01 Opava, Riegrova 1, ředitelka Anna Pavelková

Mateřská škola Sluníčko Opava, Krnovská

746 01 Opava, Krnovská 18, ředitelka Iva Otipková

Mateřská škola Srdíčko Opava, Zborovská

746 01 Opava, Zborovská 2, ředitelka Zuzana Jašková

Zápis do MŠ

Od 22. do 23. dubna proběhl zápis dětí do opavských mateřských škol a oddělení jeslí při MŠ Olomoucká. Do mateřských škol byly přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. O přijetí či nepřijetí dítěte do předškolního zařízení rozhodovaly ředitelky mateřských škol podle školského zákona.⁵¹

Otevření rodinné školky Rolnička

V únoru 2009 zahájila provoz **rodinná školka Rolnička** na Tyršově ulici č. 41 v Opavě. Dvě učitelky, které v oboru působí již řadu let, otevřely tuto školku, která přináší dětem něco navíc. Děti se učí poznávat svět a rozumět mu pomocí reálných příkladů. Hlavní pravidlo, které si zdejší pedagožky vzaly za své, se skrývá pod slovy – **Pomoz mi, abych to dokázal sám**. V praxi to znamená, že dětem pomáhají, až když si to samy přejí. Děti mají vždy na výběr z různých tvořivých činností, nepodléhají tlaku, soupeření a na pomoci druhých se učí být nezávislé. Pravidla si tvoří děti společně s učitelkami a v malém kolektivu se mohou spoléhat na kamarády, spolu s nimi vnímat význam pracovních činností pro člověka i vzájemnou pomoc. Připravené prostředí děti vybízí a povzbuzuje k aktivitě, která musí předbíhat vývoj dítěte, předměty a pomůcky podněcují děti k stále vyšší úrovni zájmů a podporují proces učení.

Otevření Mikroškolky Kačka

V městských prostorách na Jateční ulici byla otevřena v září nová **mikroškolka Kačka**. Nové prostory vznikly pro realizaci projektu, který nese název: Podpora matek po mateřské dovolené a je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Kromě hlídání dětí nabízí školka další aktivity a připravuje otevření bazénu spojeného s kurzy plavání pro kojence.⁵²

Slučování mateřských škol

Po sloučení mateřských škol 17. listopadu a Vaníčkova město připravilo další slučování. Z důvodu nenaplnění školy došlo ke sloučení **Mateřské školy Korálek se Základní školou Šrámkova** v Opavě. Od sloučení si zřizovatel, tedy statutární město Opava, sliboval, že všechny děti z mateřské školy budou přecházet do Základní

⁵¹ Hláska č. 4/2009, str. 7

⁵² Hláska č. 9/2009, str. 4

školy Šrámkova automaticky, a situace se tím zlepší. A tak vznikl návrh na toto sloučení. Rodičům dětí mateřské a základní školy se však tento krok nelíbil.

„Nedávno byly do mateřské školy Korálek Opava, Šrámkova přemístěny děti, personál a majetek z MŠ Vrchní, která byla zrušena. Z mateřské školy se tak rázem stala škola s osmi třídami, tedy největší v Opavě. Po roce má dojít k dalšímu slučování, tentokrát se základní školou,“ uvedli v dopise rodiče s tím, že do základní školy nastupuje od 1. ledna nová ředitelka, která ještě ani nezačala řídit školu a ještě neměla prostor k tomu, aby přesvědčila o své schopnosti školu pozvednout. „Protože nám, rodičům dětí, není osud mateřské školy lhostejný, nemůžeme s tímto jednáním souhlasit. V první řadě je potřeba, ať se v základní škole zamyslí nad tím, co dělají špatně, že nepřilákají dostatečný počet dětí. O tom, do které základní školy své děti zapíšeme, si opravdu rozhodujeme sami, stejně tak, jako jsme si vybrali školu mateřskou,“ uváděli rodiče. „Podepisujeme petici pro zastupitele statutárního města Opavy, aby na svém zasedání 15. prosince přehodnotili návrh na sloučení MŠ Korálek Opava, Šrámkova se ZŠ Šrámkova a dobře zvážili, zda je tento krok, se kterým nesouhlasíme, opravdu nutným a tím jediným správným řešením,“ uzavřeli rodiče. Podobné iniciativy provázely i předchozí slučování. Neuspěly a zastupitelé dali sloučení zelenou.

Základní školy

Základní škola a Mateřská škola Opava, Šrámkova 4

747 05 Opava, Šrámkova 4, ředitel Mgr. Jiří Štellar

Základní škola a Mateřská škola Opava-Komárov

747 70 Opava-Komárov, U Školy 1, ředitel Mgr. Tomáš Weicht

Základní škola a Mateřská škola Opava-Malé Hoštice

747 05 Opava-Malé Hoštice, Dvořákova 37, ředitelka Mgr. Dagmar Mičochová

Základní škola a Mateřská škola Opava-Suché Lazce

747 95 Opava-Suché Lazce, Ke Strážnici 2, ředitelka Mgr. Martina Škrobánková

Základní škola a Mateřská škola Opava-Vávrovice

747 73 Opava-Vávrovice, Chmelová 2, ředitel Mgr. Pavel Gregor

Základní škola Ilji Hurníka Opava, Ochranova 6

747 05 Opava, Ochranova 6, ředitel Mgr. Manfred Hubálek

Základní škola Opava, Boženy Němcové 2

746 01 Opava, Boženy Němcové 2, ředitelka Mgr. Ivana Lexová

Základní škola Opava, Edvarda Beneše 2

747 05 Opava, Edvarda Beneše 2, ředitel Mgr. Pavel Dominik

Základní škola Opava, Englišova 82

746 01 Opava, Englišova 82, ředitel Mgr. Jan Škrabal

Základní škola Opava, Mařádkova 15

746 01 Opava, Mařádkova 15, ředitel Jiří Koflák

Základní škola Opava, Otická 18

746 01 Opava, Otická 18, ředitel Mgr. Jiří Kupčík

Základní škola Opava, Vrchní 19

747 05 Opava, Vrchní 19, ředitelka Mgr. Zdeňka Ondrášková

Základní škola Opava-Kylešovice

747 06 Opava, U Hřiště 4, ředitelka Mgr. Stanislava Burdová

Základní škola T. G. Masaryka Opava, Riegrova 13

746 01 Opava, Riegrova 13, ředitelka Mgr. Lenka Štichauerová

Zápis do ZŠ

Zápisy do prvních tříd pro školní rok 2009/2010 proběhly ve dnech 16.–17. ledna 2009 s tím, že rodiče měli možnost pro své dítě zvolit kteroukoliv školu na území města. O otevřeném výběru škol rozhodli zastupitelé v prosinci roku 2007. K zápisu se dostavilo 671 dětí, z toho bylo **do prvních tříd zapsáno 550 nových žáků**. Nejvíce dětí se zapsalo na ZŠ Englišova (59 prvňáčků), největší nárůst oproti loňskému roku zaznamenala ZŠ B. Němcové (v roce 2008 – 29 prvňáčků, v roce 2009 – 53 prvňáčků), největší úbytek byl na ZŠ Šrámkova (v roce 2008 – 38 prvňáčků, v roce 2009 – 24 prvňáčků).⁵³

Opavští žáci uspěli v televizní soutěži Bludiště

Spanilou výpravu napříč jednou z nejpoblárnějších dětských televizních soutěží má za sebou čtveřice devátáků **ze školy Edvarda Beneše**. V pořadu Bludiště se stala postrachem soupeřů a dosáhla téměř na všechna hlavní ocenění, která lze v soutěži získat. Soutěž Bludiště kombinuje vědomostní otázky se sportovními dovednostmi. Soutěžící šplhají po lanech a sítích, překonávají překážky a zároveň luští kvízy a odpovídají na otázky z řady oborů. Pořad vysílá ČT1 v odpoledních hodinách. „Bludiště nás zaujalo, protože jsme se na něj často dívali v televizi. Otázky nám nepřišly až tak těžké, říkali jsme si, že je to na naší úrovni a mohli bychom to

⁵³ Hláska č. 1/2009, str. 6

zvládnout,” popsal důvody, které přivedly školáky z 9. B do soutěže, **Vojtěch Mareček**. O čtyřech soutěžních kandidátech rozhodli ve třídě hlasováním a členy týmu se kromě Vojty stali **Ondřej Balcárek, Jakub Takács a Tereza Věntusová**.

Vojtěch, nejmýřečnejší ze čtveřice, je dvojnásobný mistr České republiky ve vodním pólu a kromě toho se loni umístil na třetím místě v ústředním kole soutěže ve hře na housle. Mezi Ondřejovy koníčky patří lezení po skalách, stejnou zálibu má i Jakub, který kromě toho sedm let cvičil karate. Tereza se věnuje volejbalu.

Jejich prvním protivníkem byl tým z Brušperku. „Nejdřívě jsme byli trošku vylekaní ze soupeře, protože byli zkušenější a už měli za sebou jednu výhru. Ale v první části jsme si udělali značný náskok a uvolnili jsme se,” vzpomíná Vojtěch Mareček. Opavští soupeře zaskočili v obou prvních kolech. Zápletka se ale zdramatizovala po zpestřující disciplíně, které se účastní učitelé. „Úkol spočíval v tom, aby se učitelé dostali co nejpomaleji na kole od startu do cíle. Paní učitelka byla dobrá, ale učitel druhého týmu byl bývalý krasojedec, takže měl zkušenosti,” usmívá se Jakub Takács, který díky své dobré paměti rozsekl finálový kvíz. Opavští tak postoupili do dalšího televizního kola. „Byli jsme příjemně překvapeni, jaké měli znalosti,” chválí čtveřici jejich **třídní učitelka Eliška Pešková**, která je na soutěži doprovázela společně s kolegou Rostislavem Salamonem. I další natáčení byla náročná, a tak je pomáhali burcovat spolužáci v publiku. „Vybrakovali snad celou hudební učebnu. Tlačili nás dopředu, a to nás nutilo vyhrát,” ohlíží se za natáčením Vojtěch. Úspěch do dalších kol jim přáli i první soupeři z Brušperku, se kterými se skamarádili. „Náš prvotní cíl byl zvládnout se ctí jedno kolo. Nakonec to bylo se ctí, ale namísto jednoho jsme ještě něco přidali,” uzavřel Vojtěch.⁵⁴

Úspěch v Pekingu

Devátáčka **Ingrid Beilová ze ZŠ Šrámkova** se na Mistrovství světa ve zpracování textů probojovala mezi nejužší světovou elitou. Na nejprestižnějším písarském klání obsadila 8. místo v hlavní disciplíně. Letošní mistrovství se konalo **v Pekingu**. Do Číny se sjelo 560 nejschopnějších a nejrychlejších závodníků z 26 zemí, kteří dokážou psát na počítačové klávesnici obrovskou rychlostí. Opavská školačka Ingrid Beilová patřila k oporám české reprezentace. Ingrid soutěžila v hlavní mistrovské disciplíně: třicetiminutovém opisu. Půlhodina rychlého psaní na stroji či počítačové klávesnici vyžaduje obrovské soustředění a výdrž. Žákyni ze školy na Šrámkově se navzdory velmi dlouhé době určené pro psaní podařilo psát průměrnou rychlostí 284 znaků za minutu a v celém textu měla méně než jednu desetinu procenta chyb.⁵⁵

⁵⁴ Hláska č. 10/2009, str. 7

⁵⁵ Hláska č. 9/2009, str. 7

Střední školy

Mendelovo gymnázium Opava

Komenského 5, Opava, ředitel Petr Pavlíček

Slezské gymnázium Opava

Zámecký okruh 29, Opava, ředitelka Ing. Milada Pazderníková

Střední průmyslová škola stavební

Mírová 3, Opava, ředitelka Ing. Karla Labudová

Obchodní akademie

H. Kvapilové 20, Opava, ředitel Ing. Petr Kyjovský

Střední škola poštovních a logistických služeb

Otická 23A, Opava, ředitelka Ing. Jindra Germaničová

Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola

Tyršova 34, Opava, ředitel Mgr. Jiří Honka

Střední škola průmyslová a umělecká Opava

Praskova 8, Opava, ředitel Ing. Dušan Galis

Střední škola technická

Kolofíkovo náměstí 51, Opava, ředitel PhDr. Jaroslav Burda (Ing. Josef Vondál)

Střední zdravotnická škola

Dvořákovy sady 2, Opava, ředitelka Mgr. Zdeňka Jelenová

Masarykova střední škola zemědělská a vyšší odborná škola

Purkyňova 12, Opava, ředitel Ing. Arnošt Klein

Střední škola Opava

Husova 6, Opava, ředitel Mgr. Josef Vilímeček

Soukromá střední škola podnikatelská, s.r.o.

Hlavní 108, Opava, ředitelé Mgr. Jarmila Prokešová a Ing. Et. Ing. Josef Zemek

Střední škola podnikání, s.r.o.

Nám. Svobody 4, Opava, ředitelka Mgr. Jaromíra Halšková

Soukromá obchodní akademie Opava, s.r.o.

Nám. Sv. Hedviky 9, Opava, ředitel PaedDr. Josef Gabrhel

Střední odborné učiliště stavební

B. Němcové 22, Opava, ředitelem byl Bedřich Štencel

Církevní konzervatoř

Beethovenova 1, Opava, ředitelkou byla Ing. Eva Bláhová

VOŠ a HŠ – úspěch v soutěži Těšínská karafa

Finále třetího ročníku odborné **soutěže Těšínská karafa**, která je určena gastronomickým specialistům na víno – sommeliérům, se opět stalo jednoznačnou záležitostí opavských studentů. Studenti prvního ročníku Vyšší odborné školy a hotelové školy **Jan Waloschek a Tomáš Novák** navázali na loňský úspěch a přivezli ze soutěže dvě nejvyšší ocenění. Tomáš Novák se stal absolutním vítězem soutěže napříč všemi disciplínami, Jan Waloschek získal titul nejlepší degustátor a v celkovém součtu mu patřila třetí příčka.

Soutěž prověřuje praktické i teoretické znalosti o víně, jeho historii, výrobě, zákonných opatřeních a zajímavostech ze světa a servisu. Patří zde například i servis červeného vína formou dekantace a servis sektu (dekantace je zjednodušeně řečeno přelévání starých ušlechtilých vín do speciální nádoby s cílem tato vína provzdušnit a odstředit případné usazeniny a viničné kaly.) Dekantace má téměř charakter obřadu, jakéhosi gastronomického rituálu, při kterém musí soutěžící kromě zručnosti prokázat i komunikační schopnosti, znalosti společenského chování a vystupování. Oba studenty, kteří jsou zároveň přátelé i rivalové a dosahují vynikajících výsledků i na jiných sommeliérských soutěžích, připravil pedagog VOŠ a HŠ **Alexandr Burda**. Při vyhlašování vítězů soutěže porota ocenila celkovou úroveň opavské hotelové školy.⁵⁶

Nový systém výuky na Mendelově gymnáziu

Mendelovo gymnázium může poskytnout studentům zajímavější výuku přírodních věd. Získalo totiž **experimentální zařízení Pasco**, které výrazně rozšiřuje praktické možnosti provádět nejrůznější pokusy, a to navíc snadno a přesně. „Cílem tohoto projektu je učinit výuku přírodních věd názornější a atraktivnější,” uvedl ředitel MGO Petr Pavlíček. Prostředky na nákup tohoto stotisícového přístroje získalo MGO od nadace OKD v rámci grantu Pro radost a vzdělání. Gymnázium je připraveno proškolit v práci s tímto zařízením pedagogy z celého kraje.⁵⁷

60. výročí založení SŠ poštovních a logistických služeb

Nejstarší materiály dokládající zahájení výuky se dle zápisu v Pamětní knize města Opavy datují ke školnímu roku 1949/1950. V tomto zápisu je uvedeno, že bylo „pro poštovní dorost otevřeno 4. 11. 1949 krajské internátní učiliště mladých pošťáků”. Při příležitosti **60. výročí založení** pořádala škola ve dnech 4.–6. listopadu dny otevřených

⁵⁶ Hláska č. 3/2009, str. 6

⁵⁷ Hláska č. 7/2009, str. 6

dveří, a to od 9 do 13 hodin. V těchto dnech bylo možné v prostorách školy zhlédnout výstavu obrazů malíře Stanislava Havlíka.⁵⁸

Studenti upozornili na nebezpečí bulimie a anorexie

Studenti Slezského gymnázia připravili 12. listopadu unikátní projekt zaměřený na poruchy v přijímání potravy, tedy anorexii a bulimii. Ve školních prostorách představili svůj **dokumentární film Help**, jehož natočením chtěli pomoci při prevenci pro tyto nebezpečné nemoci. Projekt podpořila ex Miss Europe Monika Žídková.⁵⁹

Slezská univerzita

V roce 2009 měla Slezská univerzita (SU) **tři fakulty**, Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě (FPF), Fakultu veřejných politik v Opavě (FVP), Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, jeden univerzitní ústav – Matematický ústav v Opavě (MÚ) a další tři součásti – Vzdělávací centrum v Krnově (VCK), Univerzitní knihovnu (UK) a Komorní pěvecký sbor (KPS).

Slezská univerzita v Opavě měla k 31. prosinci 2009 akreditováno celkem **padesát jedna studijních programů**, z nichž bylo devatenáct bakalářských, devět magisterských a dvanáct navazujících magisterských v prezenční formě studia a deset bakalářských, tři magisterské a čtyři navazující magisterské ve formě kombinované. Vedle toho realizovala SU celkem devět programů doktorského studia, a to pět v oblasti věd přírodních, dva v oblasti věd společenských, jeden ekonomický a jeden umělecký studijní program. V historii a matematice disponuje SU oprávněním habilitačního a jmenovacího řízení.

V oblasti celoživotního vzdělávání realizovala SU celkem **119 kurzů** pro 2 396 účastníků, z toho 949 účastníků navštěvovalo kurzy Univerzity třetího věku.

Ke studiu na SU bylo v roce 2009 podáno celkem 10 601 přihlášek, přijato bylo 5 156 uchazečů a **ke studiu se zapsalo 4 612 studentů**. Studium **absolvovalo 1 386 studentů**, neúspěšně ukončilo studium v daném roce 2 104 studentů. K 31. 10. 2009 studovalo na SU **celkem 9 027 studentů**, z toho 6 906 bakalářských,

⁵⁸ Hláska č. 10/2009, str. 5

⁵⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/monika-zidkova-pokrti-film-o-bulimii-a-anorexii.html

292 magisterských a 1 562 navazujících magisterských. V doktorských studijních programech studovalo 267 doktorandů.

Na SU působilo v roce 2009 celkem **31 profesorů, 65 docentů, 202 odborných asistentů, 30 asistentů, tři lektori a 50 vědeckých pracovníků.**

Pracovníci SU řešili v roce 2009 celkem **devatenáct grantů GA ČR**, univerzita byla nositelem tří výzkumných záměrů MŠMT, podílela se na činnosti dvou center základního výzkumu a byly realizovány tři další výzkumné projekty. Na řešení projektů a grantů získala SU finanční prostředky z mimouniverzitních zdrojů v celkové výši 32 189 tis Kč. Dalších **třicet jedna grantových projektů** bylo podpořeno z prostředků Interní grantové agentury, a to finanční dotací v celkové výši 950 tis. Kč. V rámci výstupů z vědecké a umělecké činnosti bylo vydáno celkem třicet pět monografií, z toho šest v zahraničí, šedesát devět statí v monografiích, třicet tři studií v impaktovaných časopisech a dalších 136 článků v recenzovaných neimpaktovaných časopisech a 355 článků ve sbornících, konferenčních sbornících apod. Vydáno bylo rovněž 36 učebních textů.

Ústřední knihovna SU evidovala v roce 2009 více než **153 tis. titulů knih a časopisů.**

V rámci mezinárodní spolupráce využívala SU **dvacet jedna smluv se zahraničními partnery**, mimo to jednotlivé součásti realizovaly kooperaci rovněž na základě smluv uzavřených se zahraničními partnery na úrovni součástí. V rámci této spolupráce bylo realizováno několik desítek konferencí, workshopů, seminářů a obdobných akcí s mezinárodní účastí.

Mobilit s podporou různých programů, zejména Erasmus a Grundtvig, se zúčastnilo celkem **194 studentů a 127 akademických pracovníků.** Pro zajištění jejich pobytů bylo vedle prostředků stipendijního fondu SU využito i dotací v celkové výši 872 tis. Kč.

Studentům SU vykazujícím nárok na ubytovací stipendia byla tato stipendia vyplacena v průměrné výši 741 Kč měsíčně a zákonná sociální stipendia ve výši 1 620 Kč měsíčně. V rámci stipendijního fondu vytvářeného na SU bylo na nejrůznější druhy stipendií (zejména na sociální a výjezdní stipendia) vyplaceno celkem 1 664 tis. Kč. Mimo jiné bylo oceněno čtyřicet výjimečně nadaných studentů vykazujících výborný prospěch.

SU udělila dvěma významným vědeckým osobnostem čestný titul doctor honoris causa, dále udělila jednu zlatou, čtyři stříbrné, devět bronzových a dvě pamětní medaile. Jinými institucemi byli oceněni čtyři pracovníci SU.

Trvalá pozornost byla věnována problematice udržení a zvyšování kvality akademických činností, a to jak péčí věnovanou přípravě akreditačních materiálů, tak rovněž využíváním dotazníkových šetření pro hodnocení kvality ze strany studentů. Byla uplatňována stimulační opatření na podporu odborného růstu pracovníků SU. Z hlediska vnějšího hodnocení se sluší zmínit pozitivní průběžná hodnocení výzkumných záměrů a výzkumných center a hodnocení realizovaná formou předkládaných akreditací a reakreditací studijních programů a studijních oborů. Akreditační komisi bylo předloženo celkem **dvacet šest žádostí o reakreditaci**, z nichž bylo projednáno a schváleno dvacet žádostí, projednávání pěti žádostí bylo přerušeno a jedna žádost byla zamítnuta.

V rámci rozvoje infrastruktury bylo realizováno celkem **třicet akcí** v celkové hodnotě 12 581 417,51 Kč.

SU vyvinula rovněž aktivity pro získání prostředků z rozvojových programů a strukturálních fondů, z nichž bylo z FRVŠ přijato **sedmnáct projektů** a získány prostředky ve výši 14 063 tis. Kč, v oblasti strukturálních fondů bylo přijato **šest samostatných projektů** s celkovou dotací 39 620 tis. Kč, z níž bylo pro rok 2009 přiděleno 13 800 tis. Kč. V rámci partnerství s jinými institucemi bylo přijato **pět projektů**. Z rozvojových programů pro vysoké školy získala SU **deset projektů** s dotací ve výši 12 195 tis. Kč. Z rozvojového fondu vytvářeného z vlastních prostředků SU podpořila celkem **tři projekty** úhrnnou částkou 1 658 tis. Kč.

Celkově lze výsledky činnosti SU za rok 2009 hodnotit pozitivně, neboť se i za podmínek již chronického podfinancování vysokých škol projevujícího se v celé řadě oblastí (blokování vyššího nárůstu počtu financovaných studentů, omezené možnosti vytváření odpovídajících motivací ve formě odměňování akademických pracovníků, možnost získávání vysoce kvalifikovaných odborníků z akademické sféry, z praxe a ze zahraničí, odklad zahájení rozhodující investiční akce (rekonstrukce Bezručovo nám. 14 v Opavě) se podařilo udržet i v podmínkách počínající hospodářské deprese rozvojovou křivku na vzestupné úrovni.

Univerzita má dva nové profesory

Vynikající fotograf a pedagog **Jindřich Štreit** a historik, který popsal řadu tabuizovaných událostí 20. století, **Mečislav Borák** byli ve druhé polovině září jmenováni profesory. Oba muži působí na Slezské univerzitě. Jindřich Štreit byl jmenován profesorem na základě návrhu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Mečislav Borák byl jmenován na základě návrhu vědecké rady Slezské univerzity. Společně s ním Slezská univerzita navrhla jmenovat profesorem ještě ředitele Masarykova ústavu a archivu akademie věd Ivana Šedivého. Oba historici jsou první, kteří získali profesorský titul na Slezské univerzitě v rámci humanitních věd. Doposud zde probíhalo jen jmenovací řízení matematiků.

Jindřich Štreit patří k nejuznávanějším českým fotografům. Své práce vystavoval v Brazílii, Velké Británii, Francii, Spojených státech a dalších zemích. Věnuje se sociálnímu dokumentu a všechny své fotografické cykly zpracovává velmi pečlivě a s láskou. Jeho profesorským tématem byla vesnice ve fotografii, což je i motiv, který vystihuje značnou část jeho tvorby.

Historik **Mečislav Borák** působí v současné době na Fakultě veřejných politik SU v Opavě. Svá bádání soustředil na dějiny Slezska, dějiny druhé světové války, poválečných perzekucí či problematiku menšin. Jeho práce jsou často popularizovány. Mezi poslední počiny patří bádání o popravách Čechů a československých občanů v době Stalinova teroru v komunistickém Sovětském svazu (mezi lety 1937 a 1938).⁶⁰

Majáles 2009

Asi třicet studentů navštívilo 4. května 2009 první akci Opavského majálesu 2009 v areálu Slezské univerzity na Hradecké ulici. Filmový večer nabídl pět snímků z různého tvůrčího období Jakuba Hussara. Publikum mohlo vidět, jak se tento nadějný režisér vyvíjí skrze filmové plátno. Akci připravil student Slezské univerzity a člen Asociace studentů a přátel Slezské univerzity Jan Horák. V dalších dnech byl na programu studentských oslav Divadelní večer, v rámci kterého vystoupily v Loutkovém divadle dva soubory. Zahrál nově vzniklý studentský soubor ONUCA (Opavští nezávislí umělci celkem angažovaní) a osm studentů se ponořilo do hry Františka Ringo Čecha Dívčí válka. Představilo se také alternativní divadlo D. I. S. Harmonie, jež připravilo premiéru hry pro Opavský majáles 2009 na téma sci-fi a fantasy. Tato divadelní skupina vytvořila i tentokrát představení, které je vždy zároveň premiérou a derniérou.

⁶⁰ Hláska č. 9/2009, str. 6

Různé

Poděkování učitelům

U příležitosti **Dne učitelů** převzali nejlepší opavští učitelé poděkování města Opavy za jejich dlouhodobé výsledky ve výchovně vzdělávací práci ve školství, za bezproblémový přístup k dětem a nadstandardní aktivity, které mnohdy vykonávají i nad rámec školy. Slavnostní akt se uskutečnil v **úterý 31. března 2009** v městském Domě kultury Petra Bezruče a z rukou primátora Opavy Zbyňka Stanjury a jeho náměstka Jaroslava Horáka převzali ocenění tyto pedagogové: MŠ Na Pastvisku – Jaroslava Kuráková, MŠ Jateční – Helena Sonnková, Simona Bierhausová, MŠ Pekařská – Eva Tomisová, MŠ Zborovská – Libuše Urbanská, MŠ Sadová – Jaroslava Fleischerová, ZŠ Opava-Malé Hoštice – Mgr. Hana Radová, MŠ E. Beneše – Jarmila Slavíková, MŠ Krnovská – Dana Benschová, MŠ Mnišská – Romana Greiplová, MŠ 17. listopadu – Vlastimila Drápelová, ZŠ Boženy Němcové – Mgr. Jana Salamonová, ZŠ Edvarda Beneše – Mgr. Ludmila Janečková, ZŠ Englišova – Dagmar Solnická, ZŠ Opava-Kylešovice – Mgr. Jana Válková, ZŠ Mařádkova – Mgr. Lenka Pavlíková, ZŠ Ochranova – Sylva Mrůzková, ZŠ Otická 18 – Mgr. Pavla Kleinová, Mgr. Jiří Kupčák, ZŠ Riegrova – Mgr. Vít Lazecký, ZŠ Šrámkova – Dana Třeštíková, ZŠ Vrchní – Mgr. Marcela Krausová.⁶¹

Zahrady MŠ a ZŠ byly zpřístupněny veřejnosti

Opavská radnice zpřístupnila zahrady mateřských škol pro maminky s dětmi a hřiště u základních škol pro školáky se zájmem o sport. Řada rodičů i dětí tuto nabídku hojně využívala i během pozdního podzimu a město má v plánu v tomto projektu opět pokračovat od jara. V roce 2009 nabídlo k dispozici veřejnosti své **zahrady devět mateřských škol**. „Na zahradě při mateřské škole je přítomný zaměstnanec, který působí jako správce areálu, dohlíží na dodržování pravidel bezpečnosti a provozních pravidel. Zejména však zajišťuje zakrývání pískovišť po uzavření zahrady,“ vysvětlila systém vedoucí odboru školství Miroslava Konečná. Zahrady byly otevřeny podle konkrétních podmínek v dané školce a jejich provozní doba byla uvedena na městském webu v sekci školství. Podle údajů školek využívalo možnost přijít na jejich zahradu okolo 15 až 20 návštěvníků denně. Školní hřiště byla přístupná u **jedenácti základních škol**. Jednotlivá sportoviště využívaly děti, mládež i dospělí, každé v průměru 20 až 25 sportovců denně. Podobně jako u školek dohlíželi na provoz hřišť správci. Díky správcům a spolupráci se strážníky se podařilo snížit problémy

⁶¹ Hláska č. 4/2009, str. 5

s dřívějšími nevhodnými návštěvníky a s ničením majetku. Otevírací doby hřišť základních škol byly rovněž zveřejněny na webových stránkách města či přímo na sportovištích. Po zimní přestávce by hřiště měla být přístupná opět v dubnu. Na provoz zahrad v mateřských školách město v roce 2009 uvolnilo více než 600 tisíc korun. Na spravování sportovišť dalo město zhruba jeden milion korun.⁶²

⁶² Hláska č. 11/2009, str. 6

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

Nemocnice získala nový rentgen

Slezská nemocnice v Opavě získala v lednu speciální rentgen. Ten se sám otáčí kolem nehybného pacienta. Údajně jde o **jediný rentgenový přístroj svého druhu v republice**. Na stejném principu však bez mediální pozornosti pracuje v opavské Slezské nemocnici jeden podobný rentgen už sedmým rokem. Unikátní přístroj, který se opavské nemocnici podařilo získat, pracuje na bázi rentgenových paprsků. Na rozdíl od původního přístroje, který měl pouze jednu řadu detektorů, jich tento má hned čtyřiašedesát. Je velmi výkonný dokonce i v porovnání s ostatními přístroji své třídy a umožňuje rychlejší i daleko kvalitnější vyšetření.

„Tomograf, který jsme dostali, je snem každého rentgenologa. Doufal jsem, že se mi ho pro naši nemocnici podaří získat ještě dřív, než půjdu do důchodu. Štěstí si tentokrát pospíšilo,“ neskrýval primář radiologického oddělení a ředitel opavské nemocnice **Milan Cvek** radost z vytoužené technické novinky. Nový počítačový tomograf má velmi robustní konstrukci a patientský stůl s vysokou nosností. Proto je schopen výrazně rozšířit stávající diagnostické možnosti nejen ve spektru poskytovaných vyšetření, ale je přínosem pro skupinu výrazně tělnatých pacientů. Pro jejich značné tělesné proporce a váhu je zatím nebylo možné touto moderní lékařskou metodou vyšetřovat. K vyšetření lze využít každý počítač v nemocnici a lékař může navíc poskytovat konzultace v případě akutní potřeby i z domu.

Přístroj za téměř 30 milionů korun od firmy Philips přicestoval do Opavy už v závěru prosince 2008. Na jeho pořízení se Ministerstvo zdravotnictví ČR podílelo osmdesátiprocentní investiční dotací a Moravskoslezský kraj přispěl dvacetiprocentní finanční částkou. Nový tomograf umožňuje mimo jiné využívat i znalosti špičkových odborníků z jiných pracovišť.⁶³

Skončilo brzké buzení pacientů

V srpnu opavská Slezská nemocnice po dlouhých letech přestala nutit pacienty k brzkému rannímu **vstávání před půl šestou**. Zrušila tak dávný přežitek, kdy ranní teplotu pacientům měřily sestry z noční služby. Začala aplikovat nový, moderní systém, a pacienti si tak mohou ráno přispat.

⁶³ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-pacienti-budou-vysetreni-dokonalym-pristro.html

Dekubitní matrace na ARO

Anesteziologicko-resuscitační oddělení Slezské nemocnice dostalo 26. listopadu dar v podobě **dekubitní matrace** v ceně 65 000 korun. Nepohyblivým pacientům, ohroženým proleženinami, ji na základě prosby ze strany vedení nemocnice věnovala společnost SHB. „Daru si nesmírně vážíme, protože naše nemocnice má těchto matrací velký nedostatek,“ říká ředitel opavské nemocnice **Milan Cvek**.

Na oddělení by byly zapotřebí minimálně dvě a optimálnější počet je devět. Proto nemocnice oslovila několik firem se žádostí o pomoc. Mezi nimi byla i ostravská pobočka zmíněné firmy, která reagovala a matraci nemocnici koupila. Pacienti leží na oddělení ARO s těžkými a často devastujícími poraněními hlavy, hrudníku a břicha, která jim znemožňují pohyb. Tím se výrazně zvyšuje riziko vzniku dekubitů čili proleženin a právě těm brání speciální vzduchová matrace. Společnost SHB působí v oboru silniční dopravy a za jedno ze základních témat považuje hledání cest ke snížení počtu dopravních nehod a zmírňování jejich následků.⁶⁴

Nový informační systém

Opavská nemocnice má od prosince **nový přehledný informační systém**. Moderní ukazatele, které usnadňují návštěvníkům orientaci v rozsáhlém areálu, nechala nemocnice vyrobit díky finančnímu příspěvku statutárního města Opavy. Kromě nového systému nechala nemocnice ještě opravit hlavní příjezdovou cestu do nemocnice a přilehlé chodníky. I na tuto rekonstrukci, která je důležitá pro pohodlný příjezd a odvoz pacientů, přispělo město Opava. Celkově město pomohlo nemocnici necelými dvěma a půl miliony korun.⁶⁵

Dar Nadačního fondu Kapka naděje

Slezská nemocnice spolupracuje už několik let s Nadačním fondem Kapka naděje. Už potřetí zavítali do jejích prostor představitelé nadace s darem. Dvakrát už bylo přístroji obdarováno dětské oddělení, tentokrát získalo oddělení ORL nový zaostřovací přístroj a ani teď nepřišli zkrátka malí pacienti. Dětské oddělení dostalo plazmovou televizi. Oba dary převzal 6. října 2009 ředitel nemocnice Milan Cvek z rukou ředitelky nadace Elen Švarcové a člena dozorčí rady Petra Dodala.

Výhody digitálního **zaostřovacího otoskopu Macroview** umožní pacientovi sledování jeho problému přímo na obrazovce. Následně se může také přesvědčit i o úspěšnosti aplikované léčby. Přístroj však poskytuje značné výhody také lékařům. Usnadňuje jim komunikaci s pacientem, umožňuje pořizování snímků nebo videosekvencí z průběhu

⁶⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nemobilni-pacienti-byli-obdarovani-specialni-matra.html

⁶⁵ Hláska č. 11/2009, str. 5

vyšetření a samozřejmostí je i možnost následného zpracování těchto snímků. „Zástupci Nadačního fondu Kapka naděje i jeho mecenáši dobře vědí, že důležitou součástí léčby, především dětských pacientů, je i příjemné trávení volného času. Jeden ze štědrých dárců, společnost Samsung, věnovala dětskému oddělení plazmovou televizi,“ řekl mluvčí SN Svoboda. Sledování televizních pořadů umožní nemocným dětem vhodné rozptýlení při jejich nedobrovolném pobytu v nemocnici.

Vir H1N1 (prasečí chřipka)

Prasečí chřipka (nebo také mexická chřipka, „mexická prasečí chřipka“, nová chřipka či chřipka A/H1N1) je typ chřipky přenosné na člověka, který se objevil **v Mexiku v březnu roku 2009**. Jedná se o respirační onemocnění způsobené chřipkovým virem kmene A/H1N1. Virus obsahuje geny lidské, ptačí a prasečí chřipky.

Na **přelomu července a srpna** byli na infekčním oddělení Slezské nemocnice vyšetřeni dva pacienti a u obou byla následně potvrzena mírná forma prasečí chřipky. Prvním byla osmadvacetiletá žena z Krnovska, která si vir H1N1 přivezla z dovolené v Řecku, a druhým nedobrovolným vlastníkem chřipky byl šestnáctiletý chlapec, který se právě vrátil z delšího pobytu ve Španělsku. Oba shodně trpěli klasickými chřipkovými příznaky, jako je horečka, respirační potíže a bolesti kloubů i svalů. Odeslané vzorky však byly pozitivní právě na prasečí nebo také mexickou chřipku. Nekomplikovaný průběh umožnil oběma pacientům léčení v domácí izolaci. Spádovou oblastí infekčního oddělení Slezské nemocnice jsou okresy Opava, Bruntál, Šumperk a Jeseník.

Podle světové zdravotnické organizace WHO je nárůst této chřipky očekávaný v podzimních měsících a primář opavského infekčního oddělení Petr Kůmpel tento předpoklad ani v nejmenším nepodceňuje. „Musíme doufat, že většina případů bude mít dosavadní nekomplikovaný průběh. Komplikovaný s riziky je možné očekávat u pacientů se srdečním nebo plicním onemocněním. Předpokládám, že bychom mohli mít v rámci klinických studií přístup k vakcíně jako jedno z prvních pracovišť,“ věřil primář Kůmpel. Opavské infekční oddělení totiž mělo už dříve možnost zkoušet vakcínu proti hrozící ptačí chřipce jako jedno z pěti pracovišť v republice. Vakcína se tehdy projevila jako naprosto bezpečná.

Velmi mladou oběť si obávaná chřipka vyhlédla na podzim ve Slezské nemocnici. Po zhruba týdenní hospitalizaci jí **podlehla jednadvacetiletá vysokoškolačka**. Přijata byla se zápallem plic při jiném závažném nervově svalovém postižení organismu. Při vyšetření u ní byla potvrzena i nákaza virem H1N1, obecně označovaném jako prasečí chřipka. Z interny byla přemístěna na ARO a později na infekční oddělení, kde

v sobotu 28. listopadu 2009 i přes neustálé napojení na plicní ventilaci i veškerou antibiotickou i antivirotickou léčbu zemřela.

Na mamograf se dá objednat přes internet

Návštěva radiologického oddělení Slezské nemocnice (SN) pro objednávku na preventivní rentgenové vyšetření prsu už není nutná. Ženy od 45 do 69 let, kterým je toto vyšetření hrazeno zdravotními pojišťovnami, dostaly možnost od 19. října 2009 využít novinku v podobě **objednávek přes internet**. Podmínkou však zůstala žádanka od gynekologa nebo praktického lékaře. Zájemkyním o internetové objednávání mamografického vyšetření byly zatím vyhrazeny dva volné termíny denně.

Psychiatrická léčebna

Opavská psychiatrická léčebna v roce 2009 oslavila **120 let od svého otevření**. Kromě toho si také připomněla padesátileté výročí založení psychodramatické skupiny v psychiatrické léčebně. Na konferenci, kterou při této příležitosti uspořádala, se sjela řada významných osobností. Konference proběhla v opavské léčebně 14. a 15. května. Byla zaměřena na komplexní terapii psychóz v praxi a její motto souviselo s dlouholetým trváním léčebny – není identity bez kontinuity. Mezi jinými zde vystoupil známý český filozof, bývalý ministr školství Jan Sokol či jedenaosmdesátiletý nestor farmakologie a jeden ze zakladatelů známých Jesenických kongresů Oldřich Vinař. **Oldřich Vinař** patří mezi ty psychiatry, kteří ač byli orientováni farmakologicky, tak vždy zdůrazňovali význam psychoterapeutických přístupů.

Opavská léčebna byla postavena během tří let a začínala s kapacitou **200 pacientů**. Už po několika letech se její kapacita zdvojnásobila a počet pacientů se i nadále zvyšoval. Vznik opavské **psychodramatické skupiny v roce 1959** patří mezi průlomové nejen v rámci léčebny, ale v rámci republiky. Psychodrama se stalo pevnou součástí komplexního systému léčby psychóz a společně například s arteterapií, muzikoterapií či psychogymnastikou se v léčebně využívá dodnes. Právě komplexnost léčby ve všech směrech je pro opavskou léčebnu charakteristická.⁶⁶

⁶⁶ Hláska č. 5/2009, str. 13

Různé

Kraj dostal zákaz platit za pacienty

Pokud lidé od 1. února 2009 v lékárnách nemocnic zřizovaných krajem podepsali trojstrannou dohodu, regulační poplatky za recept za ně uhradil krajský úřad. Soukromí lékárníci ale žalovali kraj za nekalou soutěž. Krajské lékárny tím byly, jak tvrdili soukromníci, nespravedlivě zvýhodněné a měly více zákazníků. **Ostravský krajský soud** vyhověl stížnosti opavské lékárny U Salvatora a od 14. dubna 2009 zakázal sousední krajské lékárně v opavské Slezské nemocnici dál nabízet pacientům takzvané darovací dohody. Předseda představenstva **Grémia majitelů lékáren Marek Hampel**, který je současně také majitelem žalující Lékárny U Salvatora, uvedl, že jen v jeho lékárně od února klesl počet vydaných léků o 40 procent, a kdyby situace dále pokračovala, musel by propouštět.

Chřipkové prázdniny

Slezská univerzita jako jediná univerzita v republice vyhlásila chřipkové prázdniny na počátku prosince. Univerzita se rozhodla řídit doporučením vedoucího protiepidemického oddělení **Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje v Opavě Petra Kopřivíka**. Na Slezské univerzitě došlo ke zvýšenému výskytu chřipkových onemocnění, a to včetně onemocnění virem H1N1, jemuž podlehl jedna ze studentek univerzity. Aby nedocházelo k dalšímu šíření chřipky, byla zrušena výuka na všech součástech Slezské univerzity. Zápočtový týden byl přesunut z prosince na leden, kdy souběžně bylo uskutečněno i zkouškové období. Kromě zrušení výuky byly zavřeny také všechny univerzitní knihovny. Ostatní provoz Slezské univerzity zůstal zachován.

Od pondělí 7. prosince byla uzavřena také opavská **Základní škola Ilije Hurníka** na Ochranově ulici a pro nemoc žáků musela být uzavřena i opavská **Speciální škola pro tělesně postižené** na Dostojevského ulici. „V jednom týdnu jsme měli čtyřicet procent nemocných žáků, a proto jsme okamžitě reagovali uzavřením školní výuky,“ konstatovala zástupkyně ředitele Dagmar Vezdenková.⁶⁷

⁶⁷ Opavský a hluchínský deník, 8. 12. 2009, str. 3

Osobnost

Petr Taraba

Sedačky a křesla kolem zdí, uprostřed místnosti několik stolků. V křeslech sedí rodiče se synem, který přestal zvládat změny v životě, zlomená a smutná žena, kterou týral manžel. Jsou tu další lidé a psychiatrický personál. Začíná jedno z pravidelných rodinných sezení v opavské psychiatrické léčebně, na kterých se rodinní příslušníci ptají, jak mohou pomoci svým nemocným a ztrápeným blízkým a debatují o potížích.

Někteří lidé si tady poprvé řeknou něco, co si do té doby říct nedokázali. Další se ptají na budoucnost a hledají opory, které pomohou zvládnout pacientův návrat. Po téměř dvou hodinách sezení končí. Menší muž, bývalý sportovec, se ještě obrací k ostatním a děkuje **primáři Petru Tarabovi**, že mu pomohl znovu začít žít, že jej zaktivizoval.

Primář takovou chválu odmítá. „To je kolektivní záležitost. Málokdo si uvědomuje, že to není otázka jednotlivce, specialisty, ale mnoha lidí, celého týmu a k tomu ještě dobrého zázemí. Říká se, že zdravotníci jsou lékaři a sestry. Já si myslím, že ve skutečnosti je to širší a záleží na každém včetně personálu z údržby,“ konstatuje. „Jako psychiatři jsme schopni pomáhat v krizi, brzdit to, co vnímáme jako nemocné, pomáhat dostávat kontrolu nad nemocí a podporovat zdravý způsob života. Vlastní život ale jako psychiatři směřovat neumíme, ten si musí směřovat každý sám,“ říká.

Profesní život Petra Taraby je těsně spjat s opavskou léčebnou.

Léčí, pomáhá lidem, přednáší na Slezské univerzitě, podílí se na pořádání konferencí. Spolupracuje s různými spolky a sdruženími, které pomáhají nemocným. V roce 2009 psychiatrická léčebna **oslaví 120 let** a on je jedním z lidí, kteří mají na současném fungování léčebny významný podíl.

Oddělení, které vede, se zabývá psychotickými poruchami. Jde o poruchy, kdy člověk přestává mít smysluplný kontakt s běžným světem a běžné podněty pro něj přestávají být srozumitelné. „Psychózy člověka někdy úplně vykoření. Člověk si třeba může myslet, že jeho rodiče nejsou jeho rodiče,“ podotýká psychiatr.

Mimo jiné léčil člověka, který byl nadprůměrně inteligentní, ale hluboce a upřímně věřil, že je planeta ohrožena zlými mimozemšťany. Tento muž, který pracoval jako manažer, vyráběl podivné artefakty, které měly mimozemšťany odpuzovat, nechával si týden co týden prohledávat auto, aby se zbavil mimozemských odposlechů, nechal rozebírat počítače a monitory podřízených v zaměstnání a nechával je chodit v černém oblečení, protože lidé v černém (man in black) jsou bojovníky proti mimozemšťanům.

Cesta Petra Taraby k oboru nebyla zcela přímočará. „Určitý vzor jsem měl v otci lékaři. Druhý mezník, který mě přivedl k neurovědám, byl můj středoškolský profesor Miloš David. Ten mi řekl: Chcete-li něčeho v medicíně dosáhnout, máte dva směry. Buď se

věnovat srdci, kardiologii, nebo mozku. Já jsem tehdy mozek nechápal, nerozuměl jsem mu, byl pro mě taková bezbřehá neohraničená hmota. Od třetího ročníku VŠ jsem začal pracovat ve výzkumné laboratoři vyšší nervové činnosti a když jsem končil studium, tak jsem uvažoval o ARO, kde dochází k velkým psychickým změnám souvisejícím se stavem vědomí. Nakonec jsem však zvolil psychiatrii,“ vypráví. „Neurologii jsem vnímal v základních reflexech a člověk mě spíš zajímal jako bytost. Na začátku 80. let pro mě psychiatrie ještě nebyla moc jasným oborem. Zásadní prozření do toho vnesl profesor Höschl, který otevřením neurovědního pohledu navrátil psychiatrii do medicíny.“

Když pracuje s pacienty a hledá cestu, jak jim pomoci, nepřechází hned k jedinečným spletitostem osobních životů, ale začíná u jednoduchých, všem společných věcí. Velmi často hovoří o světle a životním řádu. „Porucha je poruchou v tom směru, že vede k chaosu. Chaos se projevuje v dennodenních aktivitách. Lidé, kteří mají posléze diagnostikovány duševní choroby, říkají, že se cítí unaveni, vyčerpání, že často polehávají. Že často spí dopoledne a pořád nenaberou sílu. Ten chaos je čím dál horší, a málokdo si uvědomuje, že to je právě v důsledku ne-řádu, ne-programu. Tito lidé se řídí pocity, tím, co se v tuto chvíli odehrává, ne tím, co je zásadní,“ zdůrazňuje. „Řád a světlo zdůrazňovala i bývalá dlouholetá předsedkyně Akademie věd ČR Helena Illnerová, která v Opavě před dvěma lety přednášela,“ říká. Uvádí případy pacientů, kteří sice poctivě brali léky, ale vraceli se zpět nemocní. „Co se změnilo? Léky zůstaly stejné, ale přestali dodržovat určitý rytmus, řád svého života. Pozdní vstávání, žádné pravidelné aktivity,“ poznamenává. On sám se třeba zabýval případem pacientky, která byla během dvaceti let třicetkrát hospitalizována. Proč se vracela do léčeben? Byla na důchodě, a tak jí připadalo, že nemá co dělat. Pozdě vstávala, hodně seděla, nebo jen ležela. Na takový způsob života se pak nabalily úzkosti, trápení, choroby. Je to rozdíl oproti muži, který na rodinném sezení Petru Tarabovi děkoval. Ten navzdory všem hendikepům pracuje, setkává se s přáteli, jezdí na výlety. „Opravdu žije kvalitní život. Že by hloubal, přemítal, nořil se do minulosti? To nikam nevede,“ říká primář.

Petr Taraba zažil řadu pacientů, kteří se dokázali úspěšně poprat i s velmi těžkou chorobou. Například ženu, která se nikdy úplně nevyлéčila, byla opakovaně hospitalizována, ale vystudovala dvě vysoké školy, třetí právě studuje. Mimo to přednáší na VŠ a ještě pracuje na krátký úvazek v manuálním zaměstnání.

Během rozhovoru ukazuje Petr Taraba na různé artefakty či suvenýry, které dostal od pacientů, a vzpomíná na příběhy s nimi spojené. Mluví zaujatě a starostlivě. Je možné, že je v terapeutické praxi přísný a náročný. Alespoň pacienti, jejichž život je rozevlátý, musí každou zmínku o řádu vnímat jako přísnou. Ale také je oddaný práci a pozorný k lidem, se kterými pracuje. Často zdůrazňuje zásluhy a úspěchy svých kolegů

a kolegyň, svých podřízených. Mluví o významu různých organizací, které se věnují pacientům i po skončení léčby.

Petr Taraba je ženatý a má dva syny. I když je psychiatrie v jeho životě důležitá, není alfou a omegou. Poslední dobou začal jezdit na koni a neodradila jej ani ne zrovna malá nehoda. Ukazuje na novoroční přání, na kterém je zobrazen jeho kůň Frank. Nadšeně a zaujatě vypráví o cestování, historických osobnostech spojených s Moravskou bránou, o české kotlině. Zajímá se o osudy památných míst v krajině, podílel se na obnovení památky kaple sv. Anny.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

V Opavě poskytovala sociální služby v roce 2009 celá řada neziskových organizací. Následující stránky budou věnovány několika z nich.

Charita Opava

Tříkrálová sbírka

Charita Opava zahájila rok tradiční **Tříkrálovou sbírkou**. Ani mrazivé počasí neodradilo odhodlanou skupinku z Charity Opava roznášet radost zpěvem a malým dárečkem. Tři písmena K+M+B 2009 psali na všechny veřeje, kam si lidé přáli. Hned zrána navštívili Tři králové příslušníky Policie České republiky, poté pokračovali na Úřad práce v Opavě. Stranou nezůstal ani Magistrát města Opavy, jehož návštěvu podpořil v roli krále Melichara i opavský děkan Pavel Cieslar. Kromě vlídného přijetí panem primátorem Ing. Zbyňkem Stanjurou zavítali i na odbory sídlící v Hlásce. Další zastavení následovalo na Krnovské ulici, kde se podařilo popřát například paní Suchopárové z odboru výstavby zároveň k jejím narozeninám. Zaspívat, předat požehnání a poděkovat za dobrou spolupráci při Tříkrálovém průvodu přišli králové i na Městskou Polici Opava. Nemalou radost způsobila návštěva ve Slezské nemocnici v Opavě. Rozzářené tváře pacientů, úsměvy personálu i díky za zpříjemnění mnohokrát těžkých chvil na lůžku viděli a slyšeli králové snad všude. Putování bylo ukončeno ve středisku Denní stacionář pro seniory, kde se klienti s chutí ke zpěvu přidali. Přinášet radost bylo nádherné i pro samotné Tři krále. Díky štědrosti všech dárců se podařilo vybrat **1 100 077 korun**. Z této částky zůstalo Charitě Opava 65 %, tedy 715 050,50 korun.⁶⁸

Aktivity Charity

V únoru se dobrovolné sdružení Charity Opava **Klub svaté Anežky** stalo součástí Sekce služeb seniorům a zdravotnických zařízení, což garantuje těsnější propojení s dobrovolníky, z nichž mnozí stáli u vzniku Charity. Mezi nejvýznamnější projekty, které se Charitě podařilo realizovat, patřila rekonstrukce Chráněné technické dílny ve Velkých Hošticích, která se prováděla za plného provozu a za pomoci dotace Nadace OKD. Díky tomu bylo možné v této dílně zavést nový program na skartaci papíru. Během lokálních povodní pomáhali sociální pracovníci Charity v záplavových

⁶⁸ <http://www.charitaopava.cz/?page=aktuality&id=542>

oblastech, poskytovali lidem krizovou pomoc a na zmírnění následků povodní přispěla Charita rovněž finančně. 3. a 4. června uspořádala Charita Opava již čtvrtý ročník prodeje benefičních cihel pro mentálně postižené osoby. O prázdninách byla dále vyhlášena již 3. celonárodní fotosoutěž „Můj svět“ a z oceněných snímků byla připravena putovní výstava.

ONKO ISIS Opava

Organizace ONKO ISIS Opava pomáhá onkologickým pacientům prohlubovat kvalitu života, vyrovnat se s nemocí, pořádá rehabilitační a rekondiční pobyty, spolupracuje s odborníky a ostatními organizacemi, snaží se přispívat k prevenci před nádorovým onemocněním. Základní organizace ONKO ISIS Opava počátkem listopadu 2009 oslavila **10 let od svého založení**. Na slavnostní schůzi, které se zúčastnil i náměstek primátora Jaroslav Horák a další hosté, byla připravena výstavka ručních a uměleckých prací a v rámci programu vystoupily profesorky a studenti zdravotnické školy společně se studenty Církevní konzervatoře.

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje

Posláním této organizace je přispívat ke zkvalitňování života občanů se zdravotním postižením a pomáhat jim při integraci do společnosti. Poskytuje služby občanům se zdravotním postižením bez ohledu na národnost, věk, pohlaví, druh a rozsah zdravotního postižení. Vychází z individuálně určených potřeb osob a zajišťuje v rámci poskytovaných sociálních služeb dodržování lidských práv a základních svobod. Cílem je poskytovat individuální pomoc osobám se zdravotním postižením při zmírňování a překonávání potíží a překážek, které musí v důsledku svého zdravotního postižení překonávat. Centrum podporuje integraci těchto osob tak, aby měli možnost nezávisle žít ve svém přirozeném prostředí a mohli se plnohodnotně zapojit do běžného života.

Služba **osobní asistence** je touto organizací poskytována v Opavě od roku 2001. V roce 2009 byla tato služba poskytnuta 28 osobám. Další službou jsou sociálně aktivizační činnosti pro seniory, v rámci kterých byly zajišťovány v roce 2009 tyto aktivity – arteterapie zaměřená na tvořivost a zlepšení motoriky, cvičení na židlích

(jóga), individuální výuka na PC a koutek s bezplatným přístupem k internetu, odborné přednášky, volnočasové kluby zaměřené na trénink paměti, koncentrace smyslových funkcí, společenské hry a rozvoj sociálních vztahů a mnoho jednorázových aktivit jako Dětský den, soutěž Něco pro zdraví apod.⁶⁹

ELIM Opava

Hlavní činností občanského sdružení v roce 2009 bylo stejně jako v předešlých sedmi letech provozování **Centra Elim** s několika registrovanými sociálními službami a dobrovolnickým centrem na sídlišti Kateřinky západ, dále pak opavské pobočky s názvem **Nízkoprahový klub pro mládež Legal** včetně hudební zkušebny v jiné části města, a nově připravované hlučinské pobočky s názvem Nízkoprahový klub pro mládež Hlučín. V roce 2009 organizace provozovala tři nízkoprahové kluby pro děti a mládež (Magnet, Legal, Hlučín), zajišťovala služby krizové pomoci (Krizové centrum – pobytová sociální služba s psychologickým, sociálním a právní poradenství zaměřené především na oběti domácího násilí), služby odborného sociálního poradenství (Poradna pro veřejnost – ambulantní poradenská služba s psychologickým, sociálním a právním poradenstvím zaměřeným především na oběti domácího násilí), služby sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASanky – ambulantní a terénní služba pro děti z rodin ohrožených sociálním vyloučením). Další náplní činnosti byla nabídka volnočasových aktivit různým věkovým kategoriím – dětem, mládeži, maminkám s dětmi, vedení dobrovolnického centra a informačního centra pro mládež.

Novou sociální službou, kterou ELIM Opava zaregistroval v srpnu 2009, byla služba **SAS ELIM OPAVA**. Tato služba, jejíž cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi (0–15 let), které se nacházejí v náročné životní situaci a neví si rady, jak ji řešit (vlivem problémů v oblasti výchovy, financí, bydlení apod.) poskytuje pomoc prostřednictvím dvou programů – Programu Pět P a Programu Carambol. Prvním z nich je dobrovolnický a současně sociálně preventivní program, kde na základě vzájemné důvěry se jednou týdně schází dobrovolník a dítě a společně smysluplně tráví volný čas. Ten je v Moravskoslezském kraji ojedinělý a úspěšně realizován již sedmým rokem v ELIM OPAVA, o.s. Zájem o něj ze strany klientů stále stoupá.

⁶⁹ http://www.czp-msk.cz/zakladni_informace.php

Ambulantní forma **Programu Carambol** pod vedením kontaktního pracovníka nabízí různé bezplatné aktivity pro rozvoj osobnosti dítěte a souběžně podporuje nelehkou úlohu rodičů nebo osob pečujících o dítě. Tato část je modifikována ze známého Sluníčka a je doplněna i o terénní podobu služby, kdy pracovníci mohou docházet do přirozeného prostředí rodinky. Klientské rodinky se mohou obrátit na sociální pracovníci, ale i na psychologa a další pracovníky. Významnou událostí této služby bylo uskutečnění pětidenního Tábora Pět P v Býkově (u Krnova), kde se zúčastnilo devět dvojic a celkem dvacet pět osob.⁷⁰

Eurotopia Opava o.p.s.

Eurotopia je nestátní neziskovou organizací působící v opavském regionu od roku 1999. Organizace byla založena s cílem poskytovat služby, které se týkají oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Kromě poskytování sociální sužeb a volnočasových aktivit se věnuje oblasti vzdělávání dětí, mládeže a dospělých.

V roce 2009 organizace v Opavě provozovala:

Klub Modrá kočka

Klub Modrá kočka bylo nízkoprahové zařízení pro děti do 15 let. Klub sídlil na Hradecké ulici č. 16. Byl určen především dětem, které zažívaly nepříznivé sociální situace (konfliktní společenské situace, obtížné životní události, omezující životní podmínky) nebo jimi byly ohroženy.

Děti si mohly do klubu přijít popovídat s pracovníky, zahrát si fotbal, ping-pong, deskové hry (Osadníci, Dostihy a sázky, Carcassone a další), využít internet nebo posedět a v klidu si vypít šálek čaje v čajovně či při filmovém klubu. Několikrát týdně byl připravený program – diskusní kluby, globální výchova, výtvarné ateliéry, komunikační hry, preventivní programy, čajovny a podobně. Cílem klubu bylo nabídnout pomoc a podporu pro zvládnutí obtížných životních situací (vytvářet podmínky k řešení této nepříznivé situace), nabídnout bezpečný prostor pro trávení volného času (zabezpečit nezbytnou psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit). Dále pak realizovat preventivní programy a tím snižovat riziko páchání trestné činnosti, umožnit integraci dětí z různých skupin (podporovat sociální začlenění do skupiny vrstevníků

⁷⁰ <http://elimopava.cz/elim/>

i do společnosti, včetně zapojení do dění místní komunity) a zabezpečit zvýšení sociálních schopností a dovedností.

Klub pro děti v rámci včasné péče Koťátko

Byl určen pro předškolní děti, zejména ve věku 5–7 let ze sociálně znevýhodněného prostředí a děti z rodin, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. Klub byl provozován v prostorách ZŠ Dvořákovy Sady. V rámci klubu organizace realizovala pracovní výchovnou činnost s dětmi s cílem rozvíjet a upevňovat jejich schopnosti a dovednosti (zejména motorické, psychické a sociální).

V roce 2009 probíhala činnost klubu pravidelně 4x týdně, vždy pondělí až čtvrtek 12:30–15:00 hod. a jeho provoz byl zajištěn zkušeným sociálním nebo pedagogickým pracovníkem. V rámci klubu byl realizován komplexní výchovně vzdělávací program rozvíjející kreativitu dětí, využívající arteterapeutických prvků, her a pohybových aktivit a obecně metod předškolní pedagogiky. Na činnost klubu úzce navazovala spolupráce s rodiči dětí, kteří se přímo podíleli na dalších klubových činnostech.

Poradenské středisko EUROTOPIA

Poradenské středisko Eurotopia vzniklo v červenci 2009 a služby střediska začaly být poskytovány od 1. 10. 2009. V začátcích fungování střediska došlo ke změně sídla. Nejdříve byla služba poskytována na Rybářské ulici, od počátku roku 2010 byla přemístěna na uživatelsky přístupnější místo na Zápčalovu ulici 27 v Opavě. Poradenské středisko bylo určeno pro klienty z Opavy a okolí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci nebo jsou takovou situací ohroženi.

Jednalo se zejména o konfliktní nebo krizové společenské situace, obtížné životní události a omezující životní podmínky. Cílové skupiny klientů zahrnovaly zejména rodiny s dětmi, etnické menšiny a osoby v krizi.

Hlavními oblastmi poskytování pomoci byly zejména – půjčky, zadlužení a exekuce, pracovní-právní vztahy, bydlení, nezaměstnanost nebo ohrožení nezaměstnaností, sociální dávky a systém sociálních služeb, potíže týkající se partnerských vztahů a rodinného soužití, diskriminace, vzdělání a jeho nabídka, zprostředkování návazných služeb.

Dalšími službami, které organizace poskytovala, byly zejména:

- Terénní sociální práce s rodinami
- Preventivní programy pro ZŠ a SŠ
- Adaptační programy pro ZŠ a SŠ
- Interkulturní vzdělávání pro ZŠ a SŠ

- Doučování dětí ve spolupráci se studenty VŠ
- Volnočasové aktivity pro děti a mládež – výtvarné ateliéry, taneční kroužky, sportovní turnaje, soutěže
- Pobyty a výlety pro rodiče s dětmi
- Zážitkové programy
- Regionální muzeum Joy Adamsonové s návaznými aktivitami
- Nízkoprahový klub CARAVAN v Krnově

V roce 2009 organizace realizovala tyto projekty:

Projekt "Kulturní aktivity pro romské děti"

Cílem projektu bylo zprostředkovat dětem a mladým lidem z romských rodin žijících v regionu multikulturní a integrační kulturně-vzdělávací aktivity a dále rozvoj jejich potenciálu formou pěvecké, taneční a výtvarné soutěže a vystoupení romských hudebních skupin. Důležitým aspektem byla kromě vlastní činnosti dětí prezentace romské kultury a její propojení s kulturou majority. Cílem bylo seznámení veřejnosti s romskou kulturou, což výrazně přispívá k integraci romské komunity, a podpora angažovaného života v komunitě. Projekt nabídl možnost nejen rozvíjet vlastní potenciál romských dětí a rodin, ale především podpořil setkávání dětí a mladých lidí z majoritní společnosti s romskými dětmi a mládeží a umožnil rozvíjet a přijímat různorodost jako pozitivní jev a vnímat rozdíly mezi lidmi jako přínosné.

Projekt "Pavučina – rovné příležitosti při vzdělávání romských dětí na Opavsku"

V září 2008 začala organizace s realizací projektu zaměřeného na podporu romských dětí a jejich rodičů. Cílem projektu bylo především posílení rovných příležitostí při vzdělávání romských dětí. Projekt trval do srpna 2009, byl realizován díky podpoře Evropské unie v rámci programu Transition Facility. Hlavní činnosti se orientovaly na průběh vzdělávání, poradenství a na různé typy podpůrných vzdělávacích služeb podle věku dětí. Jednotlivé aktivity v rámci projektu zahrnovaly vytvoření klubu pro předškolní děti v rámci včasné péče a nové místo terénního pracovníka včasné péče pro matky s dětmi. Další aktivity byly směřovány do rodin – šlo o doučování romských dětí a jejich přípravu na vyučování, poradenství pro rodiny a návazné volnočasové programy pro celé rodiny. Činnosti probíhaly v úzké spolupráci se školami, a to nejen při zajištění doučování dětí.

Důležitou součástí projektu byly programy interkulturního vzdělávání pro školní kolektivy. Díky nim se žáci učili pracovat s předsudky a stereotypy a dále rozvíjet

schopnosti komunikace, spolupráce a týmové práce. Děti získávaly základní informace o etnických skupinách žijících na území ČR, část programu se věnovala také romské kultuře a romským dětem na školách. Programy byly doplněny řadou cvičení, modelových situací k procvičování a her. Romská kultura byla v rámci projektu prezentována nejen samotnou činností dětí, ale také sérií uměleckých soutěží a přehlídek – taneční, pěvecké či výtvarné, se zapojením škol a široké veřejnosti. Tyto akce přispívaly k seznámení veřejnosti s prvky romské kultury, navíc děti dostávaly příležitost ukázat své dovednosti a změřit své síly s vrstevníky.

Projekt "Modrá kočka pomáhá a baví"

Cílem projektu bylo zapojit děti a mladé lidi z nízkoprahového klubu do zlepšování prostředí ve městě, ve kterém klub působí. Aktivity byly zaměřeny na úklid, úpravu a dovybavení zahrady, kterou využívají neziskové organizace pro uživatele služeb v rámci preventivních aktivit. Dalším z cílů byla realizace taneční přehlídky, vystoupení romských hudebních skupin pro veřejnost a s tím spojená veřejná výuka tanců. Důležitým aspektem byla kromě vlastní činnosti dětí prezentace romské kultury a její propojení s kulturou majority. Jedním z cílů bylo seznámení veřejnosti s romskou kulturou, což výrazně přispívá k integraci romské komunity, a podpora angažovaného života v komunitě.

Projekt "Kdo si hraje, nezlobí"

Cílem projektu bylo rozšířit nabídku volnočasových aktivit v regionu a zpřístupnit ji také neorganizovaným dětem a dětem ze sociálně slabých rodin. Obsahem byly následující aktivity: Klub Koťátko, pobyty, výlety, výtvarné ateliéry, sportovní odpoledne a taneční odpoledne pro děti se zapojením rodičů.

Projekt "Hurá do života"

Cílem projektu bylo posílení příležitostí při mimoškolním vzdělávání romských dětí. Projekt dětem nabízel mimoškolní aktivity nenásilnou a zajímavou formou, řešil doučování těchto dětí, jejich předškolní přípravu a napomáhal integraci. Doučující studenti kromě samotné přípravy dětí na školu podpořili lepší komunikaci mezi skupinami, odstranili bariéry, nedůvěru a napomohli začleňování dětí do společnosti a řešení problémů. Projekt přispěl ke zvýšení školní úspěšnosti dětí, a tím k lepšímu začlenění dětí i jejich rodin do společnosti.⁷¹

⁷¹ Výroční zpráva Eurotopia Opava za rok 2009

Další organizace

Dalšími organizacemi, které poskytovaly sociální služby na Opavsku, byly např. Azylový dům Samaritán + Domov pro matky s dětmi, Fond ohrožených dětí, Anima Viva, Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, Klub přátel tělesně postižených dětí, Slezská diakonie, Speciální pedagogické centrum SRDCE, Středisko rané péče, Dětský domov Opava, Diagnostický ústav pro mládež, Domov Bílá Opava, Seniorcentrum Opava, Domov sv. Zdislavy, FOKUS Opava, Marianum, MEDEA, INTEGRA, KAFIRA aj.

Den sociálních služeb

V první polovině září se na Horním náměstí uskutečnila akce Dny partnerství 2009 aneb **Den sociálních služeb**. Během celého dne se prezentovalo na třicet organizací, které v Opavě poskytují sociální služby, chráněné dílny a podobné aktivity. Lidé měli možnost podělit se o své zkušenosti se zástupci organizací, požádat o radu, seznámit se s různými pomůckami pro zdravotně postižené či si koupit výrobky, které organizace nabízely. Připraven byl také bohatý doprovodný program, při němž vystoupila téměř desítka účinkujících včetně těch, kteří sociální služby užívají. Akce byla spolufinancovaná Moravskoslezským krajem.⁷²

⁷² Hláska č. 9/2009, str. 7

SPORT

Rok 2009 byl nabitý sportovními událostmi. Ke každoročně pořádaným patřily opět např. závod na horských kolech Silesia Bike Marathon, kulturistická show Grand Prix Pepa či pravidelné vyjíždky na in-line bruslích pro širokou veřejnost Blade Nights Oplajn. V tomto roce se také výtečně dařilo opavské atletice a to jak v závodech jednotlivců, tak i družstev, a po delší době o sobě opět dali vědět skvělými výsledky zástupci bojových umění.

Bojová umění

Opavské školy bojových umění se představily v lednu na **galavečeru** v hale na Mařádkově ulici. Akci připravily školy SKP Seitedo a Taekwon-Do ITF Opava ve spolupráci s městem Opava. Diváci viděli ukázky různých stylů karate, korejského taekwon-da, juda, aikida, boxu, muay thai či třeba souboje ve stylu izraelské sebeobrany Krav maga.⁷³

Box

Mladý talent opavského boxu **Alexandr Schreiber** se stal v květnu čerstvým **vicemistrem České republiky** v kategorii do 54 kilogramů. Teprve osmnáctiletý sportovec překvapil v pražském hotelu Hilton většinu horkých favoritů a až ve finále podlehl českému reprezentantovi Patriku Velkému. Za velkým úspěchem stojí i trenérská ruka trojnásobného českého šampióna Josefa Pröschla. Do letošního léta nastupoval Schreiber za opavský BC Baláž, nyní bude pravděpodobně hostovat v Ostravě.⁷⁴

Taekwon-Do

Adéla Grodová a Lucie Zedková uspěly na **Mistrovství světa v Taekwon-Do I.T.F.**, které se konalo v polovině října v ruském Petrohradu. V boji s velkou konkurencí jako první získala bronzovou medaili **Adéla Grodová** v disciplíně technické sestavy, kategorie I. Dan. **Lucie Zedková** se zisku medaile dočkala až v týmových soutěžích. Jako první bylo zlato ze speciálního přerážení, kde výrazně napomohla ve finálovém rozstřelu technikou nomo chagi (kop ve výskoku do dálky s přerážením desky) a poté

⁷³ Hláska č. 1/2009, str. 23

⁷⁴ Hláska č. 7/2009, str. 6

zisk bronzové medaile v silovém přerážení. Celkově česká dvacetičlenná výprava získala 3 zlaté, 3 stříbrné a 5 bronzových medailí a stala se tak třetím nejúspěšnějším státem mistrovství světa.⁷⁵

Opavští taekwondisté se přihlásili na mezinárodní soutěž **Czech open 2009** v kickboxu, která se konala v sobotu 12. září v Praze. Soutěž pořádal český svaz fullkontaktu, jehož pravidla umožňují účast všech bojových umění. Soutěžící si tak poprvé vyzkoušeli disciplíny semikontakt a lightkontakt. Opavský tým tvořili junioři Beáta Paláčková, Martin Žídek a senioři Marek Vinárek a Lukáš Martiník, kteří jsou také trenéry opavské školy. **Beáta Paláčková** získala první místo ve své váhové kategorii do 60 kg, **Lukáš Martiník** ve váhové kategorii do 94 kg obsadil 3. místo a **Marek Vinárek** 2. místo.⁷⁶

Atletika

Slezská laťka

V polovině ledna hostila tělocvična na Tyršově stadionu 37. ročník tradičního skokanského mítinku **Slezská laťka**. Akce se zúčastnili nejen sportovci ze Slezska a Moravy, ale také mladí polští tyčkaři z oddílu UKS Olymp Mazancowice. Rekord mítinku překonala polská závodnice **Natalia Krupinska** výkonem 363 cm. Ve skoku o tyči mužů zvítězil domácí **Jakub Šimeček** výkonem 417 cm. Ve skoku vysokém mužů vyhrál frýdeckomístecký **Michal Štefek** výkonem 180 cm a ve výšce žen kralovala vítkovická **Lea Silnicová**.⁷⁷

Nejúspěšnější sportovec roku 2008

Nejúspěšnějším sportovcem roku 2008, vyhlášeným v únoru 2009 v **anketě Okresního svazu ČSTV** v Opavě, se stal atlet **Jakub Holuša**. Mladík, který je mistrem republiky v běhu na 800 metrů a zúčastnil se olympiády v Pekingu, zvítězil v kategorii jednotlivců s výrazným náskokem 190 bodů. Slavnostní předávání cen ve Slezském divadle proběhlo na konci února a mělo spád a švih. Večer moderovala bývalá evropská miss Monika Žídková a zúčastnila se jej řada významných hostů z oblasti sportu i veřejné sféry. Nejlepší zdravotně postiženou sportovkyní byla vyhlášena česká atletická reprezentantka a paralympionička **Nela Zabloudilová**. Trenérskou osobností byl zvolen hokejový kouč **Kamil Konečný** a tyčkař **Jan Kudlička**, desátý z olympiády

⁷⁵ Hláska č. 10/2009, str. 10

⁷⁶ Hláska č. 9/2009, str. 24

⁷⁷ Hláska č. 2/2009, str. 24

z Pekingu, získal cenu pro nejlepšího sportovce – olympionika. V kategorii družstev zvítězili o prsa basketbalisté BK Opava nad volejbalisty. Kategorie jednotlivců byla pestrou přehlídkou mnohdy zcela různorodých sportů a disciplín. Za zlatým Jakubem Holušou následovala několikanásobná mistryně Evropy v taekwondu **Lucie Zedková** a mistr světa v travním lyžování **Jan Gardavský**.⁷⁸

Pohár Alfréda Janeckého

Opavská **ZŠ Englišova** potvrdila pověst suveréna mezi sportovními třídami celé republiky. Už poosmnácté získala **Pohár Alfréda Janeckého**, který vybojovala na celostátním finále Poháru Rozhlasu. Pohár symbolicky předal vítězům trojnásobný olympijský vítěz a nejlepší oštěpař všech dob Jan Železný. Cesta ke sportovnímu úspěchu byla založena na vyrovnanosti všech školních družstev. Mladší žáci obsadili v Třebíči 1. místo, mladší žákyně 2. místo, starší žáci 3. místo a starší žákyně byly páté v ČR. O zasloužený triumf se postaralo všech 40 žáků. O další opavský úspěch se postarala v kategorii městských škol ještě ZŠ Kylešovice. Družstvo vedené V. Kondrlou zvítězilo v kategorii mladších žáků.

Atletický čtyřboj

V posledních květnových dnech se utkali starší žáci z celého MS kraje v atletickém čtyřboji na Tyršově stadionu. Družstvo chlapců ze **ZŠ E. Beneše** získalo 1. místo a dívky obhájily stříbrnou pozici. Z republikového finále si chlapci přivezli 5. místo a jejich spolužačky obsadily třinácté.⁷⁹

Mistrovství ČR juniorů a dorostu

Po roční pauze se opavští juniorští atleti vrátili na nejvyšší příčku v České republice. Příští rok budou ve společnosti 8 nejlepších evropských klubů opět reprezentovat Českou republiku na Evropském poháru mistrů evropských zemí. **Atleti opavského Sokola** postoupili jako jediní v republice hned do pěti finálových kategorií mistrovství republiky. Vedle zlatých juniorů to byla družstva dorostenek, dorostenců, starších žáků i starších žákyň. Tři z těchto čtyř družstev se dokázala umístit mezi nejlepší pětici České republiky. O vítězství a postup juniorů do evropského klání se bojovalo až do poslední disciplíny – štafet. Ty znamenaly důležitý bodový zisk, díky kterému porazila Opava o sedm bodů ASK Slavii Praha a o 39 bodů třetí Trutnov.

Mistrovství se zúčastnilo devět nejlepších českých týmů. O skvělý úspěch opavských mladíků se zasloužil vyrovnaný a všestranně připravený tým vedený trenérem

⁷⁸ Hláska č. 3/2009, str. 24

⁷⁹ Hláska č. 7/2009, str. 7

Korbelem. Nejlepším závodníkem byl **Petr Lichý**, jehož domácím oddílem je opavský Slezan, ale Sokolu vypomáhal při týmových soutěžích (více o jeho výkonech na sportovní straně Hlásky). Petr Lichý zvítězil v běhu na 400 m (48,72 s) a byl dvakrát třetí (na 100 m – 11,29 s a 200 m – 22,14 s). Další vítězství získali P. Rucký (3000 m přek. – 10:28,47 min.), J. Chlebík (skok o tyči – 475 cm) a štafeta na 4x400 m v sestavě P. Lichý, P. Schindler, M. Štefek a Š. Michna (3:19,04 min.). Druzí byli L. Kunc (trojskok – 14,25 m), M. Lukáš (oštěp – 62,47 m) a F. Jalový (1500 m – 4:10,49 min.). Třetí místa přidali 2x M. Štefek (skok o tyči – 420 cm, a dálka – 701 cm), F. Čermák (oštěp – 61,49 m) a A. Stupski (hod kladivem – 51,11 m). „Potěšující je, že většina opor bude v příštím roce ještě juniorského věku a má šanci získat další ocenění na Evropském poháru mistrů,” říká trenér Sokola Jan Škrabal. Pod skvělým úspěchem opavské atletiky se především podepsali trenéři: M. Mařádek, J. Škrabal, J. Heim, L. Kummer, J. Lesák, L. Král. Dorostenky skončily na mistrovství čtvrté, titul patřil Táboru. V jednotlivých disciplínách obsadily 1. místa B. Blahutová (1500 m) a K. Schweidlerová (800 m), druhé skončily L. Košárková (100 m), V. Matyščáková (výška), A. Selníková (3000 m chůze) a A. Molek (tyč), třetí byly V. Kleslová (oštěp), L. Holušová (3000 m chůze) a L. Košárková (trojskok). Starší žáci získali také bramborové medaile. Zvítězit dokázal jen F. Veselouš, druhý byl M. Lampa (oba na 3000 m chůze), třetí příčky obsadili M. Kaštovský (oštěp), M. Hlaváček (1500 m), P. Musila (1500 m přek.) a štafeta 4x60 m M. Nagy, O. Vystrk, D. Glabazňa, M. Kaštovský. Titul patřil Kladnu. Dorostenci byli oslabeni o nejlepší závodníky, kteří pomáhali juniorům k mistrovskému titulu, a tak na ně zbylo po vyrovnaném boji páté místo. Zlato vybojovala Ostrava. První místa získali T. Vystrk (800 m), M. Heindl (výška) a O. Chýlek (3000 m chůze) a štafety na 4x100 m ve složení O. Honka, D. Bělíca, J. Horák a T. Šmatlák i na 4x400 m T. Vystrk, L. Němec, T. Friedel a T. Šmatlák. Druhý byl O. Honka (tyč). Většina úspěšných závodníků, kteří se na mistrovství prosadili, jsou odchovanci Základní školy na Englišově ulici.⁸⁰

Gymnastika

Mladé opavské gymnastky se proboujaly mezi světovou elitou. Na mistrovství světa v **estetické skupinové gymnastice**, které se konalo v ruském Rostovu, se jim podařilo dostat až mezi nejužší finálovou desítku. Juniorskému družstvu **GK TJ Sokol Opava** se v lednu podařilo zvítězit na mistrovství České republiky v Brně a získalo tak

⁸⁰ Hláška č. 10/2009, str. 10

možnost reprezentovat republiku na tomto světovém klání. V závěrečné části se juniorky utkaly s největšími favoritkami z Ruska, Ukrajiny, Estonska, Finska a dalšími. V celkovém hodnocení získaly 9. místo, což je obrovským úspěchem.⁸¹

Finále poháru AŠSK ČR

Opavská víceúčelová hala hostila ve druhé polovině dubna republikové **finále poháru AŠSK ČR** „O nejlepší pohybovou skladbu“. Do Opavy se sjeli medailisté krajských kol z 25 škol z celé republiky. Opavské školy se předvedly v tom nejlepším světle a ukázaly sílu opavské gymnastiky. Kategorii I. stupně ZŠ opavské děti zcela ovládly. Nejlepší byli „Krtci“ ze ZŠ Opava, Šrámkova, 3. skončila ZŠ Opava, Vrchní se skladbou „Na louce u včelích medvídků“ a 4. byla ZŠ Opava, Englišova se skladbou „Kámen, nůžky, papír“. Englišova si navíc odnesla cenu za nejoriginálnější skladbu. V kategorii II. stupně ZŠ zcela zaslouženě zvítězila ZŠ Englišova se skladbou „Noty“ a těsně pod stupni vítězů skončila na 4. místě skladba „Zuby“ v podání ZŠ Opava, Šrámkova. Na organizaci akce se podíleli zástupci OR AŠSK Opava a ZŠ Englišova.⁸²

Fotbal

SFC Opava

Sedmým místem se mohli v červnu po ukončené druholigové sezoně pochlubit opavští fotbalisté. Vzhledem ke kvalitě kádru to bylo rozhodně málo. Svěřencům kouče Látala se nepodařilo vylepšit umístění z první poloviny soutěže. Na jaře totálně selhali ve venkovních zápasech, a proto se nedokázali odlepit od středu tabulky. Slezané doplatili v úvodu na obtížný los a nepochopitelné selhání v domácích duelech s Jihlavou a Třincem, kdy dopustili dokonalý obrat skóre. Deváté kolo se stalo osudným pro oblíbeného kouče **Jiřího Nečka**. Po fiasku na pražské Dukle jej u trenérského kormidla vystřídal **Radoslav Látal** ověnčený řadou hráčských úspěchů. Ten přebíral mužstvo na nelichotivé jedenácté pozici s pouhým třibodovým náskokem před posledními Vítkovicemi.

Na lepší časy se začalo blýskat od dvanáctého kola. Z posledních pěti zápasů Slezané vydolovali obdivuhodných třináct bodů a vystoupali až na sedmé místo v tabulce. Přes zimu dostal určitých změn i hráčský kádr. Citelným oslabením se ukázal odchod **Františka Metelky**, kterému se nepodařilo prodloužit hostování z ostravského Baníku. Kabina naopak přivítala novou tvář z Olomouce – **Martina Pulkerta**. Z Frýdku-Místku

⁸¹ Hláska č. 4/2009, str. 24

⁸² Hláska č. 5/2009, str. 10

navíc hlásil návrat **Martin Uvíra**. Do jarních bodů vstoupila Opava bez **Pavla Šultese**, který marodil se zlomeninou zánártní kůstky. Absence důrazného útočníka byla cítit. V soubojích s Hradcem Králové a Jihlavou totiž vyšli naši střelci naprázdno. První jarní tříbodový zisk si Slezané připsali v 19. kole. Při kanonádě s Ústím nad Labem slavili výhru 4:3. Následovaly smolné remízy v Třinci a doma s HFK Olomouc. Především Hanáky měli svěřenci trenéra Látala doslova na lopatě, ale po festivalu neproměněných šancí brali pouze bod. Z kategorie šťastných byla naopak plichta v Mostě, která tým nastartovala ke zlepšeným výkonům. Bohužel pouze v domácím prostředí.

Oku diváka lahodil především vítězný zápas s pražskou Duklou. Hlavní roli při něm představoval navrátilce do sestavy **Pavel Šultes**. Opava rázem poskočila na šestou příčku se sedmihodinovým mankem na druhou Čáslav, kde zajížděla následný víkend. Postupové naděje Slezanů ovšem družina kouče Koubka sfoukla jako svíčku. Po porážce 0:2 s Čáslaví narostla ztráta na rovných deset bodů. Výkony doma a venku se nadále lišily jako noc a den. Stadion v Městských sadech postupně opouštěly zklamane celky Vítkovic, Fulneku a Karviné. Opava udivovala ofenzivní hrou, která jí přinesla devět bodů při fantastickém skóre 9:0. Za hranicemi našeho města to už slavné nebylo. Těsně podlehla Sokolovu, vyhořela jako papírový drak s pražskou rezervou a v posledních sekundách ztratila remízu na Slovácku. Celkově se tedy zabrzдила na sedmém místě se 43 body a aktivním skóre 44:38. V domácím prostředí patřili Slezané k nejlepší trojici, venkovní vystoupení by potřebovali vylepšit. Hned po Sokolovu a Karviné nastřílela Opava nejvyšší počet branek. Činilo se především útočné duo **Halaška – Šultes**, které zatížilo konta soupeřů dohromady osmnácti brankami.⁸³

Libor Kozák

Velký talent opavské kopané **Libor Kozák** se stal prvním odchovancem opavské kopané, který nastoupil v zápase nejvyšší italské soutěže. Mladý útočník, který od léta 2008 hraje za **Lazio Řím**, si svůj velký debut odbyl v jednom z nejprestižnějších zápasů roku – proti vítězi letošního ročníku Interu Milán. Na trávník vyběhl 2. května, když v 85. minutě střídal argentinského borce Mauro Zaráteho (útočníka, který pomohl Laziu vystřílet letošní italský pohár). Během května se ještě objevil v dalších zápasech, například proti Reggině hrál od 66. minuty a Lazio zvítězilo 1:0. Na premiérový gól v nejvyšší soutěži zatím čeká. Přestup brumovického rodáka do Itálie je největším

⁸³ Region Opavsko, 16. června 2009, str. 24

přestupem v historii opavského fotbalového klubu SFC. Mladý útočník už reprezentoval i Českou republiku, a to ve výběru do 19 let.⁸⁴

Volejbal

Plážový volejbal

Na konci května hostila Opava historicky nejkvalitnější turnaj **v plážovém volejbale**, jaký doposud proběhl v Moravskoslezském kraji. Turnaje se zúčastnila česká špička i silné dvojice ze zahraničí. Hvězdou turnaje byl legendární Brazilec **Franco José Vieira Neto**, se kterým hrál nový spoluhráč, jednadvacetiletý **Roberto Pitta**. Turnaj Série A připravil a organizoval SK Happy Sport Opava. Brazilec Franco je ve světě plážového volejbalu skutečným pojmem. Je mu dvaadvacet, ale stále patří k obávaným hráčům. Dvojnásobný šampión světové série, kterou vyhrál s Roberto Lopesem, byl oceněn v letech 2006 a 2007 jako nejinspirativnější světový hráč a byl oceněn jako osobnost roku. Franco byl původně fotbalový gólman, ale poté, co se mu nepodařilo stát se v týmu jedničkou, začal se věnovat volejbalu. Stal se z něj jeden z nejpopulárnějších a nejuznávanějších hráčů, který vyhrál 16 světových turnajů a v dalších 14 byl ve finále. Mimo jiné se významně zasloužil o zařazení plážového volejbalu mezi olympijské sporty. Na olympiádu v Atlantě byl nasazen jako jednička. Celou světovou špičku porazil i ve 40 letech, a to na turnaji v Marseille, loni na Mallorce byl třetí. Všechny jeho opavské zápasy patřily k nejsledovanějším a vynikajícími výkony si mnohokrát vysloužil bouřlivý aplaus zdejších fanoušků. Franco s Pittem byli favority, ale nakonec turnaj nevyhráli. Po velkém finálovém boji si vítězství připsal současný druhý nejlepší český pár: **Přemysl Kubala** a **Petr Beneš**. Ženský turnaj vyhrály **Kristýna Kolocová** a **Markéta Sluková**.⁸⁵

Úspěch žáků

Žáci 6. a 7. tříd **ZŠ Englišova** dosáhli výrazného úspěchu i na republikovém finále ve volejbale smíšených družstev. Engliška vyhrála bez porážky základní skupinu a pod vedením učitelky M. Kudělové překvapivě vybojovala 2. místo. **Republikového finále v Hradci Králové** se zúčastnili D. Klinger, J. Pavlík, T. Čermák, L. Démar, A. Halátková, V. Magnusková, K. Melová a V. Černíková.

⁸⁴ Hláska č. 6/2009, str. 10

⁸⁵ Tamtéž, str. 24

Ukončení volejbalové extraligy

Finanční krize si vyžádala své první hmatatelné oběti ve sportu. Nejúspěšnější míčový sport posledních let – volejbal – **skončil své extraligové působení**. Mužská volejbalová extraliga bude v příští sezóně bez Opavy, tedy celku, který hrál v roce 2009 o medaile. Rozhodnutí přišlo ze dne na den. Pro fanoušky to byl šok v podobě ztráty oblíbeného klubu, pro postižené hráče a trenéry ztráta zaměstnání. Že má většina z nich rodiny, které musí žít, je úplně jasné. Dle vyjádření trenéra **Martina Demara** finanční problémy slezského klubu nepřišly jako blesk z čistého nebe. Problémy byly už v předešlé sezóně, kdy hráči a trenéři nebyli doplaceni, ale volejbal chtěli pro Opavu zachránit. Podle ředitele klubu **Lubomíra Rabinského** byla na vině ukončení extraligového působení volejbalového celku nemožnost sehnat dostatek sponzorů na zajištění chodu klubu.⁸⁶

Basketbal

BK Opava

První extraligová sezona se po několika letech absence opavským basketbalistům vydařila. Po loňském postupu z první ligy většina příznivců očekávala, že opavský celek bude spíše bojovat o udržení, než usilovat o postup do play-off. Před sezonou přišly do týmu posily v podobě **Marka Štece, Ondřeje Šošky a Tomáše Hrubého** a v jeho průběhu posílil Opavu ještě **Jakub Blažek**. Již vstup měli naši hráči skvělý, když dokázali porazit silné celky Pardubic, Ostravy, Prostějova a USK Praha. V tabulce se poměrně dlouho pohybovali spíše ve středu s reálnou šancí na postup do vyřazovacích bojů. Přišla však zranění některých klíčových hráčů, pokles formy od 22. kola dokázali v jedenácti následujících zápasech pouze jednou vyhrát. Tato katastrofální série poslala Opavu na poslední místo tabulky Mattoni NBL a zdálo se, že sen o play-off zůstane pouze snem.

Přišlo však domácí utkání s Novým Jičínem a naši po skvělém výkonu překvapivě favorita porazili. Tato výhra svěřence **Davida Klapetka** doslova nakopla a v posledních deseti zápasech dokázali naši hráči zvítězit osmkrát. Tato vítězná šňůra katapultovala opavský celek na konečné sedmé místo a zajistila jim postup do play-off. Čtvrtfinálová série s Novým Jičínem se vyznačovala velkou vyrovnaností, a přestože naši prohráli ve třech zápasech, k úspěchu nebylo daleko. Tým vedený Davidem Klapetkem předváděl, a to hlavně v závěru sezony, atraktivní, nápaditý a rychlý

⁸⁶ Region Opavsko, 19. května 2009, str. 1

basketbal, který musel uspokojit každého fanouška. Trenér se mohl opřít o zkušené hráče jako hrubý, Šoška, Štec, Czudek a Blažek. Výkonem sekundovali mladí hráči Dygrýn, Pumpřla, Čarnecký, Šiřina a Kratochvíl. Mužstvo má velkou budoucnost a rozhodně může v příští sezoně sehrát roli černého koně soutěže.⁸⁷

Opavský basketbalový klub dosáhl v červnu dalšího klubového milníku: v nadcházející sezoně bude mít své zástupce ve dvou nejvyšších českých ligových soutěžích. Druhou velkou klubovou událostí je konec hráčské kariéry vynikajícího reprezentačního rozehrávače a dlouholeté opavské opory **Petra Czudka**. Právě on povede v nové sezoně nováčka první ligy – opavský B tým. O slušných výkonech opavského A mužstva, které v právě skončené sezoně skončilo sedmé, svědčí čtyři reprezentační pozvánky pro hráče. Opavský klub začal v květnu projekt, jehož cílem je přivést do klubu co nejvíce mladých talentů. Několik hráčů a trenér David Klapetek navštívili šest základních škol, kde si s dětmi zatrénovali a zjišťovali, jaký je jejich zájem o basketbal. Na vybraných školách pak po prázdninách vzniknou basketbalové kroužky, na jejichž vedení se budou podílet i samotní hráči.⁸⁸

Orientační běh

Začátkem června proběhlo v Olomouci celorepublikové finále přeboru základních a středních škol v orientačním běhu. V silné konkurenci 391 nejlepších závodníků se nejlépe orientovali opavští žáci **ZŠ Englišova** a po zásluze zvítězili. Nejlepšími jednotlivci byli v kategorii 8.–9. tříd vítěz **Filip Hadač** a stříbrný **Marek Schuster**. Družstvo vedla Eva Kociánová. V kategorii středních škol se umístěním v první desítce mohou pochlubit studenti Slezského gymnázia v Opavě.

Mladí běžci Filip Hadač a Marek Schuster pozvedli opavský orientační běh k nejvyšším metám. Na červencovém **mistrovství Evropy** v Srbsku získali zlaté medaile. Mistrovství se konalo v náročných podmínkách srbského pohoří Kopaonik. Běžci museli zvládat trasy ve výšce 1700 metrů nad mořem. Dorostenec **Filip Hadač** zvítězil v závodě jednotlivců. Hadač společně s **Markem Schusterem** a **Michalem Hubáčkem** pak ještě zvítězili v závodě tříčlenných štafet. Výkony opavských závodníků měly velký dopad pro konečné zúčtování, protože pomohly vynést české

⁸⁷ Region Opavsko, 12. května 2009, str. 20

⁸⁸ Hláska str. 24, č. 7/2009

republiky první místo v celkové soutěži národů: 1. Česká republika 1750 b., 2. Švýcarsko 1640 b., 3. Rusko 1126 b.⁸⁹

Ostatní

Grand Prix Pepa

Desítky závodníků a závodnic ze Švédska, Rakouska, Polska, Lotyšska, Chorvatska, Mexika a dalších zemí se sjely na jedno z nejprestižnějších českých kulturistických klání **Grand Prix Pepa**. Soutěž hostilo Slezské divadlo v Opavě a zaplněné divadlo mohlo vidět řadu mistrů kulturistického sportu. Absolutní vítězství si odvezla trojice **Zrinka Fiser** (Chorvatsko), **Vitalyjs Alexandrovs** (Lotyšsko) a **Elena Sportus** (Lotyšsko). První místa v jednotlivých kategoriích patřila kromě lotyšských závodníků především borcům z Polska a Chorvatska.⁹⁰

Blade Nights Oplajn 2009

Také v roce 2009 byly konány společné vyjížďky noční Opavou na in-line bruslích s názvem **Blade Nights Oplajn 2009**. Velké víkendové akce, které vždy poutaly pozornost města a přiváděly do Opavy desítky návštěvníků z nejrůznějších koutů republiky, se pořádaly v létě vždy při příznivém počasí o sobotách a začínaly ve 21 hodin. První jízda na bruslích tohoto roku proběhla v sobotu 9. května a program začal už ve 20 hodin na Horním náměstí. Pravidelné noční vyjížďky na in-line bruslích Opavou tradičně pořádal Univerzitní sportovní klub SU ve spolupráci se Statutárním městem Opava.

Silesia Bike Merida Marathon

Již podeváté se sjely stovky cyklistů na Horním náměstí, aby ve dvou velkých vlnách vyrazily na trať **Silesia bike Merida marathonu** klikatící se údolím Moravice a dalšími turisticky atraktivními částmi opavského regionu. Závod byl připraven na 16. května a start proběhl tradičně na Horním náměstí. Předstartovní náladu cyklistům i přihlížejícím zpříjemnila hudba i mažoretky. V 9.00 hodin vyjeli bikeři na 90 km dlouhou trať, která má převýšení 2200 m, a to směrem do Kylešovic a dále na Raduň. O hodinu později vyrazili účastníci kratšího závodu na 55 km, jehož převýšení dosahuje 1200 m. Cílem obou závodů byl areál U chovatelů v Opavě-Kylešovicích. Ani letos organizátoři nezapomněli na nejmladší nadšence cyklistiky a měli připraveny

⁸⁹ Hláska č. 8/2009, str. 24

⁹⁰ Hláska č. 10/2009, str. 10

závody s názvem Silesia maratonek. Ty proběhly ve čtyřech kategoriích od nejmenších až po 9. třídu. Vítězem Silesia bike Merida marathonu na trati 55 kilometrů se stal **Martin Haman** (Superior Riders), vítězem 90kilometrového závodu pak **Karel Hartl** (Subway union). Mezi ženami na dlouhé trati kralovala **Lenka Válková** (Cyklo Polách a syn). Závod má dnes už mezinárodní charakter a patří k nejatraktivnějším sportovním akcím na Opavsku.⁹¹

Zimní plavání

Soutěž v zimním plavání na opavském Stříbrném jezeře se konala 21. 3. 2009 a byla spojena se 4. ročníkem **setkání českých a slovenských pokořitelů kanálu La Manche**. Na programu závodů byly tratě 100, 250, 500, 750 metrů. Díky chladnému počasí posledních dní byla teplota vody 3,9 °C, vzduch měl 1 °C. Nedostavili se bohužel všichni, ale celková účast závodníků soutěže byla bohatá.

Na programu závodů, které byly součástí Českého poháru v zimním plavání, byly tratě 100, 250, 500, 750 metrů. Všechny tratě byly s bonifikací, tedy s měřením času a v určeném pořadí. Závodníci na 1.–3. místě obdrželi medaili a diplom. Pro celkového vítěze na trati 750 metrů (muži i ženy dohromady) byl připraven putovní pohár Stříbrného jezera.

Soutěž jednotek sborů dobrovolných hasičů „O putovní pohár primátora města Opavy“

V neděli 17. května 2009 se sjelo do Vávrovic všech třináct hasičských družstev působících na území Statutárního města Opavy, aby si prověřili, jak se v průběhu roku připravili k soutěžní disciplíně **požární útok s vodou**. Tato soutěž se konala poosmé. Již potřetí za sebou se podařilo obhájit vítězství a získat tak putovní pohár primátora města družstvu z Milostovic. V těsném závěsu se umístili hasiči z Vávrovic, kteří již od počátku soutěže nasadili vysokou laťku a zároveň pěkným druhým místem oslavili sté výročí založení vávrovického dobrovolného sboru. Jako třetí v pořadí se umístilo družstvo hasičů z Podvihova.

⁹¹ Hláska č. 5/2009, str. 24, Hláska č. 6/2009, str. 5

Různé

Softballové hřiště

V polovině dubna bylo slavnostně pokřtěno odpalem za ohrazení **nové softballové hřiště** ve sportovním areálu na Staré silnici. Součástí otevření byl i první mužský turnaj na Severní Moravě a ve Slezsku v roce 2009. Pohár vítězů po zásluze skončil v rukách opavského družstva.

Nové hřiště je součástí nového sportovního komplexu, který vznikl namísto bývalého Hliníku. Na otvírací turnaj quick mix cup 2009 přijela čtyři kvalitní mužstva, která změřila síly ve dvoudenním klání. Po prvním dnu se vedlo nejlépe Kostelci nad Orlicí, za kterým následoval Havířov, Opava a Český Těšín. Cesta k opavskému vítězství se rodila až druhý den. Po vítězném souboji mezi 3. a 4. týmem si opavští poradili i s Havířovem 8:5. Z řad Opavy měl na výhře velký podíl **Petr Zavadil**, který předvedl několik vydařených startů v pálkařském boxu. Slezané dominovali i ve finále a Kostelec porazili 9:2. Za zmínku stojí výkon nadporučíka **Radima Schlingera**, který během víkendu odehrál sedm zápasů na pozici chytače a výrazně se svou hrou podílel na úspěchu opavského družstva.⁹²

Město ocenilo trenéry

Město ocenilo čtrnáct uznávaných či úspěšných trenérů, kteří se věnovali, či stále ještě věnují, rozvoji opavských sportovních talentů a sportu jako takovému. Atletickou scénu reprezentovali **Milan Palisa**, který se věnoval celý svůj život atletice a basketbalu a který společně s Danou Zátokovou v roce 1979 založil Velkou cenu města Opavy v hodů oštěpem, **Jiří Lesák** a **Josef Heim**. Za basketbalové působení byli oceněni **Pavel Czudek** a **Antonín Figala**. Dále město poděkovalo **Janu Novákovi** a **Vojtěchu Moravcovi** (oba volejbal), **Jiřímu Christovi** (hokejbal), **Václavu Hromadovi** (šachy), **Janu Bauerovi** (střelba), **Květoslavu Lichému** (orientační běh), **Ivetě Hendrychové** (ZŠ Havlíčkova), spoluorganizátorovi opavských nočních jízd na in-line bruslích **Jiřímu Reichertovi** a za činnost v nevykonnostním sportu **Josefu Štencelovi**. Slavnostní akt proběhl v lednu v aule Slezské univerzity.⁹³

Sportovní den partnerských měst

Po dvou letech se v Opavě opět konal Sportovní den partnerských měst, který Statutární město Opava pořádá pro mladé sportovce. Stejně jako v roce 2007 se akce účastnili sportovci ze tří států a čtyř měst: **Opavy, Katovic, Ratiboře a Liptovského**

⁹² Hláska č. 5/2009, str. 10

⁹³ Hláska č. 1/2009, str. 24

Mikuláše. Sportovci soutěžili v lehké atletice, plavání a malé kopané. Polské děti se významně prosadily v malé kopané a plavání, oproti stejným soutěžím před dvěma lety se výrazněji prosadili mj. atleti a atletky z Liptovského Mikuláše. V příštím roce by se sportovní den měl konat v některém z partnerských měst.⁹⁴

Klub Rejnok

Opavský potápěčský **klub Rejnok** oslavil 50 let svého trvání. Klub byl založen skupinou studentů a učňů, inspirovaných populárními filmy Hanse Hasse a J. Y. Cousteaua. Klub získal postavení zejména na poli průmyslových prací a potápěči Rejnoku pracovali na několika přehradách. Na Kružberku dokázali pomoci tam, kde před nimi selhali profesionální potápěči labsko-oderské plavby. Prováděli práce pro vodní zdroje, správu vodovodů a kanalizací a jiné průmyslové podniky. Pod vedením potápěče Halamíčka vznikl klub, který má dnes více než 50 členů. Zářijové setkání k 50. výročí přišla oslavit řada z těch, kteří stáli u zrodu klubu, jako např. **Ivan Podlášek, Hanuš Vlach, Karel Janík, Jan Hanzl, Václav Gelnar a Václav Ondrášek.**⁹⁵

Olympiáda zdravotně postižených

Kylešovský areál U chovatelů hostil už 29. ročník olympiády pro zdravotně postižené s názvem **Něco pro zdraví.** Do Opavy se sjelo více než sto dvacet závodníků z organizací pro hendikepované. Čtyřčlenná družstva soutěžila v rámci svých možností v disciplínách vyžadujících sílu, trpělivost i obratnost. Například v hodů koštětem, v hodů na přesnost či práci s čínskými tyčinkami. Nejlepších výsledků dosáhlo družstvo z **Opavy 5,** Budišova nad Budišovkou a o třetí místo se dělili Krnov a Družstvo horníků. Akce se zúčastnila i dvě hostující družstva z opavské radnice včetně primátora Zbyňka Stanjury, který pak poblahopřál nejlepším družstvům i jednotlivcům z řad zdravotně postižených. Akci pořádala opavská pobočka Centra pro zdravotně postižené.⁹⁶

Úspěch kuželkářů

Na Mistrovství České republiky zrakově postižených sportovců v kuželkách, které se konalo v polovině května v České Třebové, navázali zrakově postižení kuželkáři TJ Zrapos Opava na loňské úspěchy. **Žofia Škropeková** obhájila s výsledkem 647 bodů loňské prvenství v kategorii B2. **Petr Mrkvička** jel v kategorii B2 rovněž obhajovat

⁹⁴ Hláska č. 9/2009, str. 6

⁹⁵ Tamtéž, str. 6

⁹⁶ Tamtéž, str. 7

zlato. Útok na nejvyšší mety mu sice nevyšel, ale i tak skončil mezi nejlepšími a získal bronzovou medaili. Zlatá pocta mu ale neunikla v soutěži družstev. Letos hostoval v dresu SK Michálkovice ZPS a vyhrál s ním celý ligový ročník.⁹⁷

Velká cena Opavy

Velká cena Opavy CargoHortim byla letos současně pátým kolem Českého skokového poháru (ČSP) a pátým pokračováním soutěže D&J Czech Junior Cup. Probíhala od pátku 19. června do neděle 21. června na kolbišti Jezdeckého klubu v Opavě-Kateřinkách. Třídenní soutěže pod záštitou primátora města Opavy Zbyňka Stanjury gradovaly v neděli na překážkách 140 cm vysokých s finále na 150 cm.

Do Velké ceny nastoupilo šestadvacet dvojic. Do finále postoupilo deset dvojic s nejlepšími výsledky, kde byly také dva bezchybné výkony. Vítězem se stala slovenská dvojice **Andrej Holly s Questorem** před Jiřím Skřivanem s Rytmem CAC Leasing (Stáj Manon) a Igorem Šulekem s Wavo Profitem ze Slovenska. Čtvrtý byl Petr Eim s Cassiliusem (ZH Tlumačov) a pátý opět Jiří Skřivan na koni Mercedes 1 (Stáj Manon).

Současně v probíhající soutěži D&J Czech Junior Cup, do níž se započítávají výsledky z možných startů v pěti soutěžích, zvítězily ex equo **Lenka Vachutková** (JO Dubicko) a **Lucie Strnadlová** (SKL Trojanovice). Třetí byl **Jan Zwinger** (Stáj Mustang Lučina), který v posledních dvou bodovaných soutěžích neshodil, protože všichni koně této stáje byli z nedělních soutěží odvoláni.

⁹⁷ Hláska č. 6/2009, str. 7

DOPRAVA

Komunikace 1 /11 -1 /57

Výstavba dlouho očekávané rychlostní čtyřproudové komunikace I/11-I/57 z Ostravy do Opavy byla konečně zahájena ve středu **25. března 2009**. Umožnil to rozpočet státního fondu dopravní infrastruktury schválený ve výši 84,4 miliardy korun, který má pozitivní dopad na celou silniční dopravu v Moravskoslezském kraji. Svůj podíl na tom, že se silnice začala stavět, má Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57, jehož členové se v záležitosti angažovali. Silnice I/11 v úseku Prodloužená Rudná k hranici okresů Ostrava a Opava bude mít délku 6,5 kilometru. Předpokládané stavební náklady tohoto úseku jsou 3,224 miliardy korun. Komunikace by mohla být uvedena do provozu začátkem roku 2012. Stavební práce na části silnice mezi hranicemi okresů Opava a Ostrava až do Mokřých Lazců v délce 9,758 kilometru byly zahájeny. Náklady na tento úsek dosahují výše 4,741 miliardy korun. Stavba by měla skončit podle předpokladu na podzim roku 2012.

Spojka S1

Bez problémů byla prováděna stavba opavské **spojky S1 od hypermarketu Globus k hypermarketu Kaufland**. Ředitelství silnic a dálnic postupovalo podle schváleného časového harmonogramu a předpokládané ukončení stavby bylo plánováno na začátek roku 2010. Ředitelství silnic a dálnic ale otevřelo spojkou S1 již dne 15. prosince. V tříměsíčním předstihu ji vybudovali pracovníci firmy Skanska. Dvouproudová komunikace v délce necelých dvou kilometrů propojuje silnici I/11 ve směru na Ostravu se silnicí I/56 směrem na Hlučín. Její výstavba přišla na 775 milionů korun.

Obchvat města

Pro východní část severního obchvatu města Opavy už bylo vydáno pravomocné územní rozhodnutí a dokončena je i dokumentace pro stavební povolení. V roce 2009 byly zahájeny výkupy dotyčných pozemků. Město požadovalo, aby stát co nejdříve zahájil výběrové řízení na dodavatele této stavby, jejíž náklady dosahují výše 743 milionu korun. U západní části severního obchvatu města Opavy byl dokončen dokončení investiční záměr. Na zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí byla v městském rozpočtu určena částka 2,5 milionu korun.⁹⁸

⁹⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/tema-novy-tah-na-ostravu-nadeje-pro-opavsko.html

Uzavírka

V červenci začala opravdová zkouška trpělivosti řidičů. V Komárově byl uzavřen hlavní tah z Opavy na Ostravu kvůli opravě mostů a řidiči museli jezdit objíždkami přes Kravaře nebo Raduň. Navíc se stále pracovalo na silnici u opavského Kauflandu. Zejména obyvatelé Raduně několikanásobným provozem rozhodně potěšeni nebyli. Pro řidiče to znamenalo dlouhé fronty a často i více než hodinovou cestu.

Cyklostezky

Opavská radnice připravila několik stavebních úprav, které zlepšily bezpečnost chodců a cyklistů na Ratibořské ulici. Pro větší bezpečnost chodců město vybudovalo tři nové ochranné ostrůvky na přechodech pro chodce. Přechody byly zároveň nasvětleny. Město také v úseku od křižovatky ulice Vrchní až k točně trolejbusů vyznačilo nové samostatné pruhy pro cyklisty.

Pruhy pro cyklisty pomalu v Opavě vytváří souvislé trasy, které protkávají celé město. Na základě všech aktivit, které byly podniknuty k zajištění větší bezpečnosti cyklistů a chodců, Opava obdržela jako jedno ze dvou měst hlavní ocenění ministra dopravy a ministra pro místní rozvoj za rozvoj cyklistiky. Opava je první město v ČR, které dokázalo prosadit a vybudovat cyklistické pruhy na silnici I. třídy (Ratibořská ul.). Ministři ocenili přístup města k přípravě tras a fakt, že město soustavně pracuje se všemi druhy cyklistických tras, tedy například s pruhy vedenými na silnicích, na chodnících, s oddělenými trasami apod.⁹⁹

Městský dopravní podnik

V roce 2009, stejně jako v letech 2004 a 2007, kdy byly provedeny průzkumy kvality služby v Městském dopravním podniku Opava, a.s., byla zjišťována **spokojenost cestujících veřejnosti s činností společnosti**. Průzkum se uskutečnil dne 21. dubna 2009 v celé síti linek MHD provozovaných MDP Opava, a.s. v době od cca. 10 do 18 hodin. Průzkum byl proveden vyškolenými tazateli z řad studentů Pardubické univerzity. Během průzkumu bylo dohromady dotázáno 632 cestujících.

Téměř **90 %** dotázaných cestujících je se službami dopravce **zcela nebo spíše spokojeno**, což svědčí o dobré orientaci podniku na zákazníky. Tato hodnota se od posledního průzkumu v roce 2007 zvýšila a dostala se lehce nad hodnotu z roku 2004. Zatímco u řady jiných dopravců spokojenost v posledních letech nepatrně klesala, v Opavě tomu bylo právě naopak. Celkově odpovídala kvalita nabízených služeb v Opavě požadavkům zákazníků.

⁹⁹ Hláška č. 7/2009, str. 4

S hodnocením vozového parku mohl být MDPO, a.s. zcela spokojen. Byl vyřešen i problém s čistotou vozidel, zaznamenaný při předchozím průzkumu. Pozitivně lze hodnotit kritérium přesnost a spolehlivost, kde došlo od minulého průzkumu ke zvýšení spokojenosti. Zde bylo zaznamenáno nejvíce připomínek k návaznosti spojů. Obdobný posun nastal též u práce a ochoty řidičů, zde ovšem zvýšení spokojenosti nestačilo na posun do prvního kvadrantu. U tohoto kritéria je tedy nadále nutné jednat, neboť jeho relevance zůstává stále vysoká. Posledním negativně hodnoceným kritériem, kde by bylo nutné okamžité zlepšení, byl poměr cena výkon.

Kvalita služeb MDPO byla cestujícími hodnocena velmi dobře se stoupající tendencí. Tento pozitivní vývoj se projevil i v analýze jednotlivých složek služby, kde od roku 2007 ubylo problémových okruhů.

Vyhodnocení slovních přání cestujících zcela korespondovalo s vlastními výsledky průzkumu a jen potvrdilo oblasti, v nichž je nutné zjednat nápravu: návaznost spojů, ochota řidičů a problematika tarifu a odbavení. Žádné další specifické nebo konkrétní oblasti nad rámec dotazníku, v nichž by bylo nutné jednat, z průzkumu nevyplývaly.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ocenění Keramická popelnice

Opava získala v květnu 2009 ocenění Keramická popelnice, protože patřila k pěti měst Moravskoslezského kraje, která v roce 2008 nejpečlivěji třídila a recyklovala komunální odpad. Společnosti EKO-KOM, s.r.o., která už čtvrtým rokem hodnotila výsledky obcí v odděleném sběru a recyklaci komunálních odpadů, zařadila Opavu na 5. nejlepší místo v Moravskoslezském kraji v kategorii obcí nad 4 tisíce obyvatel. V Opavě se odpad třídil do tří základních kontejnerů: na papír, sklo a plast. Sběr nápojových kartonů probíhal z ekonomických důvodů společně s papírem. Tento odpad byl pak následně dotřídován na třídící lince.¹⁰⁰

Deratizace

Opava se v průběhu května 2009 opětovně snažila zbavit potkanů. Kýbl s nástrahami, rukavice, krumpáč a výstražné nálepky. S tímto vybavením vyrazila deratizéřská firma Deratex Zlín do opavských ulic. Podle deratizérů platí pravidlo, že **každý máme svého potkana**. I v Opavě jsou lokality téměř bez potkanů, protože zde nemají vhodný prostor k засídlení, dostatek potravy a vhodné podmínky pro plození svého potomstva. Na druhé straně jsou zde lokality (např. okolí ulic Ratibořská, Rolnická, Olomoucká, Jateční a sídliště A. Sovy), kde jsou potkani pravidelně a kde se také pravidelně budou vždy vyskytovat. Těmto místům musí být potom věnována pravidelná a trvalá pozornost.

Vše je to o znalosti terénu a místních podmínkách. Nástraha je většinou kladena v mikrotenovém obalu, čímž se prodlouží její trvanlivost jak v kanalizaci, tak i při ošetření nor a děr. V letošním roce byly nástrahy položeny do více než 3 000 kanálů. V zelených plochách bylo ošetřeno téměř 70 lokalit s výskytem hlodavců.¹⁰¹

Obnova zeleně

Nové stromořadí vzrostlých lip lemuje od června za Opavou **hranici mezi Českem a Polskem**. Lípy vysadilo město Opava v rámci dlouhodobě připravovaného projektu obnovy zeleně ve volné krajině. Celkem bylo vysázeno **osmačtyřicet lip srdčitých a lip krymských** (*Tilia cordata*, *Tilia euchlora*). Akci připravil odbor hlavního architekta

¹⁰⁰ Hláška č. 2/2009, str. 6

¹⁰¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/deratizer-kazdy-mame-sveho-potkana20090525.html

ve spolupráci s odborem životního prostředí a odborem přípravy a realizace investic.
Výsadba byla provedena v zemědělské krajině a na pozemcích města.¹⁰²

¹⁰² Hláška č. 7/2009, str. 6

ZAMĚSTNANOST

Celkový vývoj zaměstnanosti v Opavě v roce 2009 lze charakterizovat zejména těmito znaky

- trvalý pokles poptávky po nových zaměstnancích
- růst míry nezaměstnanosti v první polovině roku 2009, následná stagnace až do listopadu, v prosinci prudký růst počtu evidovaných nezaměstnaných a zvýšení míry nezaměstnanosti
- velký pohyb uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce během roku (vysoké počty nově evidovaných osob i osob, kterým evidence u úřadu práce skončila)
- podíl uchazečů, kteří po skončení evidence nastoupili do zaměstnání nebo začali samostatně podnikat, v roce 2009 oproti roku 2008 neklesl a zůstal na poměrně vysoké hodnotě průměrně 70 % z celkového počtu uchazečů s ukončenou evidencí
- nárůst počtu osob, které vstupovaly do evidence z titulu ukončení (přerušeni) samostatné výdělečné činnosti a jejichž počet byl v roce 2009 nejvyšší od roku 1999
- růst počtu i podílu osob vykonávajících nekolidující zaměstnání

Zaměstnanost podle odvětví

Proti stavu ke konci roku 2008 se snížil počet zaměstnanců ve firmách o cca 7 %. Z pohledu odvětvové struktury zůstává **nejvyšší počet zaměstnanců**, i přes uvedený pokles, **v odvětvích zpracovatelského průmyslu** (38,5 %), z toho nejvíce v pododvětví výroba základních kovů, hutní zpracování a slévárenství a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení, dále výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků a výroba strojů a zařízení jinde nezařazených. Mezi další nejvíce zastoupená odvětví patří zdravotní a sociální péče, vzdělávání, velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel.

Volná pracovní místa

Vývoj na poptávkové straně trhu práce byl v roce 2009 charakteristický **úbytkem pracovních příležitostí**, který začal již v červnu 2008 a pokračoval prakticky celý následující rok. Citelné úbytky pracovních míst byly zaznamenány hlavně v prvních pěti měsících roku 2009, a i když i dále poptávka po nových zaměstnancích každý

měsíc klesala, od června již mnohem pomaleji. Jen dvakrát během roku pracovních požadavků meziměsíčně přibylo, a to v srpnu a nečekaně pak i v prosinci. Nejvýrazněji se počet snížil v březnu.

Největší poptávka v roce 2009 byla po těchto profesích

- prodavači v obchodech
- číšníci, servírky
- nástrojáři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci
- kuchaři
- zedníci, kameníci, omítkáři
- řidiči nákladních automobilů a tahačů
- obchodní cestující, profesionální poradci v obchodech, obchodní zástupci
- lékaři

Míra nezaměstnanosti

Míra nezaměstnanosti se pohybovala nad průměrnými hodnotami za ČR a současně pod průměrem za Moravskoslezský kraj. Její výše byla **na konci roku 2009 9,69 %** oproti roku 2008, kdy byla hodnota míry nezaměstnanosti na 6,44 %.

V roce 2009 se proti minulým létům zdatně zvýšil počet i podíl uchazečů o zaměstnání s nárokem na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci, který byl v tomto roce nejvyšší za poslední čtyři roky. Při recesi přicházejí do evidence lidé poprvé nebo po dost dlouhé době zaměstnání či výdělečné činnosti. Naopak v době vysoké poptávky po pracovní síle, jak tomu bylo např. v roce 2008 či 2007, vstupovali do evidence hlavně uchazeči, kteří tato kritéria nespĺňovali.

Podporu v nezaměstnanosti pobírala ke konci prosince **jedna třetina celkového počtu osob** evidovaných na úřadu práce. Průměrná výše nároku na podporu v nezaměstnanosti činila 5 361 Kč.

Průměrná **délka evidence** u evidovaných uchazečů, tj. doba od začátku evidence do 31. prosince 2009, byla 508 dnů, tj. **asi 17 měsíců**. Průměrná délka nezaměstnanosti uchazečů vyřazených počítaná od data zařazení do evidence do data vyřazení z evidence ve 4. čtvrtletí 2009 byla 269 dnů (přibližně 9 měsíců).

Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání se poprvé od roku 2002, kdy se každý následující rok věk zvyšoval, ke konci roku snížil a byl **39,1 let u mužů a 38,6 let u žen**. Nejpočetnější skupinou uchazečů podle pětiletých věkových skupin zůstali stále uchazeči 20 až 24letí. Druhou nejpočetnější skupinou byly osoby ve věku 50 až 54 let.

Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání

Téměř polovina ze všech uchazečů o zaměstnání měla **střední odborné vzdělání** (49,7 %), podle typu střední školy se jednalo vesměs o uchazeče s výučním listem. Osob se základním vzděláním popř. bez vzdělání bylo 23,8 %, osob s vysokoškolským vzděláním 4,3 %.

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)

V roce 2009 byly nástroje aktivní politiky zaměstnanosti financovány ze dvou zdrojů: z národních prostředků na APZ a z prostředků Evropského sociálního fondu (ESF).

K řešení zaměstnanosti sloužil projekt pod **názvem „Vzdělávejte se!“**, který byl reakcí na začínající hospodářskou recesi. V roce 2009 byl proti roku 2008 zajímavý posun ve využívání jednotlivých forem APZ ze strany firem. Nejvýraznější změna byla u poskytování příspěvku na společensky účelná pracovní místa, vyhrazená zaměstnavateli (příspěvek ke mzdě). V roce 2009 byl zájem zaměstnavatelů o poskytování uvedeného příspěvku překvapivě výrazně vyšší nežli v roce 2008. Pozitivním výsledkem APZ bylo rovněž umístění vyššího počtu uchazečů o zaměstnání na místa veřejně prospěšných prací. Podařilo se udržet také relativně vysoký zájem uchazečů o zaměstnání o využití příspěvku, který jim úřad práce může poskytnout v případě, že se rozhodnou samostatně podnikat.

Rekvalifikační kurzy

Největší zájem byl v roce 2009 o tyto rekvalifikační kurzy:

- základy podnikání
- obsluha osobního počítače
- základní kurz svařování úřední zkouška dle EN
- pečovatelé a pracovníci sociální péče
- kurzy se zaměřením na obchodní styk se zahraničím v JA
- nspecifické rekvalifikace pro absolventy
- kurzy se zaměřením na jednoduché a podvojně účetnictví

V Opavě bylo k 31. prosinci 2009 evidováno 3 172 uchazečů o práci, míra nezaměstnanosti byla 9,69 %.

Shrnutí – nezaměstnanost v okrese Opava za rok 2009

Nezaměstnanost se v okrese Opava nevyvíjela příznivě již od konce roku 2008. I když byl **meziroční nárůst nezaměstnanosti o 3,0 procentní body druhý nejnižší** v Moravskoslezském kraji (okresy Ostrava a Karviná měly shodně nárůst o 2,9 %), překročila míra koncem roku 2009 již desetiprocentní hranici. Tomuto trendu odpovídal i rostoucí počet uchazečů o zaměstnání.

Hlavní jevy na trhu práce v roce 2009 v okrese Opava

(číselné údaje k 31. 12. 2009 a jejich srovnání s rokem 2008)

- Počet 354 zaměstnavatelů velikostní kategorie nad 25 zaměstnanců se proti roku 2008 snížil o 15.
- Celkový počet zaměstnanců v těchto firmách (34 156) se **meziročně snížil o 2 504 osob**. K nejvyššímu snížení zaměstnanosti došlo u největších firem nad 250 zaměstnanců (-1 529 zaměstnanců), resp. tři zaměstnavatelé se dostali pod spodní hranici 250 zaměstnanců a posunuli se do nižší kategorie.
- U osob vykonávajících samostatně výdělečnou činnost se naopak jejich počet **zvýšil** proti roku 2008 **o 168** na 14 256 ke konci roku 2009.
- Podle odvětví došlo k nejvýraznějším změnám zaměstnanosti v roce 2009 v **pododvětví zpracovatelského průmyslu** (celkem -1 630 osob). S výjimkou výroby základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků se snížily stavy zaměstnanců ve všech zbývajících pododvětvích, z toho nejvíce u výroby základních kovů, hutního zpracování a slévárenství, výroby kovových konstrukcí a kovových výrobků kromě strojů (-345 osob proti prosinci 2008).
- Opačné vývojové trendy jsou mezi počtem uchazečů o zaměstnání a počtem volných pracovních míst – s poklesem na poptávkové straně trhu práce (meziroční snížení počtu volných pracovních míst ze 782 ke konci roku 2008 na 355 ke konci roku 2009) se **zvýšoval počet uchazečů o zaměstnání** (srovnatelně ze 7 032 na 10 026).
- O jedno volné pracovní místo se teoreticky ucházelo dvacet osm uchazečů (oproti devíti uchazečům na jedno volné pracovní místo v roce 2008).
- I přes vysoký počet uchazečů o zaměstnání se poptávka zaměstnavatelů nesečkala s odpovídající nabídkou pracovní síly na trhu práce a **v nabídce zůstala více než polovina míst** (57 %) déle jak tři měsíce (72 % v roce 2008).

- Dočasné omezení odbytu řešili zaměstnavatelé mimo jiné i poskytováním náhrady mzdy v nižší částce. Částečnou nezaměstnanost dle § 209 Zákoníku práce uplatňovalo v roce 2009 celkem dvacet čtyři zaměstnavatelů, resp. dvacet čtyři zaměstnavatelů, u kterých nepůsobí odborová organizace, doručilo na úřad práce žádost o vyplácení náhrady mzdy v nižší částce, z toho šest zaměstnavatelů zaslalo žádost opakovaně.
- Záměr hromadně propouštět (§ 62 Zákoníku práce) nahlásilo na úřad práce v průběhu roku 2009 **celkem osmnáct zaměstnavatelů**, propouštění se dotklo v úhrnu 241 zaměstnanců z okresu Opava.
- Ke konci roku 2009 bylo evidováno celkově **za okres Opava 10 026 uchazečů o zaměstnání**.
- Podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci pobíralo ke konci roku 33 % evidovaných nezaměstnaných, **průměrná výše měsíčního nároku byla 5 361 Kč** (meziročně více o 243 Kč).
- K 31. 12. 2009 činila celková míra nezaměstnanosti 10,5 %. Ve srovnání s Moravskoslezským krajem je okresní míra stále pod jeho hodnotou (12,1 % MSK), ve srovnání s ČR je naopak stále nad celorepublikovým průměrem (9,2 % ČR).
- Míra nezaměstnanosti se v závěru roku 2009 v obcích opavského okresu pohybovala v rozmezí od 6,6 % (obec Dobroslavice) po 39,6 % (obec Čermná ve Slezsku).
- **Počet nově hlášených uchazečů** v roce 2009 (14 063) **byl nejvyšší od roku 1991**, oproti tomu počet uchazečů s ukončenou evidencí na úřadu práce (11 069) byl po roce 2008 druhým nejnižším za posledních deset let.
- Podle jednotlivých důvodů ukončování evidence se zvýšil počet uchazečů umístěných s finanční podporou úřadu práce (v roce 2009 umístěno celkem 889 osob, o 257 více jak před rokem), počet umístěných jinak (celkem 6 730 osob, o 665 více jak před rokem) a počet uchazečů, kteří ukončili evidenci z ostatních důvodů (celkem 2 226 osob, o 248 více jak před rokem). Naopak s poklesem pracovních míst v registru úřadu práce bylo v roce 2009 méně uchazečů umístěno úřadem práce (celkem 1 007 osob, pokles o 81 proti roku 2008), překvapivě méně bylo také vyřazených z evidence pro porušení zákona o zaměstnanosti (celkem 1 106 osob, pokles o 423 proti roku 2008).
- Na území opavského okresu bylo ke konci roku 2009 zaměstnáno dle evidence úřadu práce celkem **433 cizích státních občanů** (723 ke konci roku 2008). Počty zaměstnávaných cizinců včetně občanů Slovenské republiky se meziročně snížily

zhruba na polovinu, k poklesu došlo jak u cizinců, u nichž se povolení k zaměstnání nevyžaduje – zaměstnáno celkem 415 cizích státních příslušníků (634 před rokem), tak u cizinců, kteří k výkonu práce potřebují platné povolení a kterých je v opavském okrese zanedbatelné procento (18 cizinců ke konci roku 2009, meziroční snížení o 71 cizinců).

- Počet uchazečů, kteří jsou v evidenci úřadu práce a souběžně vykonávají nekolidující zaměstnání, se v průběhu roku 2009 zvýšil z 535 v lednu na 1 110 v prosinci.
- Na úseku kontrolní činnosti bylo provedeno u zaměstnavatelů celkem **145 kontrol zaměřených na porušování zákona o zaměstnanosti**, uděleno bylo celkem 53 pokut v celkové výši 518 tisíc Kč.
- Celkové **výdaje úřadu práce** na zaměstnanost za rok 2009 dosáhly objemu 366,7 mil. Kč a proti roku 2008 jsou **vyšší o 132,3 mil. Kč**. Prudký nárůst výdajů způsobily především vysoké částky vyplácené ve formě podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci. Uchazečům s nárokem na podporu bylo vyplaceno bezmála 242 mil. Kč. Proti roku 2008 je tato částka vyšší o 115 mil. Kč. Vyšší výdaje v roce 2009 proti roku 2008 jsou také na aktivní politiku zaměstnanosti, které v roce 2009 činí zhruba 80 mil. Kč (50 mil. Kč v roce 2008). Nárůst finančních prostředků u této výdajové položky byl ovlivněn vyššími částkami vyplácenými z ESF.
- Dlužné mzdy uplatňovalo u úřadu práce v rozsahu a za podmínek stanovených v zákoně č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, celkem třicet jedna zaměstnanců od šesti zaměstnavatelů. Žadatelům bylo vyplaceno 981 tis. Kč (459 tis. Kč vyplaceno v roce 2008).

OBCHOD A SLUŽBY

V roce 2009 patřila Opava k městům s nejvyšším počtem supermarketů a hypermarketů na počet obyvatel v České republice. V Kateřinkách, u výpadovky na Hlučín, již několik let fungoval supermarket **Kaufland**, kolem kterého se vytvořila celá nákupní zóna zahrnující např. prodejny Obi, Jysk, Dráčík, Deichmann aj. Na ulici Ratibořské se nacházel supermarket **Albert** a v bývalém obchodním centru Katka pobočka **Tesca**. **Billa** už několik let fungovala na sídlišti na Rolnické ulici.

Na ulici Těšínské se nacházel supermarket **Lidl**, obchodní **centrum Silesia** a supermarket **Globus**. Naproti nemocnici na Olomoucké ulici to byl hypermarket **Hypernova**, na výpadovce na Krnov supermarket **Tempo**.

Díky těmto velkým nákupním komplexům lidé méně nakupovali v centru města a vlivem klesající poptávky docházelo k uzavírání menších obchodů. V centru nadále fungovaly víceméně pouze čtyři prodejny potravin – na Horním náměstí tradiční obchod **Tempo** (bývalá Jednota), obchod na rohu ulice Kolářské, potraviny na ulici Ostrožná a prodejna **Hruška** v budově obchodního domu Breda.

Centrum města však zůstalo nadále živé, a to díky stále vzrůstajícímu počtu restaurací, kaváren a občerstvení. Jen na Dolním náměstí lze kromě tradiční **Jidelny na Dolňáku** navštívit osm restaurací např. S-bar, restauraci U Bílého koníčka, Středověkou krčmu, restauraci U Kance a jiné.

Lékárny Dr. Max

V centru města bylo možné nalézt pět lékáren, v březnu roku 2009 otevřela svou novou pobočku **lékárna Dr. Max** na rohu Masarykovy třídy. Nová lékárna nabídla zákazníkům relativně nízké ceny produktů, věrnostní bonusové karty, dermocentrum a sekci se specializovaným prodejem přípravků pro ústní hygienu. Další pobočka lékárny byla otevřena 1. dubna na Pekařské ulici.

McDonald's

První pobočka **McDonald's** na Opavsku byla otevřena dne 15. prosince 2009. Tento symbol rychlého stravování vyrostl u obchodního centra Kaufland. Kromě dětského hřiště, které vyrostlo směrem ke Kauflandu, je uvnitř také kavárna McCafé. Opavská pobočka je rozdělena na tři části, dvacet míst je v kavárně, sto jedenáct v samotné

restauraci a deset míst v místnosti pro narozeninové oslavy. Novou práci zde našlo na padesát zaměstnanců.¹⁰³

Labužník

Oblíbená **jidelna Labužník** na Hrnčířské ulici byla v roce 2009 přebudována na bar Retro, který nabídl svým zákazníkům příjemné posezení v čerstvě rekonstruovaných prostorách. Zákazníky velmi oblíbený Labužník nezanikl, jen se přemístil do druhého patra, odkud nabízí společnost Labužník FAST-FOOD s.r.o. své cateringové služby. Další novinkou je v tomtéž domě nekuřácká **restaurace U Tomáše**.

Výstavba supermarketu Lidl

V prostoru bývalého autobazaru za viaduktem na ulici Olomoucké byla v listopadu 2009 zahájena výstavba nového supermarketu Lidl. Lidé z nedaleké ulice Dukelské proti výstavbě protestovali, ale se svými připomínkami neuspěli. Stavba by měla být ukončena v dubnu 2010.¹⁰⁴

ALPINE PRO

Český výrobce outdoorového a ski oblečení, jehož sortimentem je mimo jiné i obuv, batohy, spací pytle a další doplňky, otevřel 7. září 2009 novou prodejnu v Opavě na Horním náměstí č. 58. ALPINE PRO se v roce 2009 stalo partnerem Českého olympijského týmu na čtyřleté období. Poprvé v historii českého olympionismu tak může vzniknout speciální kolekce připravovaná na míru pouze pro olympioniky. Značka představuje pro zákazníky garanci širokého výběru značkových produktů pro všechny druhy aktivit se zárukou příznivého poměru mezi cenou, kvalitou a módním designem.¹⁰⁵

¹⁰³ Region Opavsko, 15. prosince 2009, str. 4

¹⁰⁴ Region Opavsko, 1. prosince 2009, str. 2

¹⁰⁵ Region Opavsko, 29. září 2009, str. 6

FIRMY

Isotra

Nečekaný úspěch zaznamenal opavský výrobce žaluzií ISOTRA na tradičním veletrhu R + T 2009 ve Stuttgartu. Toto prestižní setkání výrobců se uskutečnilo opět po třech letech a tentokrát v nejmodernějším veletržním centru Evropy, otevřeném v roce 2007. Opavská firma tam zaujala zejména stroji na výrobu venkovních a vnitřních žaluzií. ISOTRA, jedna z nejrychleji se rozvíjejících firem na Opavsku, vybudovala svoji reprezentativní expozici vlastními silami bez pomoci realizační agentury. Její nápadité řešení přilákalo mnoho zahraničních zákazníků prakticky ze všech kontinentů. Mnozí z nich však šli takřkajíc najisto, neboť produkty firmy již znali. Velký úspěch zaznamenaly zejména tzv. solární žaluzie ISOTRA ENERGY, využívající sluneční energie k dálkovému ovládání žaluzií. Dvě desítky předběžných poptávek si firma z veletrhu odvezla.

Bivoj a.s.

Společnost Bivoj a.s. je tradiční výrobce masa a masných výrobků. Během svého dlouholetého působení získala řadu prestižních ocenění a certifikací. Jeho výrobky si získaly oblibu u zákazníků na českém i zahraničním trhu. Objemem produkce se řadil mezi největší výrobní kapacity tohoto druhu v ČR. Pečlivý výběr suroviny při nákupu, kvalitní strojní vybavení, odborně školený personál, to vše lze považovat za záruku jakosti výrobku. Celý výrobní proces ve firmě je pod stálým veterinárním dozorem. Informace o kvalitě a jakosti výrobků, které jsou získávány v procesu výroby, se neustále vyhodnocují a následně se využívají ke zkvalitnění a standardizaci výrobků. Společnost zaměstnávala v roce 2009 na 370 pracovníků, měsíční produkce představovala 900 tun masa a masných výrobků. Společnost Bivoj a.s. měla šest prodejen na Opavsku, z toho čtyři přímo v Opavě – na Horním nám. 47, Jateční 23, Nákladní 32 a v Kauflandu na Hlučínské ul.¹⁰⁶

NOWACO

Opavský mrazírenský závod skupiny Nowaco zažil v srpnu 2009 něco jako Velký třesk. Podpisem smlouvy mezi CCMP Capital Advisor adn Bancroft privat Equity LLP a jihoafrickou společností Bidvest o prodeji skupiny Nowaco působící v České republice a na Slovensku nastala také pro opavský závod nová éra. Společnost

¹⁰⁶ Region Opavsko, 3. listopadu 2009, str. 13

Bidvest, která byla založena v JAR, je globálním gigantem. Kromě distribuční společnosti vlastní celou řadu dalších firem po celém světě. Je například největším prodejcem automobilů v JAR, vlastníkem největší prádelny pro nemocnice a není bez zajímavosti, že právě tato firma bude mít na starosti výhradní zajištění cateringového servisu pro nadcházející Mistrovství světa ve fotbale. Jako distributoři gastronomie působí společnosti Bidvest kromě několika zemí EU také v Austrálii, na Novém Zélandu, v Číně, Hong Kongu, Singapuru a Saudské Arábii. Svým obratem za rok 2008 ve výši 17 mld. dolarů a se 105 000 zaměstnanci se řadí mezi největší firmy v JAR a je druhou největší distribuční společností na světě.

Pro společnost Nowaco znamená tato změna prudký vzestup perspektivy do budoucna. Firma, která kromě sídla a závodu v Kralupech n. Vltavou má závody také ve Velkém Meziříčí a v Opavě, zaměstnává v ČR 1 600 pracovníků, z toho v Opavě téměř 500. Velký potenciál tkví zejména v záměru, aby Nowaco Opava dodávalo své výrobky do distribuční sítě ve Velké Británii, Holandsku a Belgii.¹⁰⁷

IVAX

IVAX výrazně snížil množství vypouštěných škodlivin

Komárovskému závodu IVAX se podařilo výrazně snížit množství škodlivin, které továrna vypouští do ovzduší. Díky investici 120 milionů se jen za poslední rok snížilo množství látky dichlormethan, která je považována za možný karcinogen a pro kterou je IVAX pravidelně sledován, více než 12krát. Pro veřejnost opavského regionu je to vynikající zpráva. Přestože rakovinotvorné účinky nebyly u látky dichlormethan prokázány, vedení společnosti se rozhodlo již před čtyřmi lety zaměřit se na snižování obsahu této potenciálně nebezpečné chemické látky v odpadních plynech. Plán ekologizace byl rozdělen na tři etapy a v průběhu čtyř let si vyžádal celkové náklady ve výši 120 milionů korun. Opatření se týkala jak úprav v technologiích, tak i investic do speciálního zařízení na zachytávání škodlivin. V areálu závodu opavské továrny vyrostl nový komplex na výrobu pevné lékové formy. Tento gigant bude již v příštím roce dodávat tablety a tvrdé želatinové tobolky především na trh v USA. Pro obyvatele nejbližšího okolí však více než trojnásobné rozšíření stávající výroby hrozbu neznámá. Nejedná se totiž o chemickou výrobu, navíc jde o jeden z nejmodernějších farmaceutických výrobních závodů v Evropě. Za realizaci této stavby získala fa IVAX od Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest ocenění v kategorii Nejvýznamnější investice ve zpracovatelském průmyslu.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Region Opavsko, 3. listopadu 2009, str. 12

¹⁰⁸ Region Opavsko, 7. dubna 2009, str. 6

IVAX má nové jméno

Jedna z nejznámějších opavských firem, IVAX Pharmaceuticals, s. r. o., dostala 1. října 2009 nové jméno, a to **Teva Czech Industries, s. r. o.** V pořadí jde o čtvrté přejmenování od doby, kdy byla Galena v devadesátých letech privatizována. Lidé si však obřího nápisu TEVA mohli všimnout už mnohem dřív, neboť ten nahradil předešlé cedule Ivax již na jaře 2007, krátce poté, co podnik pod Tevu přešel. Bývalá **Galena** je podnik s dlouhou historií a její začátky spadají do konce devatenáctého století, kdy se do Opavy přestěhoval budoucí zakladatel továrny **Gustav Hell**.

Ostroj Opava a.s.

Akciová společnost Ostroj Opava a.s. je významný výrobce sortimentu důlních zařízení pro všechny podmínky dobývání v hlubinných dolech a dalších strojírenských produktů s více než šedesátiletou tradicí výroby.

V roce 2009 společnost otevřela již druhou novou halu vystavěnou v průběhu posledního roku. Po montážní hale vybudovala novou nástrojařskou halu v hodnotě přes 100 milionů korun. Nová hala, velká více než 3 tisíce metrů čtverečních, nahradí původní nástrojárnu, jednu z nejstarších budov areálu Ostroje. Stará budova bude nadále využívána jako sklad.¹⁰⁹

Úspěch fy Mobigem

Jedním z největších světových hitů roku 2009 v oblasti mobilních telefonů iPhone se stala hra s názvem iSperm. V hlavní roli je spermie, kterou musíte dopravit do místa určení. S telefonem různě třepete a nakláníte ho. Síly si pak můžete prostřednictvím internetu změřit s dalšími borci. Tento produkt opavské firmy Mobigem si denně stahovaly tisíce lidí. Autor nápadu na tuto hru byl opavský programátor Vlastimil Šenfeld, který hry vymýšlí od malička. Společně s kolegy hru vytvořili a pak začal boj o to, aby se s ní prorazilo do světa. Opavským spermii dost pomohla skutečnost, že dostali licenci na prodej svých her v oficiálním internetovém obchodě fy Apple a ještě před spermii začali prodávat další úspěšnou hru s opavským rodným listem Coloreez. Jenže aby se z hry stal hit, musí být tak geniální, aby v konkurenci zhruba 30 tisíc aplikací uspěla. A to se povedlo, hra iSperm patřila mezi nejstahovanější hity.¹¹⁰

¹⁰⁹ Hláška č. 3/2009, str. 7

¹¹⁰ Region Opavsko, 5. května 2009, str. 1

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Bezpečnostní analýza

V roce 2009 byla v Opavě provedena **bezpečnostní analýza**, která se zabývala kriminálními jevy na území města a návrhy na další postupy orgánů spolupracujících na preventivních programech k zamezení těchto negativních jevů. Některé závěry této analýzy týkající se převážně počtu trestných činů a přestupků na území města jsou uvedeny na následujících stránkách.

Hlavními kriminogenními faktory z pohledu města i okresu Opava v roce 2009 byly:

- sídelní a sociální infrastruktura se zvýšenou nezaměstnaností
- nízké právní vědomí občanů
- velký počet hypermarketů a parkovacích míst pro motorová vozidla ve městě Opava a s tím spojená majetková trestná činnost
- koncentrace velkých rekreačních oblastí

počet trestných činů v roce 2009	počet trestných činů v roce 2008	rozdíl	%
1666	1528	+ 138	+ 9,0

Kriminogenní faktory

Hlavním kriminogenním faktorem v rámci Opavy byla v roce 2009 pouliční trestná činnost a dále především trestná činnost páchaná v supermarketech a okolí těchto obchodních center. Jednalo se o případy krádeží věcí v obchodech, krádeží věcí ze zaparkovaných motorových vozidel. Další byla trestná činnost u bezdomovců, opět spojená s krádežemi v prodejnách. Nemałym problémem, a to i do budoucna, se jeví kriminalita na úseku dopravy. Dalším rizikem je trestná činnost páchaná na starých lidech, zejména formou smyšlené záminky vniknutí do bytu (např. odečty vody, elektřiny atd.) a odcizení financí.

Pachatelé přestupků

Celkem bylo zjištěno 3 588 osob, které se dopustily jednání majícího znaky přestupku, z toho bylo 31 cizinců (28 osob ze států EU a 3 osoby ze států mimo EU).

Oběti trestných činů

Oběti trestné činnosti jsou ze všech sociálních i věkových skupin.

Pátrání po osobách a věcech

V roce 2009 bylo na území města Opavy v pátrání 100 osob, které mají trvalý pobyt na území města Opavy. 56 osob předvedeno podle zákona č. 273/2008 Sb. o PČR, podle jiných předpisů 85 osob, podle tr. řádu 17 osob, zajištěno podle § 26 a 27 zák. č. 273/2008 Sb. bylo 128 osob, zatčeno podle § 69 TŘ 36 osob, zadrženo podle § 76 TŘ 98 osob, vypátráno bylo 53 hledaných osob, na PAZS bylo dodáno 158 osob a z toho 2 osoby mladší 18 let. Dále bylo provedeno 166 eskort osob k různým institucím.

Přestupky

(z.č. 200/90 Sb.)		oznámeno	odloženo	blokové řízení
Celkem	3 678	985	1 099	1 506
§ 50	1 207	355	973	170
§ 47-49	658	521	95	86
§ 30 alko+toxi	39	45	16	0
§ 22 doprava	874	37	6	1 242
ostatní	16	27	9	8
Rozpracované	88			

Majetková kriminalita

		objasněno	úspěšnost v %
Celkem	989	319	32,25
krádeže prosté	579	174	30,05
krádeže vloupáním	246	67	27,24
ostatní	164	78	47,56

Hospodářská kriminalita

Celkem	objasněno	úspěšnost v %
251	141	56,18

Domácí násilí

V roce 2009 bylo sepsáno šedesát pět úředních záznamů o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí a jedna osoba byla vykázána.

Násilná kriminalita

Celkem	objasněno	úspěšnost v %
77	54	70,13

Mravnostní kriminalita

Celkem	objasněno	úspěšnost v %
10	8	80,00

Na území města Opavy bylo zjištěno policisty OO PČR Opava 1 242 přestupků v dopravě řešených v blokovém řízení – do systému BODYDYS bylo zasláno 482 oznámení, bylo zadrženo 45 podnapilých řidičů.

Oblast veřejného pořádku

Na úseku trestního řízení se na této linii v roce 2009 nevyskytly závažné problémy. V rámci služebního obvodu nebyly provedeny žádné zákroky proti shromáždění. Byly prováděny nepravdivé akce na podávání alkoholu mládeži, akce na fotbalovém stadionu a v závěru roku akce na VP v okolí supermarketů. Celkem bylo provedeno 57 bezpečnostních opatření, z toho organizovaných OO PČR Opava 39, územním odborem vnější služby 14, krajským ředitelstvím tři a policejním prezidiem jedna akce. Narušení VP došlo pouze při fotbalovém utkání s Baníkem Ostrava – šetřeny byly trestné činy výtržnictví dle § 202 trestního zákona, trestný čin ublížení na zdraví dle § 221/1 trestního zákona, poškozování cizí věci dle § 257/1 tr. zákona.

Vandalové zdevastovali hřbitov

V noci z pátku 13. března na sobotu 14. března 2009 řádili vandalové **na hřbitově v Opavě-Kateřinkách**. Zničili zhruba stovku hrobů a zanechali za sebou takovou spoušť, jakou Opavsko nepamatuje. Policie se o řádění vandalů dozvěděla v sobotu ráno, škody dosáhly několika milionů korun. Po řádění zůstaly na hřbitově rozbité náhrobky, rozkopené květiny a svíčky. Případem se zabývali kriminalisté, kteří napočítali **více než stovku zničených a poškozených hrobů**. V sobotu na místo zkázy postupně přicházely stovky pozůstalých, aby se přesvědčily, jestli jejich hrob zůstal útoku neznámých vandalů ušetřen. Pohled na porozbíjené náhrobky lidem

vháněl slzy do očí. Do týdne se policii povedlo vypátrat tři pachatele – dva mladíky z Opavy a jednoho z Oldřišova. Jejich potrestání ve však veřejnost nedočkala. Následný soud totiž zkritizoval práci policie, poukázal na nedostatek nashromážděných přímých důkazů, na nesoulady ve výpovědích obžalovaných se skutečností a následně všechny tři mladíky zprostil obžaloby.

Policie ČR

V rámci reformy Policie České republiky se v okrese Opava změnilo nejvyšší policejní vedení. Okresní ředitelství Policie České republiky přestalo 1. ledna 2009 existovat pod tímto názvem a oficiální název se změnil na Policie České republiky, Krajské ředitelství Severomoravského kraje, územní odbor vnější služby Opava, resp. územní odbor SKPV (Služby kriminální policie a vyšetřování) Opava. Hlavní sídlo pro opavský okres nadále zůstalo na Hrnčířské ulici.

V rámci projektu policejního prezidia P 1000 otevřeli 27. května 2009 opavští policisté v budově Obvodního oddělení PČR na Vaškově náměstí novou recepci. „Chceme nabídnout lidem důstojné prostředí v případě, že k nám přijdou pro informace nebo rady. Zároveň tak oddělíme tuto běžnou činnost pro veřejnost od jednání s pachateli, kteří se tak už s nimi nebudou potkávat,“ vysvětlil hlavní smysl zřízení recepce tiskový mluvčí opavských policistů René Černohorský. Moderního ducha si nová recepce nesla v každém svém detailu. Interiér klimatizovaného prostoru tvořila kombinace policejních barev modré a stříbrné, samozřejmostí bylo kvalitní vybavení elektronikou, nechyběly ani takové detaily, jakými jsou WC pro vozíčkáře nebo přebalovací pult.

ZAJÍMAVOSTI

Samohláska

Samohláska. Tak se jmenuje nový server, který byl v březnu spuštěn na internetu a měl být jakýmsi „občanským dohledem“ nad magistrátním zpravodajem Hlásky. **Nový webový blog o Opavě** a všem, co se města týká, rozjela dvojice Milan Freiberg a Karel Melecký. „Schopnost zaujímat stanoviska lajnuje společenské hřiště. Proto otevíráme Samohlásku – platformu pro informace, myšlenky a komentáře, které si jinde nepřečtete nebo je nemáte komu říct. Nebýt jednosměrné Hlásky, nebylo by ani Samohlásky. Přesto se nechceme vymezovat jen vůči radnici nebo dokonce jejímu zpravodaji. Nechceme psát kriticky jen proto, že Hlásky píše pochvalně, nechceme také psát jen o městských kauzách. Nakonec, život je pestrý a okruh témat i autorů je otevřený. Nabídka publikovat v Samohlásce je určena i těm, kteří už své hlásky mají,“ znělo ze serveru. Blog se chtěl zabývat nejen městskými kauzami, ale i životním prostředím, investičními akcemi, územním plánem, historií, motoristy ve městě a podobně.

Rotary klub Opava

Po desetiletích znovuobjevený Rotary klub Opava ve čtvrtek 5. února 2009 uspořádal v Opavě první a zároveň nominační kolo mezinárodní soutěže pro hendikepované spoluobčany **Začarovaná písnička**. Organizace a podpory této soutěže, jejíž červnové finále se uskutečnilo v polském Krakově, se ujal **Rotary klub Opava** a Rotary klub Ostrava. V sále Církevní konzervatoře, která poskytla krásné prostory svého koncertního sálu, se sešlo 18 soutěžících, kteří byli rozděleni do dvou věkových kategorií. Mladší kategorii (10–16 let) vyhrál benjamínek soutěže Lukáš Tram, sólista souboru Kořata ze ZŠ Opava Havlíčkova. V kategorii starších měla porota neskutečné rozhodování. Podstatou hodnocení byla hlasová úroveň a zde vynikla Genny Ciatti, která se svým výkonem a projevem přiblížila možnosti reprezentovat v Polsku. Svými výkony dále zaujali ostravský Petr Baďura a vozíčkáři Martin Schindler a Martin Lach. Závěr soutěže přerostl v neformální setkání, kde své pěvecké umění museli předvést i organizátoři a porotci, což bylo soutěžícími i diváky přijato s povděkem. Každý soutěžící dostal pěkné upomínkové tričko s emblémem soutěže a dárek.¹¹¹

¹¹¹ Region Opavsko, 10. února 2009, str. 4

Hasičské cvičení

Unikátní podívanou nabídli i ve značně nepříznivém počasí v pátek 13. března 2009 opavští hasiči. Na více jak tři desítky metrů vysoké věži Hlásky lidem předváděli **záchranu osob z výšky**. Nervy drásající ukázkou slaňování a evakuaci zraněných pomocí lan sledovaly v dešti desítky Opavanů.¹¹²

Unikátní nálezy

Na dolním dvoře bývalého opavského pivovaru učinili archeologové jedinečný nález. V místech, kde má v budoucnosti stát Společenské centrum Breda & Weinstein, byla v srpnu nalezena **dvě pravěká rádla k obdělávání půdy**. Již dříve archeologové zjistili, že zde kdysi vedlo vedlejší rameno řeky Opavy, které bylo v 16. století svedeno do náhonu. „Díky nepropustné jílovité říční půdě a vysoké hladině spodní vody, která zajistila anaerobní prostředí, zůstalo dřevo ve výborném stavu,“ vysvětlil **Peter Kováčik**, ředitel společnosti Archaia Olomouc, která záchranný průzkum prováděla. Také potvrdil, že se jednalo o skutečně unikátní nálezy: „Tato rádla můžeme předběžně datovat do období mladší až pozdní doby bronzové, tedy asi tisíc let před naším letopočtem, a náleží lidu lužických popelnicových polí. Z pravěké doby nemáme v české republice žádný podobný dochovaný předmět a pokud vím, v celé Evropě je jich jen pár.“ Na vykopávkách se podíleli i studenti Slezské univerzity, především oboru Archeologie a Muzeologie, kteří zde trávili praxi. Oba nálezy odborným způsobem vyzvedli ze země pracovníci Slezského zemského muzea. Po jejich ošetření byly tyto předměty zařazeny do sbírky muzea, které tímto získalo nové unikátní exponáty evropského významu.

V září učinili archeologové v tomtéž místě další unikátní nález – objevili **hlavu keramické sošky** ze 13.–14. století s velkýma ušima a s rohy. Na území České republiky se opět jednalo o ojedinělý nález. Keramický nález si vysloužil pracovní název „Opavský čert“.¹¹³

Opava na sociální síti Facebook

Na sociální síť Facebook se v roce 2009 denně připojovaly tisíce Opavanů. Bavili se hlavně o lásce k městu a zábavě. Uživatelé Facebooku z Opavy nejvíce spojoval vztah k rodnému městu, případně ke Slezsku. Tři a půl tisíce lidí bylo například ve skupině Opava a přes dva a půl tisíce ve skupině Nejsem z Čech, ani z Moravy, jsem ze Slezska!

¹¹² Region Opavsko, 17. března 2009, str. 2

¹¹³ Region Opavsko, 11. srpna 2009, str. 1

Po patriotismu byla druhým nejoblíbenějším tématem zábava ve městě a okolí. Opavské kluby a některé restaurace měly na Facebooku své profily, prostřednictvím kterých informovali o programu a nabízeli prostor svým fanouškům, aby si domlouvali srazy, komentovali dění v podniku a sdíleli fotografie.

„Sraz je u koule. Do kina musíte do Ostravy. Víte kde je modrý most? Jít do města znamenalo jít do Bredy.“ Toto jsou čtyři z celkových pětadvaceti základních informací o Opavě, které prezentovala facebooková skupina a její autor Petr Fronček. Skupina nazvaná „Když jsi z Opavy, tak víš, že...“ sdružovala bezmála devatenáct set Opavanů.

Opavské instituce a organizace byly při využívání této sociální sítě velmi opatrné. Hokejové a fotbalové fanouškovské skupiny měly sotva několik desítek registrovaných uživatelů. Magistrát, nemocnice nebo charita nebyly na Facebooku vidět vůbec a v nejbližší době zde ani své prezentace neplánovaly.

Cestovní ruch

Opava se představila kromě jiných také na **brněnském veletrhu Regiontour**. Návštěvníci opavského stánku se zajímali zejména o rekreační zázemí, cyklostezky ve městě a okolí, noční jízdy na in-line bruslích a místní památky. Městské informační centrum rozdalo stovky propagačních materiálů o Opavě a hostům nabídlo pověstné bolatické koláče. V rámci doprovodného programu Moravskoslezského kraje vystoupila opavská cimbálová muzika Kubalovci, bubenický orchestr BORIS a Slezská univerzita představila ukázky z dovedností in-line bruslařů.¹¹⁴

¹¹⁴ Hláska č. 2/2009, str. 7

POČASÍ

Údaje o počasí poskytl pro účely této kroniky Český hydrometeorologický ústav v Ostravě.

Leden

Leden byl poměrně bohatý na sníh, celkem dvacet jedna dnů z měsíce bylo s celkovou sněhovou pokrývkou. Nejnižší teplota byla naměřena 3. ledna, a to $-17,8\text{ °C}$, nejvyšší pak 20. ledna $8,1\text{ °C}$.

Únor

Také v únoru bylo takřka dvacet dnů s celkovou sněhovou pokrývkou, průměrná teplota se pohybovala kolem 0 °C .

Březen

Březnové počasí se dá nazvat typicky jarní s vyšším výskytem srážek (sněhových i dešťových), v měsíčním úhrnu činily 73 mm. Nejvyšší teplota byla naměřena 28. března, kdy dosáhla $15,3\text{ °C}$, nejnižší teplota 25. března činila $-3,9\text{ °C}$.

Duben

Srážky v dubnu polevily, průměrná teplota se pohybovala kolem $11,4\text{ °C}$.

Květen

Dva květnové dny byly s bouřkami, teplota se v průběhu měsíce pohybovala ve velkém rozmezí od $-1,2\text{ °C}$ (14. května) až do $27,9\text{ °C}$ (26. května).

Červen

V červnu již začaly letní bouřky, které byly sledovány v tomto měsíci celkem devětkrát. Teplota průměrně dosahovala $15,4\text{ °C}$.

Červenec

V červenci byl úhrn srážek o něco nižší, nicméně se stále vyskytovalo poměrně hodně bouřek. Nejvyšší teplota byla naměřena $33,5\text{ °C}$ dne 23. července, což byl také nejteplejší den roku 2009.

Srpen

Srážek i bouřek v srpnu již citelně ubylo, průměrná teplota byla 18,4 °C.

Září

Nejvyšší teplota byla naměřena dne 3. září 27,2 °C, nejnižší pak 26. září 3,1 °C.

Říjen

V říjnu roku 2009 začaly sněhové přeháňky, přesto se průměrná teplota pohybovala kolem 8 °C. V Opavě napadl 16. října první sníh.

Listopad

Listopad byl poměrně teplým měsícem, průměrná teplota se stále ještě pohybovala kolem 7 °C (max. bylo 16,2 °C).

Prosinec

První zimní měsíc napadlo 16. prosince 5 cm souvislé vrstvy sněhu, 18. prosince byla naměřena nejnižší teplota roku ve výši -17,9 °C.

PRAMENY

- výroční zprávy jednotlivých organizací a podniků
- regionální tisk (Opavský a hlavičský Deník, Region Opavsko)
- městský zpravodaj Hláska
- internetové zpravodajské servery
- údaje Českého hydrometeorologického ústavu
- webové stránky sportovních klubů

Kroniku města Opavy za rok 2009 schválila Rada města Opavy dne 4. února 2013.